

Bestuursverslag en Jaarrekening 2018

Naam document:	Bestuursverslag en Jaarrekening 2018
Bundel (thema):	Jaarstukken
Eigenaar/beheerder:	Joost van der Veen
Besluitvormend orgaan en datum vaststelling:	RvT (13 juni 2019, gepland)
Evt advisering of instemming vereist, met datum instemming:	Accountantscontrole 23 mei 2019 MR (6 juni 2019, gepland)
Versiebeheer:	Versie 1.0, concept, 29 mei 2019
Vindplaats:	Op zowel internet als intranet
Herziening vereist op datum:	Voor 1 juli 2020
Overige bijzonderheden:	Zie ook de publieksversie met de highlights van 2018

Inhoudsopgave

Vooraf	5
Deel A: Bestuursverslag	6
1/ Kerngegevens Codarts Rotterdam	7
1.1 Missie, visie en kernwaarden	7
1.2 Opleidingsaanbod	8
1.3 Afdelingen	10
1.4 Organogram	11
2/ Studentenpopulatie in cijfers	12
2.1 Instroom	12
2.2 Samenstelling totale studentenpopulatie	13
2.3 Percentage internationale studenten	14
2.4 Uitval	15
2.5 Uitstroom en rendement	15
3/ Speerpunten in het gevoerde beleid	17
3.1 Authentic, artistic craftsmanship	18
3.2 Self-management	20
3.3 Diversity	21
3.4 Inquisitiveness	21
3.5 Sustainability	23
3.6 Connectivity	24
3.7 Talent scouting and development	24
3.8 Organisation and Resources	25
4/ Kwaliteitsafspraken	29
5/ Sociaal jaarverslag	31
6/ Kwaliteitszorg	39
7/ Bestuur, medezeggenschap en toezicht	43
7.1 College van Bestuur (CvB)	43
7.2 Horizontale en verticale dialoog	45
7.3 Verslag van de Raad van Toezicht (RvT)	46
7.4 Verslag van de Medezeggenschapsraad (MR)	49
7.5 Functionaris Gegevensbescherming (FG)	50
7.6 Notities Helderheid	50

8/ Financiën	52
Deel B: Jaarrekening	63
Deel C: Overige gegevens	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Samenstelling Raad van Toezicht	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tekenblad	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Vooraf

De jaarverslaggeving is een onmisbaar onderdeel in de jaarlijkse cyclus van beleidsontwikkeling, -uitvoering en -verantwoording. Het jaarverslag maakt de belangrijkste beleidskeuzes en resultaten van afgelopen jaar inzichtelijk, voor zowel interne als externe geïnteresseerden. Het jaarverslag is bestemd voor twee doelgroepen die sterk verschillen:

- Er is de formele, gedetailleerde verantwoording aan de Raad van Toezicht, de accountant en de Rijksoverheid (vooral verticale verantwoording).
- Er is informatievoorziening aan studenten, docenten, medewerkers en externe relaties over de highlights van het afgelopen jaar en hoe die zich verhouden tot het gevoerde beleid (vooral horizontale verantwoording).

Net als in 2017 kiezen we ook dit jaar voor het opstellen van twee documenten: een formeel jaarverslag dat alle verplichte verantwoordingselementen bevat en een publieksbrochure met de highlights van 2018. Uiteraard zijn beide documenten voor iedereen vrij beschikbaar. Hiermee hopen we het bereik van de jaarverslaggeving te vergroten en de meerwaarde voor onze horizontale verantwoording te vergroten. We verspreiden de publieksbrochure actief bij de doelgroep en gaan hierover in gesprek.

Dit document bevat de formele jaarverslaggeving, bestaande uit het Bestuursverslag (inclusief het verslag van de Raad van Toezicht), de Jaarrekening en de Overige gegevens. Het is opgesteld in lijn met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en de branchecode hbo-jaarverslaggeving.

Deel A: Bestuursverslag

1/ Kerngegevens Codarts Rotterdam

Codarts is een Rotterdamse hogeschool die hoogwaardig kunstvakonderwijs aanbiedt op het gebied van muziek, dans en circus. De school telt ruim 1.000 studenten, met circa 65 nationaliteiten, en ongeveer 370 medewerkers.

Contactpersoon: Joost van der Veen, bestuursadviseur (jvanderveen@codarts.nl)

Kruisplein 26
3012 CC Rotterdam
The Netherlands
T +31-10-2171100
E codarts@codarts.nl
I www.codarts.nl

Facebook: www.facebook.com/Codarts

Instagram: @codartsrotterdam

YouTube: www.youtube.com/user/codartsmedia

Codarts is gehuisvest op de volgende adressen:

- Kruisplein 26, 3012 CC Rotterdam
- WMDC, Pieter de Hoochweg 125, 3024 BG Rotterdam
- Fenixloods II, Veerweg 19F, 3072 AN Rotterdam

1.1 Missie, visie en kernwaarden

Codarts Rotterdam leidt talentvolle dansers, musici en circusartiesten op tot betrokken en inspirerende kunstenaars, leiders en coaches die hun vleugels uitslaan in een dynamische internationale omgeving. In 2016 heeft deze missie vorm gekregen in het nieuwe meerjarige instellingsplan. In een intensief proces samen met onze studenten en docenten hebben we een ambitieuze stip op de horizon gezet. Daarmee concretiseren we waar Codarts in 2022 wil staan. Dit instellingsplan stoelt op de zes begrippen uit de Codarts-visie, aangevuld met twee onderliggende concepten:

Ambachtelijk

Codarts brengt de oude tradities en de allernieuwste stromingen samen in kunstvakonderwijs dat zich spiegelt aan internationale maatstaven. Studenten passen alles wat ze leren meteen toe in projecten, voorstellingen en concerten.

Zelfsturend

Codarts ziet studenten als zelfbewuste ontwerpers van de eigen toekomst. Van meet af aan leren ze zowel verantwoordelijkheid te dragen als te delen. Zo is alles erop gericht om de persoonlijke artistieke identiteit maximaal te ontwikkelen.

Divers

Codarts wortelt stevig in Rotterdamse bodem en geeft van oudsher de meest uiteenlopende culturen, stijlen en disciplines door aan nieuwe generaties podiumkunstenaars, die de hele wereld als hun werkveld beschouwen.

Onderzoekend

Codarts vormt een onderzoekende gemeenschap waarin gedachten en vragen worden uitgewisseld, gewogen en ontwikkeld. Dat gebeurt in constante samenwerking tussen lectoren, docenten, studenten en externe partijen. Bij Codarts liggen denken en doen in elkaars verlengde en wordt de student uitdrukkelijk tot beide uitgedaagd.

Duurzaam

Codarts leidt op tot een professioneel bestaan voor tientallen jaren. Studenten worden intensief begeleid in het ontwikkelen en behouden van hun gezondheid, veerkracht en wendbaarheid.

Verbindend

Codarts is de schakel tussen talent en het internationale werkveld. Alles draait uiteindelijk om verbinding. Tussen artiest en collega, tussen artiest en publiek, tussen artiest en samenleving. Bij Codarts komt het internationale werkveld vanzelfsprekend scouten; daarnaast werkt Codarts samen met talloze lokale, nationale en internationale organisaties, om het talent ook buiten de eigen gebouwen zichtbaar en hoorbaar te maken.

Talentscouting

Het scouten en vroegtijdig ontwikkelen van nationaal en internationaal talent is cruciaal. De vooropleidingen spelen hier een grote rol: we zetten actief in op de doorstroom van talent uit de vooropleiding naar de bachelors.

Organisatie en faciliteiten

Ambities realiseren vraagt een efficiënte, effectieve organisatie met een sterk team en de juiste faciliteiten. Van huisvesting, instrumenten tot faciliteiten zorgen we dat onze studenten en docenten op maat bediend worden. Daarmee zorgen we voor een hechte gemeenschap en onderwijs van wereldformaat.

Hiermee geeft Codarts tevens invulling aan de visie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), zoals verwoord in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2020 'De Waarde(n) van Weten'. De komende jaren gaat Codarts structureel toewerken naar de realisatie van haar ambitieuze instellingsplan.

1.2 Opleidingsaanbod

Codarts heeft als kunsthogeschool een opleidingsaanbod in muziek, dans en circus. In totaal biedt Codarts negen verschillende opleidingen aan met een grote diversiteit aan afstudeerrichtingen en specialisaties:

- Bachelor Muziek;
- Bachelor Docent Muziek;
- Master Muziek;
- Master Kunsteducatie;
- Master of Arts Therapies
- Master Choreografie (voor Dans en Circus, in samenwerking met Hogeschool Fontys)
- Bachelor Dans;
- Bachelor Docent Dans;
- Bachelor Circus Arts.

Een bijzonder kenmerk van Codarts is dat zij een uitzonderlijk breed scala aan muziekgenres aanbiedt. Rotterdam heeft daarin van oudsher een voortrekkersrol gehad en is daardoor geworden tot wat wel wordt beschouwd als het breedste conservatorium ter wereld. De dansopleidingen behoren tot de top en haar alumni kenmerken zich door de herkenbaar ontwikkelde eigen identiteit, verbeeldingskracht en sublieme techniek. De sterke relaties met gerenommeerde dansgezelschappen en gezaghebbende choreografen van over de hele wereld onderstrepen deze positie.

En waar Codarts als eerste kunsthogeschool van Nederland is gestart met een moderne circusopleiding is deze in korte tijd uitgegroeid tot een vernieuwende kracht in de sector. Integratie van creativiteit en ambacht is één van de centrale waarden van deze opleiding.

Daarnaast biedt Codarts sinds 2016 een uniek Double Degree-programma aan in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) en de Willem de Kooning Academie (WdKA), onderdeel van de Hogeschool Rotterdam), genaamd het Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL). In een geïntegreerd programma van vijf jaar volgen studenten een op maat gesneden curriculum. Zij krijgen na hun opleiding zowel een hbo-diploma als een wo-diploma. Dit Double Degree-programma is volop in ontwikkeling, maar verlegt nu al de grenzen van het hoger-onderwijsstelsel in Nederland. Naast de Double Degree richt RASL zich ook op een gezamenlijke onderzoekagenda en op het stimuleren van onderwijsinnovatie.

Taalbeleid

Codarts heeft haar taalbeleid in 2018 verder uitgewerkt en vastgesteld. Het gaat daarbij om de taaleisen die we aan studenten en docenten stellen, de facilitering van taalvaardigheid en de onderbouwing van de keuze van voertaal per opleiding. Met dit taalbeleid maakt Codarts haar keuzes transparant.

De internationale focus van Codarts komt naar voren in het gebruik van de Nederlandse en Engelse taal. Al in de introductieweek worden studenten bewust gemaakt van het belang om goed onderling te communiceren. Tijdens opleidingen is aandacht voor het vergroten van de taalbeheersing in Nederlands en Engels. Zo is in 2018 opnieuw Engelse-taalles aangeboden aan internationale studenten en is gestart met aanvullende conversatielessen op de maandagavond.

In principe worden opleidingen bij Codarts in de Nederlandse taal verzorgd (in lijn met de wettelijke voorschriften in WHW artikel 7.2). Dit is het geval bij de educatie-opleidingen: Docent Muziek, Docent Dans en de Master Kunsteducatie. Bij de opleiding Muziek geldt dat de

afdelingen Pop en Muziektheater voornamelijk in het Nederlands werken; de studentenpopulatie hier heeft voornamelijk een Nederlandse vooropleiding.

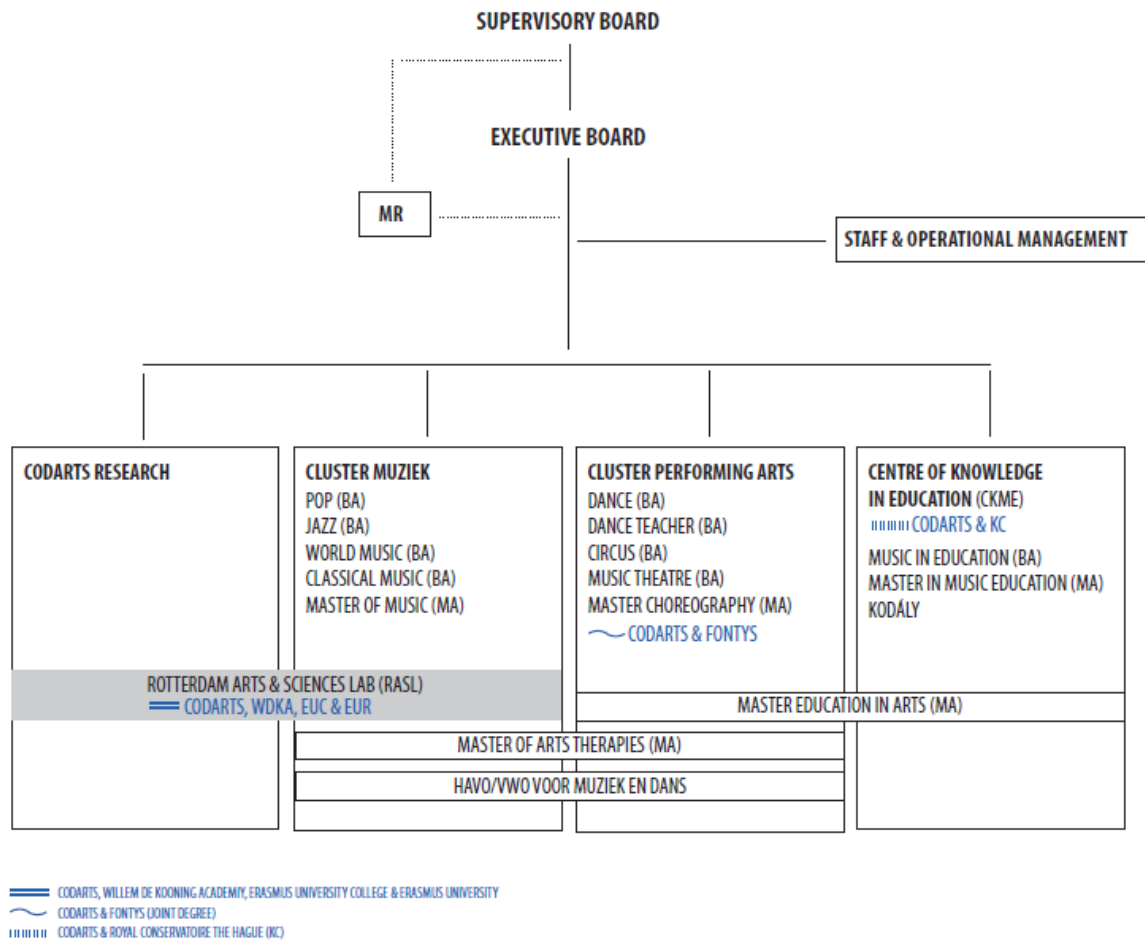
Opleidingen worden enkel in het Engels aangeboden indien de arbeidsmarkt, de inhoud van het onderwijs en de samenstelling van de studentenpopulatie dat noodzakelijk maken. Dit geldt voor Dans, Circus, Jazz, Wereldmuziek, Klassieke Muziek, Master Muziek en Master of Arts Therapies. Per opleiding is hierin een zorgvuldige afweging gemaakt waarin ruimte is voor de behoefte van individuele studenten.

1.3 Afdelingen

Naast de negen opleidingen kent Codarts de volgende afdelingen op het gebied van onderwijs, onderzoek en organisatie:

- Administrative Service Center (ASC), inclusief:
 - Archief
 - Roosterbureau
 - Student-Teacher Information Point (STIP)
- Bestuurssecretariaat
- Communicatie & PR
- Facilitaire Dienst, inclusief:
 - Audiovisueel en Instrumentenbeheer (AV en IB)
 - Conciërges en Locatiebeheer
- Informatiemanagement en IT (IMIT), inclusief:
 - Mediatheek
- Financiën
- Kwaliteitszorg
- Personeel en Organisatie (P&O)
- Research, inclusief:
 - Lectoraat Performing Arts Medicine
 - Lectoraat Performance Practice
 - Lectoraat Onderwijsvernieuwing (vanaf oktober 2018)
 - Lectoraat Blended Learning (tot eind 2018)
- Student Life, inclusief:
 - Studieloopbaanbegeleiding
 - Performing Arts Health Centre
 - Decanaat
- International Office
- Talentontwikkeling en Scouting
- The Agency

1.4 Organogram

2/ Studentenpopulatie in cijfers

De in dit hoofdstuk opgenomen cijfers, die zijn gebaseerd op informatie uit het studenteninformatiesysteem OSIRIS, geven een beeld van instroom, doorstroom en uitstroom van studenten in 2018 in vergelijking met voorgaande jaren.

2.1 Instroom

Toelating tot een opleiding aan Codarts is alleen mogelijk na een strenge selectie. Met deze selectie aan de poort worden aankomende studenten getoetst op talent en op geschiktheid voor de opleiding en het beroep. Audities vinden plaats in Rotterdam en voor de afdeling Dans ook op locaties in het buitenland (in 2018 in Frankrijk, Italië, Polen, Kroatië, Portugal en Spanje). Dit vergroot de toegankelijkheid en de efficiëntie van de audities. Een belangrijk deel van de instroom van Nederlands talent komt vanuit de eigen vooropleidingen en de vooropleidingsinstituten waarmee Codarts samenwerkt, zoals de Havo/vwo voor Muziek en Dans (HMD, een zogenaamde DaMu-school). Het merendeel van de studenten schrijft zich in voor het eerste studiejaar, een klein deel voor een hoger jaar.

Instroom	2014	2015	2016	2017	2018
Bachelor Muziek	151	118	127	142	134
Bachelor Dans	36	35	36	33	33
Bachelor Circus Arts	18	16	14	20	13
Bachelor Docent Muziek	24	23	24	17	32
Bachelor Docent Dans	23	22	17	17	19
Totaal bachelor	252	215	219	229	231
Master Muziek	63	70	73	73	67
Master Kunsteducatie	3	3	8	0*	5
Master Choreografie	x	x	x	15	0*
Master Arts Therapies	15	0*	25	0*	23
Totaal master	82	75	106	88	95

Op basis van de afspraken uit de sectoragenda KUO Next wordt de instroomreductie in de bachelor op het afgesproken niveau gehandhaafd. Codarts is daarom onverminderd streng blijven selecteren om daarmee groei van het aantal inschrijvingen te voorkomen. Het aantal inschrijvingen blijft stabiel, met een kleine stijging in de Bachelor Docent Muziek. De Master of Arts Therapies en de Master Choreografie hebben een tweejaarlijkse instroom. De Master Kunsteducatie startte in 2018-2019 met een herzien curriculum en een nieuw cohort studenten.

De Bachelor Muziek bestaat uit vijf afdelingen. Uitgesplitst per afdeling ontwikkelde de instroom van de Bachelor Muziek zich als volgt:

Instream bachelor Muziek per	2014	2015	2016	2017	2018
Klassieke Muziek	48	31	37	35	42
Jazz	27	24	23	28	25
Wereldmuziek	21	16	20	29	12
Pop	38	29	32	35	37
Muziektheater	18	18	15	15	18
Totaal Bachelor Muziek	152	118	127	142	134

2.2 Samenstelling totale studentenpopulatie

De volgende tabellen geven een indruk van de totale studentenpopulatie van Codarts, peildatum 1 oktober 2018. Het totale studentenaantal is de afgelopen jaren stabiel gebleven. De in het sectorplan 2012-2016 afgesproken instroomreductie in de bacheloropleidingen Muziek en Dans is gerealiseerd en op het afgesproken niveau voortgezet (sectoragenda KUO Next). Dit heeft ruimte gegeven voor een impuls aan de masteropleidingen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Naar verwachting zal dit de komende jaren doorzetten.

Totaal inschrijvingen bachelors	2014	2015	2016	2017	2018
Muziek	515	488	469	474	480
Dans	117	118	114	110	114
Circus Arts	64	61	60	58	57
Docent Muziek	88	89	89	84	97
Docent Dans	69	76	71	66	61
Totaal bachelor	853	832	803	792	808

Totaal inschrijvingen masters	2014	2015	2016	2017	2018
Muziek	137	146	149	153	144
Kunsteducatie	11	13	20	13	17
Danstherapie*	32	24	X	X	X
Master of Arts Therapies*	X	X	42	35	46
Master Choreografie	X	X	X	15	14
Totaal master	180	183	211	216	221
Totaal bachelor en master	1033	1015	1014	1008	1029

*De Master Danstherapie is hernoemd naar Master of Arts Therapies

Totaal inschrijvingen vooropleidingen	2014	2015	2016	2017	2018
Muziek	48	64	71	36	38
Dans	82	92	86	86	64
Circus Arts	15	16	15	18	24
Havo/vwo voor Muziek en Dans	186	177	207	203	195
Totaal vooropleidingen	316	349	379	343	321

Uitgesplitst naar afdeling ontwikkelde het aantal ingeschreven bachelorstudenten Muziek zich als volgt:

Uitsplitsing Bachelor Muziek	2014	2015	2016	2017	2018
Klassiek	165	145	135	142	139
Jazz	80	83	88	86	91
Wereldmuziek	86	72	65	75	76
Pop	129	128	127	120	131
Muziektheater	55	60	54	51	43
Totaal Bachelor Muziek	515	488	469	474	480

2.3 Percentage internationale studenten

Codarts is een internationale hogeschool, een *university of the arts*, met een internationale studentenpopulatie. De toptalenten zijn afkomstig uit ruim 60 landen. In onderstaande tabel is een verdeling gemaakt naar studenten uit landen van de Europese Economische Ruimte (EER-landen) en studenten uit niet-EER-landen. Deze cijfers onderstrepen het internationale karakter van Codarts, maar ook de verschillen tussen de opleidingen.

Internationale studenten		2017		2018	
		EER	Niet-EER	EER	Niet-EER
Bachelor Circus Arts		91,4%	8,6%	93,0%	7,0%
Bachelor Dans		90,9%	9,1%	87,7%	12,3%
Bachelor Docent Dans		100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bachelor Muziek	Klassieke Muziek	90,8%	9,2%	89,2%	10,8%
	Jazz	81,4%	18,6%	83,5%	16,5%
	Pop	99,2%	0,8%	99,2%	0,8%
	Wereldmuziek	80,0%	20,0%	80,8%	19,2%
	Muziektheater	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bachelor Docent Muziek		100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Master Muziek		81,7%	18,3%	84,6%	15,4%
Master of Arts Therapies		97,1%	2,9%	95,7%	4,3%
Master Choreografie		86,7%	13,3%	92,3%	7,7%
Master Kunsteducatie		100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Totaal		91,0%	9,0%	91,4%	8,6%

Met deze diverse samenstelling aan nationaliteiten biedt Codarts een uniek studieklimaat. Het zorgt voor een *international classroom*, waardoor studenten interculturele vaardigheden opdoen en hun vakgebied in breder perspectief kunnen plaatsen. In totaal is bijna de helft van de studenten afkomstig uit het buitenland, vooral uit Europa. Het aantrekken van internationaal toptalent stelt Codarts tevens in staat om de lat tijdens audities nóg hoger te leggen en daarmee uiteindelijk het niveau van afgestudeerden concurrerend te houden.

Zoals te zien is in bovenstaande tabel studeren niet-EER-studenten vooral bij de opleidingen Wereldmuziek, Jazz en Master Muziek. Voor de opleiding Wereldmuziek hangt dat samen met het internationale opleidingsprofiel. Het aantal niet-EER-studenten bij de afdeling Jazz hangt samen met de internationale relaties van het docententeam, waardoor bijvoorbeeld relatief veel toptalent uit Azië voor Codarts kiest. Ook de zomercursussen van Jazz dragen bij aan de instroom van studenten uit niet-EER-landen. De Master Muziek trekt studenten vanuit de hele wereld. Zij kiezen voor Rotterdam vanwege het unieke profiel van Codarts in combinatie met de wereldvermaarde hoofdvakdocenten van Codarts.

De opleidingen Docent Dans, Docent Muziek, Pop, Muziektheater en de Master Kunsteducatie worden in het Nederlands verzorgd en richten zich primair op het Nederlandse werkveld. Deze opleidingen hebben voornamelijk Nederlandse studenten.

2.4 Uitval

De rendementscijfers in de tabel van 2.5 moeten worden gezien in combinatie met de uitvalcijfers in die jaren. Deze laten een flinke daling zien ten opzichte van voorgaande jaren, samenhangend met extra sturing op studievoortgang.

Uitval	2009	2010	2011	2012	2013
Bachelor Muziek	19,8%	22,7%	14,5%	14,4%	14,6%
Bachelor Docent Muziek	10,0%	12,0%	23,8%	13,0%	21,7%
Bachelor Dans	22,6%	29,9%	29,8%	15,4%	16,2%
Bachelor Docent Dans	4,3%	28,0%	50,0%	16,7%	18,2%
Bachelor Circus Arts	31,6%	26,7%	10,5%	6,7%	5,6%

2.5 Uitstroom en rendement

Als definitie wordt gehanteerd: het percentage studenten van een instroomcohort dat het diploma haalt in de nominale studieduur + één jaar. Daarbij is relevant dat ook een korte vertraging van enkele maanden telt als een volledig jaar in dit overzicht.

Cohort	Bachelor Muziek (4 jaar)				Bachelor Docent Muziek (4 jaar)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Diploma behaald na 4	53,5%	50,0%	46,3%	47,5%	52,4%	31,4%	50,0%	61,1%
Diploma behaald na 5	15,8%	14,9%	15,4%	16,4%	14,3%	18,8%	20,0%	5,6%
Totaal behaald na 5	69,3%	71,1%	66,7%	73,8%	66,7%	50,2%	70,0%	56,7%

Cohort	Bachelor Dans (4 jaar)				Bachelor Docent Dans (4 jaar)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Diploma behaald na 4	85,5%	87,9%	87,9%	87,1%	83,3%	58,3%	80,0%	66,7%
Diploma behaald na 5	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	11,1%	8,3%	0,0%	16,7%
Totaal behaald na 5	85,5%	90,9%	87,9%	87,1%	94,4%	66,7%	80,0%	83,3%

Bachelor Circus Arts (4 jaar)				
Cohort	2010	2011	2012	2013
Diploma behaald na 4	72,7%	58,8%	71,4%	70,6%
Diploma behaald na 5	18,2%	17,6%	14,3%	11,8%
Totaal behaald na 5	90,9%	76,4%	85,7%	82,4%

Master Muziek (2 jaar)				
Cohort	2012	2013	2014	2015
Diploma behaald na 2 jaar	41,5%	54,2%	62,9%	74,3%
Diploma behaald na 3 jaar	26,4%	22,0%	8,1%	11,4%
Totaal behaald na 3 jaar	67,9%	76,3%	71,0%	85,7%

Master Danstherapie* (deeltijd, 3)			
Cohort	2010	2012	2014
Diploma behaald na 3 jaar	44,4%	35,3%	20,0%
Diploma behaald na 4 jaar	11,1%	35,3%	40,0%
Totaal behaald na 4 jaar	55,6%	70,6%	60,0%

Cohort Master Kunsteducatie dt (n=2)				
Cohort	2012	2013	2014	2015
Diploma behaald na 2 jaar	50,0%	25,0%	0,0%	66,7%
Diploma behaald na 3 jaar	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal behaald na 3 jaar	75,0%	25,0%	0,0%	66,7%

Het bijzonder hoge aantal studenten dat nominaal afstudeert bij de bacheloropleiding Dans (87,1%) komt voort uit de eisen vanuit het werkveld, de uitzonderlijk gedreven studenten en een gedeelte van de studenten die in een later jaar instroomt. De Master Muziek laat de afgelopen jaren een flinke stijging van het studierendement zien, van 67,9% in cohort 2012 naar 85,7% in cohort 2015.

3/ Speerpunten in het gevoerde beleid

In dit bestuursverslag geeft Codarts inzicht in de belangrijkste beleidskeuzes en resultaten van het afgelopen jaar. Hieronder worden de Codartsbrede hoofdlijnen toegelicht. Vervolgens wordt voor elk van de acht subdoelen uit het instellingsplan aangegeven wat de activiteiten en resultaten daarvan waren in 2018 (paragraaf 3.1 tot 3.8).

- **Kwaliteitsafspraken.** Met de invoering van het studievoorschot zijn middelen vrijgespeeld om te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Instellingen dienen hiervoor een plan op te stellen in nauwe samenspraak met de Medezeggenschapsraad. Codarts heeft in 2018 haar Plan Kwaliteitsafspraken 2019-2024 opgesteld, met intensieve betrokkenheid van onze studenten, docenten en staf. Het resultaat is een plan met breed draagvlak en instemming van MR, CvB en RvT. Met deze middelen kunnen we de kwaliteitsverbetering, die reeds met de prestatieafspraken en voorinvesteringen is ingezet, ambitieus voortzetten. Zie ook hoofdstuk 4. Voorafgaand aan dit traject heeft Codarts ook in 2018 de Voorinvesteringen gecontinueerd en meegewerkt aan het onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar deze voorinvesteringen en de betrokkenheid van de Medezeggenschapsraad hierbij.
- Het **onderzoek** bij Codarts heeft in 2018 een aantal mijlpalen bereikt. Naast groeiende aandacht voor onderzoek binnen alle opleidingen gaat het onder meer om de toekenning van meerdere onderzoeksubsidies. Verder won het onderzoeksproject Fit to Perform van het lectoraat Performing Arts Medicine de RAAK-award 2018. Het onderzoek richt zich op het verbeteren van de gezondheid van podiumkunstenaars en de jury was onder de indruk van de betrokkenheid van de praktijk bij dit onderzoek. Daarnaast is Codarts met de aanstelling van Liesbeth Noordegraaf-Eelens als lector Onderwijsvernieuwing een nieuw lectoraat gestart. Dit geeft een stevige basis om in 2019 op door te bouwen.
- In 2018 is gewerkt aan de **accreditatie van de Bachelor Circus Arts**. Deze is goed verlopen en heeft tevens geleid tot het bijzonder kenmerk 'health and well-being'. Circus Arts ontvangt deze bijzondere erkenning, omdat Codarts een uitgebreid en uniek systeem van ondersteuning heeft ontwikkeld om de gezondheid en het welzijn van haar studenten te verbeteren en te bewaken. Dit ondersteuningssysteem is volledig geïntegreerd in het curriculum van de bacheloropleiding Circus Arts. Volgens het panel onderscheidt dit systeem zich van andere Europese circusprogramma's door de unieke manier waarop het is geïmplementeerd, waarbij een nauwe samenwerking tot stand werd gebracht tussen het Performing Arts Health Team van Student Life en het onderwijzend personeel. Naast het afronden van deze accreditatie is in 2018 gestart met de **voorbereiding van de accreditaties in 2019**. Er staan maar liefst 5 accreditaties op de rol. De opleidingen Uitvoerende Dans en Docent Dans krijgen voor de zomer bezoek van een visitatiepanel. De opleidingen Master Muziek en Master of Arts

Therapies naar verwachting in december 2019. In het najaar zal tevens de Validering Kwaliteitszorg Onderzoek plaatsvinden.

- Het **Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL)** is een samenwerking tussen Codarts, Willem de Kooning Academie en Erasmus Universiteit Rotterdam. RASL omvat een ambitieuze onderzoekagenda en een uniek Double Degree-programma. In 2018 is een prestigieuze Comenius Leadership Fellow-subsidie toegewezen aan RASL, is het derde cohort RASL-studenten gestart, zijn drie promovendi begonnen met hun onderzoek, is een essaybundel uitgebracht en een landelijk symposium georganiseerd. Vanuit RASL wordt ook aan projecten gewerkt in de landelijke City Deal. En RASL zal mogelijk een rol spelen in het toekomstige Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut (NCWI). Een driemanschap bestaande uit Wilma Franchimon (Codarts), Theo Kemperman (Bibliotheek Rotterdam) en Marco Pastors (Nationaal Programma Rotterdam Zuid) is in 2018 gestart met een advies over dit NCWI.
- De **sectoragenda KUO Next** geeft sturing aan de gezamenlijke ambities van de Nederlandse kunsthogescholen. In 2018 is gewerkt aan de vier speerpunten uit deze agenda: Talentontwikkeling, Internationalisering, Onderzoek en Flexibilisering. Codarts is bestuurlijk trekker van Team Talentontwikkeling en levert expertise aan Team Internationalisering. Daarnaast is door Codarts ook de overkoepelende coördinatie gedaan van KUO Next.
- **ELIA-conferentie.** Op 22 en 23 november 2018 hebben Codarts en de Willem de Kooning Academie gezamenlijk de tweejaarlijkse conferentie gehost van de European League of Institutes of the Art (ELIA). Met meer dan 460 deelnemers uit 47 landen was het één van de drukst bezochte edities. In de conferentie stond het thema 'resilience and the city' centraal: hoe kan kunst helpen in grootstedelijke vraagstukken waarmee steden als Rotterdam worstelen? Met keynotes van onder anderen Jeannette Winterson, Elisabeth Giorgis en Berhanu Ashagrie. Vernieuwend was dat de vele workshops werden georganiseerd op meerdere locaties in Rotterdam. Met deze conferentie hebben Codarts en WdKA zich internationaal stevig op de kaart gezet en bovendien de koppeling tussen kunst en maatschappij prominent geagendeerd in Rotterdam.

Naast de Codartsbrede speerpunten in het beleid is op tal van manieren gewerkt aan de realisatie van het instellingsplan 'Where talents become artists'. De activiteiten en resultaten zijn hieronder uitgewerkt voor elk van de acht subdoelen uit het instellingsplan.

3.1 Authentic, artistic craftsmanship

Goal: *Provide (international) students with the tools to become authentic artistic craftsmen.*

Bij Codarts staat de student centraal. Opleidingen hebben gewerkt aan het aanbieden van een hoogwaardig, sterk gepersonaliseerd onderwijsprogramma. Hoofdvaklessen, groepsprojecten, ensembles, optredens, gastdocenten, examens: de dagelijkse praktijk van lesgeven vraagt continue aandacht. Specifieke aandacht ging uit naar de volgende onderwerpen:

- In 2018 heeft vooral het curriculum van de Bachelor Muziek aandacht gekregen. In grote en kleine groepen is gekeken naar alle aspecten van het curriculum om te komen tot een zogenaamd 'backbone-curriculum'. Hiervoor is een nieuw hoofd Onderwijsvernieuwing aangesteld. Docenten, studenten, staf en zelfs alumni zijn via rondetafelgesprekken betrokken in dit proces. Het vernieuwde curriculum moet vooral zorgen voor blijvende aansluiting met het veranderende werkveld (en onder meer het in 2017 vastgestelde Opleidingsprofiel Muziek) en daarnaast de uitvoerbaarheid van het onderwijs vergroten. Vooruitlopend op deze herziening zijn al enkele kleine wijzigingen doorgevoerd, zoals de intensivering van orkestspellen bij Klassieke Muziek.
- De samenwerking tussen Codarts en het Koninklijk Conservatorium heeft verder vorm gekregen binnen het Center of Knowledge in Music Education (CKME). In 2018 is door beide hogescholen samen een hoofd CKME aangesteld. In september is de opleiding Docent Muziek binnen het CKME gestart met een nieuw curriculum en een vernieuwd jaarrooster. Ook hebben de drie masteropleidingen binnen het CKME plannen gemaakt om inhoudelijk meer samen te werken. Tevens is een artistiek intendant aangesteld over beide klassieke-muziekopleidingen.
- De opleiding Master Choreografie is gestart met het tweede jaar, inclusief de bijbehorende finetuning van het curriculum. Vanwege de tweejaarlijkse instroom zijn in 2018 geen nieuwe studenten gestart in deze master, maar de promotie is voortgezet met het oog op de nieuwe instroom in 2019. Innovatief is dat studenten zijn gestart met bachelors vanuit circus, uitvoerende dans en docent dans/community arts.
- De accreditatie van Circus Arts in 2018 was een belangrijke mijlpaal. Niet alleen was het visitatiepanel positief over de opleiding, bovendien is door de NVAO het bijzonder kenmerk 'health and well-being' toegekend.
- De tweede projectweek, genaamd Incubator (pilot), was een belangrijk innovatief project in 2018. Niet alleen door de ambitieuze opzet van het project (disciplinaire cross-overs waarbij studenten van verschillende opleidingen in korte tijd een voorstelling neerzetten), maar ook door de verbindingen die hierdoor in de stad Rotterdam zijn gelegd. Incubator was voor de deelnemende studenten een goede manier om hun perspectief te verbreden, hun netwerk uit te breiden en inhoudelijk in aanraking te komen met andere disciplines.
- Ook bij diverse andere opleidingen zijn veranderingen doorgevoerd in het curriculum, zoals bij Uitvoerende Dans, Docent Dans, Master of Arts Therapies en (samen met het KC) Docent Muziek. Bij Muziektheater is met extra geld uit het innovatiefonds het danscurriculum aangepast.
- De vormgeving van de afdeling Wereldmuziek binnen Codarts heeft in 2018 extra aandacht gekregen. In 2019 wordt een aantal veranderingen doorgevoerd om de afdeling beter te positioneren en nieuwe groepen studenten aan te trekken.
- De herpositionering van de Master Kunsteducatie in 2017 heeft in 2018 geleid tot een overtuigende accreditatie. Het visitatiepanel was erg te spreken over de openheid van het veranderproces en de nieuwe oriëntatie van de opleiding. In 2018 is een nieuw cohort studenten gestart in de nieuwe opzet. Daarnaast hebben de nog zittende studenten extra begeleiding gekregen in hun afstudeertraject.
- Het selecteren van topstudenten vraagt ieder jaar een intensieve auditieronde. In 2018 zijn de audities op meerdere aspecten aangepast. Zo is bij Muziektheater gekozen voor een groepsopdracht en is de eerste auditieronde meteen gericht op integratie in plaats

van enkel zang. Hierdoor sluiten de audities beter aan bij de eerdere curriculumverandering. De selectie van studenten voor de opleidingen Docent Muziek en Klassieke Muziek is afgestemd met het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

- In 2018 is besloten tot een stapsgewijze en cohortgewijze verhoging van het instellingscollegegeld voor studenten van buiten de Europese Economische Ruimte. Met ingang van studiejaar 2019-2020 zullen nieuwe niet-EER-studenten een instellingscollegegeld betalen dat € 1.750 hoger ligt dan de reguliere indexering. Per studiejaar 2020-2021 zal eveneens deze extra verhoging worden doorgevoerd. Daarmee komt Codarts met haar instellingstarief terug op het vroegere niveau van circa 8.500 euro. Dit is gekoppeld aan de invoering van Talent Grants, beurzen voor topstudenten om de toegankelijkheid te borgen. Zo kan Codarts beter sturen op de instroom van internationaal talent.
- In 2018 heeft Codarts deelgenomen aan de Nationale Studenten Enquête om op deze wijze inzicht te krijgen in de studentoordelen over het onderwijs. De uitkomst is samen te vatten als 'stabiel met een plusje'. Extra aandacht vragen de onderwijsfaciliteiten. Over de inhoud van het onderwijs zijn studenten erg tevreden. Met een respons van 59% scoorde Codarts fors hoger dan het landelijk gemiddelde (36%). Zie ook hoofdstuk 6.

3.2 Self-management

Goal: *Educate future artists, teachers, therapists and artistic researchers in 21st-century skills.*

- Naast intensief klassikaal en 1-op-1 onderwijs speelt blended learning een steeds grotere rol. Met stevige investeringen in hardware en software bij Codarts wordt dit gefaciliteerd. Daarnaast lopen diverse projecten op dit vlak. Bij de bachelor Uitvoerende Dans is in samenwerking met Motion Bank gestart met de ontwikkeling van een digitale feedback tool voor gebruik tijdens lessen en repetities om gericht feedback te kunnen geven aan studenten.
- Ook de fase na afstuderen heeft in 2018 aandacht gekregen. Zo heeft Codarts een curriculum ontwikkeld voor een postacademisch programma gericht op het afsluiten van de danscarrière en de overstap naar een nieuwe carrière binnen of buiten de dans.
- De arbeidsmarktvoorbereiding die studenten bij Codarts krijgen, werpt haar vruchten af. In de HBO-Monitor wordt jaarlijks gemeten wat de werkloosheid is van alumni anderhalf jaar na afstuderen. Codarts ligt niet alleen sterk onder het hbo-gemiddelde van 3,2%: de werkloosheid bij het onderzochte cohort was zelfs 0%.
- Internationale ervaring is een belangrijk aspect van self-management. Naast de international classroom die we, dankzij de internationale mix van studenten, bij Codarts hebben, krijgt dit onder meer vorm via uitwisselingen. Zowel studenten als docenten/stafleden maakten hier in 2018 gebruik van. In studiejaar 2017-2018 gingen 11 studenten met Erasmus+ voor studie naar het buitenland en 7 voor stage. Daarnaast gingen 24 docenten en medewerkers met Erasmus+ op korte uitwisseling.
- Samenwerken is een belangrijk aspect van het onderwijs bij Codarts. Binnen opleidingen werden in 2018 tal van groepsprojecten georganiseerd, zoals de ensembles bij Muziek en de theatertour van Docent Dans. Maar ook tussen opleidingen kreeg samenwerking vorm, vooral in de projectweek Incubator: studenten van alle

muziekopleidingen werkten samen met studenten dans en circus om interdisciplinaire optredens te maken. Internationale samenwerking was er ook, onder meer het schrijfkamp van Pop met de popacademie in Mannheim. Binnen Rotterdam is ook een schrijfkamp georganiseerd: New Skool Rules.

3.3 Diversity

Goal: *Create an open and diverse learning and working environment.*

- Codarts heeft vanuit het International Office diverse activiteiten georganiseerd voor internationale studenten, waaronder de Erasmusstudenten die bij ons studeren. Met 189 aanvragen voor een exchange aan Codarts bleek hiervoor opnieuw veel interesse. Via een Erasmusborrel is het onderlinge contact tussen de uitwisselingsstudenten verbeterd. Ook is het taalbeleid geconcretiseerd en de Engelse-taallessen aan internationale studenten zijn geïntensiveerd: naast de reguliere lessen op zaterdag zijn in 2018 ook conversatielessen aangeboden op maandagavond.
- Om de diversiteit bij Codarts te borgen, wordt extra ingezet op de instroom van Nederlands talent bij de opleidingen Uitvoerende Dans, Circus en Master Muziek. Dit is onder meer gedaan door de samenwerking met drie pabo's voor Meer Muziek in de Klas. Ook is bij de Havo/vwo voor Muziek en Dans (HMD) extra aandacht besteed aan het verwerven van internationale en interculturele vaardigheden. Hiervoor heeft de HMD met inhoudelijke steun van Codarts een Erasmus+ subsidie van € 160.000 aangevraagd en gekregen.
- Dansen op hoog niveau vraagt veel van een mens, zowel mentaal als fysiek. Daarom onderneemt Codarts diverse activiteiten gericht op oudere doelgroepen, op het gebied van onderwijs en op het gebied van onderzoek. Binnen het project Dance On, Pass On, Dream On (DoPoDo) zijn diverse activiteiten opgezet met oudere dansers, zoals het samenstellen van zes tutorials. Ook werd het internationale seminar Health & Ageing georganiseerd, in samenwerking met het lecotraat Performing Arts Medicine en Holland Dance Festival.
- Studenten met een functiebeperking hebben soms extra begeleiding of faciliteiten nodig, maar ook is het belangrijk dat docenten oog hebben voor wat deze studenten nodig hebben. In 2018 heeft de afdeling Student Life een training 'Autisme en didactiek' gegeven aan docenten en studieloopbaanbegeleiders.
- In 2018 is geen beroep gedaan op het profileringsfonds.

3.4 Inquisitiveness

Goal: *Stimulate, participate and educate in research and develop an inquisitive and reflective attitude.*

Onderzoek is een belangrijke kerntaak voor Codarts. Zoals in haar visie en missie is vastgelegd, wil Codarts met onderzoek een bijdrage leveren aan de artistieke ontwikkeling van studenten, de innovatie van het kunstonderwijs en de vernieuwing van het werkveld.

- Het onderzoeksproject Fit to Perform van het lectoraat Performing Arts Medicine heeft de RAAK-award 2018 gewonnen. Het onderzoek richt zich op het verbeteren van de gezondheid van podiumkunstenaren. De jury was onder de indruk van de betrokkenheid van het werkveld bij dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn daar vanaf het allereerste begin getest, bijgesteld en uitgebreid. Deze aanpak heeft geleid tot een enorme impact op zowel het onderwijs als de beroepspraktijk. Bij Het Nationale Ballet en Codarts wordt veel meer preventief gewerkt en daar hebben de dansers echt bij.
- De Performing artist and Athlete Health Monitor (PAHM) van het lectoraat Performing Arts Medicine werd genomineerd voor de NRO-verbindingsprijs voor onderzoekers. PAHM is een online tool die de fysieke en mentale gezondheid van dansers, musici, circusartiesten en sporters in kaart brengt. Inmiddels gebruiken meer dan 1.000 podiumkunstenaren en sporters PAHM om hun gezondheid te monitoren. Het gebruik van de tool onder studenten van Codarts is hoog: 90% maakt er gebruik van. De tool biedt studenten individuele inzichten én heeft zijn weerslag op het verbeteren van het onderwijs. De inhoud van de lessen is aangepast naar aanleiding van de data uit de tool. De NRO-verbindingsprijs voor onderzoekers gaat naar een wetenschapper wiens onderzoek op doeltreffende manier is vertaald naar een product of activiteit voor de onderwijspraktijk of het onderwijsbeleid.
- Het lectoraat Performing Arts Medicine heeft het Performing artist and Athlete Research Lab (PEARL) opgericht. PEARL is het nationale onderzoekscentrum dat zich richt op de gezondheid en vitaliteit van podiumkunstenaren (dansers, musici en circusartiesten) en sporters. PEARL bestaat uit acht fieldlabs. Dit zijn fysieke locaties in 'het veld' met unieke test- en meetfaciliteiten waar podiumkunstenaren, sporters, maar ook (revaliderende) patiënten ter plekke onderzocht en geadviseerd worden. Deze fieldlabs verzamelen onder leiding van onderzoekers gegevens over de gezondheid van podiumkunstenaren en sporters. De gegevens worden opgeslagen in een datawarehouse, geanalyseerd en op begrijpelijke wijze teruggekoppeld naar podiumkunstenaren, sporters en hun begeleiders. PEARL werkt samen met Erasmus MC, National Center Performing Arts (NCPA), Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie in Sportgezondheidszorg (NVFS), Nederlands Paramedisch Instituut (Npi) en Sportgeneeskunde Rotterdam, Het Nationale Ballet, Rotterdams Philharmonisch Orkest en Feyenoord Academy.
- Het lectoraat Blended Learning is afgerond en Liesbeth Noordegraaf-Eelens is als lector gestart op een nieuw lectoraat: Onderwijsvernieuwing. Lector Micha Hamel heeft met het project GAMPSISS een nieuwe stap gezet in het onderzoek op muzikaal vlak.
- Studenten wonnen diverse scriptieprijsen in 2018. Irene Comesaña Aguilar (klassieke muziek piano) won de best researcher prijs tijdens de Student Research Conference in de categorie Society & Culture Studies. Joana Valadas Roxo Juzarte Rolo (klassieke muziek piano) won de EPTA Frans Schreuder scriptieprijs.
- Tijdens het jaarlijkse Research Festival is al het onderzoek bij Codarts in de spotlights gezet. Er waren onder meer masterclasses en lectures en de Research Awards zijn uitgereikt.
- Vanuit de Master Muziek zijn gesprekken voortgezet met de Academy of Creative and Performing Arts (ACPA, onderdeel van de Universiteit Leiden), om te komen tot een doorlopende leerlijn Ba-Ma-PhD. Daarin is specifiek gekeken naar de mogelijkheden vanuit Wereldmuziek.

- Codarts heeft eind 2015 samen met de Willem de Kooning Academie (WdKA) en de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) het Rotterdam Arts & Science Lab (RASL) opgericht. RASL heeft in 2018 een forse impuls gegeven aan het interdisciplinaire onderzoek van Codarts, WdKA en EUR. In 2018 is een ambitieuze onderzoekagenda opgezet en zijn nieuwe onderzoekbeurzen aangevraagd. Bovendien zijn de eerste drie RASL-promovendi gestart met hun onderzoek.

3.5 Sustainability

Goal: *Create a safe and healthy environment for students, teachers and staff to optimize lifelong learning.*

- De opleiding Circus Arts heeft in 2018 het bijzonder kenmerk 'health & well-being' ontvangen als onderdeel van de accreditatie. De opleiding ontvangt deze bijzondere erkenning vanwege het unieke systeem van studentondersteuning op het gebied van gezondheid en welzijn. Net als bij andere Codarts-opleidingen werkt Circus Arts met een team around the artist, dat toeziet op de fysieke en mentale gezondheid van de studenten en dat volledig is geïntegreerd in het curriculum.
- Het Optimal Performance Program (OPP) is in 2017-2018 van start gegaan en is nu onderdeel van het eerstejaarscurriculum. De afdeling Klassieke Muziek van Codarts is de eerste conservatoriumopleiding met een uitgebreid programma rond gezondheid in het curriculum. Tot de onderwerpen die aan bod komen, behoren gehoorbescherming, anatomie en blessurepreventie, gezond stemgebruik, voeding en Alexandertechniek.
- De Arbeidsinspectie heeft in 2018 een bezoek gebracht aan Codarts om te kijken naar onderwerpen als werkdruk en arbeidsomstandigheden. Codarts is op alle onderzochte aspecten positief beoordeeld.
- De kantine op Kruisplein, in 2017 volledig gerenoveerd met een mindful-voedselconcept, heeft in 2018 de Gouden Schoolkantine Schaal van het Landelijk Voedingscentrum in ontvangst genomen.
- Bij studenten is proactief aandacht gevraagd voor #MeToo en de bekendheid van de vertrouwenspersonen is verbeterd. Daarnaast is besloten de lokaaldeuren van het WMDC te voorzien van ramen, wat de sociale controle verbetert.

3.6 Connectivity

Goal: *Have no limits in partnership with students, teachers, staff and partners to pursue the most dynamic, excellent and challenging, learning and working environment.*

- Als kleine onderwijsgemeenschap zoekt Codarts altijd de verbinding met studenten en docenten: de interne dialoog. Die stond dit jaar onder meer in het teken van de kwaliteitsafspraken, waarover intensief is gesproken. Eind 2018 zijn nieuwe kandidaten geworven voor de Medezeggenschapsraad die begin 2019 zal starten.
- De contacten met het werkveld kregen onder meer vorm via tal van stages, de Talent On The Move-tournee, de vele eindexamenvoorstellingen met externe gasten en optredens op diverse festivals. Het Codarts Pop Orchestra en Pop op de Kaap trokken veel bezoekers van binnen en buiten Rotterdam. Bij Uitvoerende Dans hebben diverse dansgezelschappen een bezoek gebracht, onder meer Martha Graham Company, Dance ON en Chunky Move. En wederzijds: in 2018 brachten vijftien studenten en zes docenten een bezoek aan New York voor een projectweek met de school van Alvin Ailey American Dance Theater. En bekende artiesten hebben zich aan Codarts verbonden als (gast)docent, zoals saxofonist Benjamin Herman.
- Landelijk is de verbinding gelegd tussen de Nederlandse opleidingen Muziektheater, in het netwerk Musical Theatre Nederland, met tweemaandelijks overleg over bijvoorbeeld stagebeleid. De contacten met Rotterdamse onderwijsinstellingen zijn ambitieus voortgezet (via onder meer RASL en samenwerking met Thomas More) en de interfaculteit met het Koninklijk Conservatorium in Den Haag heeft verder vorm gekregen (met onder meer de aanstelling van een gezamenlijke intendant). Met het KC is eveneens samengewerkt in diverse grote projecten, zoals het Gergiev Festival. In het kader van KUO Next is intensief contact met de andere Nederlandse kunsthogescholen.
- Codarts mocht diverse delegaties verwelkomen voor een werkbezoek en kennisuitwisseling. Onder meer de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad (SER), het Antwerpse samenwerkingsverband Gate15, vertegenwoordigers van de City Deal Kennis Maken en onderwijsbestuurders uit Zwolle brachten een bezoek aan Rotterdam.
- De opleiding Master of Arts Therapies heeft in 2018 partnerschappen opgezet voor onderzoek en stages, met onder meer Zorginstelling Aafje en Lelie Zorggroep in Rotterdam. Daarnaast is een bijdrage geleverd op diverse internationale fora, zoals het World Congress for Psychotherapy en de European Association for Dance Movement Therapy-conferentie in Athene.
- Drie Rotterdamse bestuurders zijn door de Gemeente Rotterdam gevraagd om advies te geven over een Nationaal Cultureel-Wetenschappelijk Instituut in Rotterdam Zuid. Wilma Franchimon vervult de rol als voorzitter van dit driemanschap en stelt het advies op samen met Theo Kemperman (Bibliotheek Rotterdam) en Marco Pastors (Nationaal Programma Rotterdam Zuid). Dit NCWI moet een impuls geven aan dit stadsdeel, aan Rotterdam en een duidelijke nationale meerwaarde hebben. In 2018 zijn hiervoor diverse verkenningen uitgevoerd en in 2019 zal een advies worden opgeleverd.

3.7 Talent scouting and development

Goal: *Scout and support talent in a diversified (international) society.*

- Opleidingen hebben op tal van manieren ingezet op het werven van talentvolle en gemotiveerde studenten. Voor de beschikbare opleidingsplaatsen bij de Double Degree van RASL zijn middelbare scholen bezocht, de opleiding Docent Dans heeft een roadshow langs mbo's gedaan, de opleiding Uitvoerende Dans heeft in diverse landen audits georganiseerd en de instroom in de vooropleiding Circus Arts is gegroeid.
- De DaMu-licentie van de Havo/vwo voor Muziek en Dans (HMD) is geëvalueerd en begin 2018 met 4 jaar verlengd.
- De HMD heeft, in samenwerking met de opleiding Uitvoerende Dans, een ambitieuze aanvraag ingediend voor een Erasmus School Partnership. Dit programma van de Europese Commissie stelt scholen in staat om internationale contacten te leggen en daarmee het onderwijs te verrijken. De aanvraag is enthousiast ontvangen en toegekend, met een subsidie van maar liefst € 160.000. Hiervan worden de komende twee jaar diverse uitwisselingen gedaan, zodat HMD-leerlingen in contact komen met het internationale werkveld van de dans. Dit biedt ook inzichten voor een mogelijke vervolgaanvraag voor de muziekleerlingen in de toekomst.
- Met scholenkoepel LMC en de Gemeente Rotterdam zijn de mogelijkheden verkend voor een Rotterdams College voor de Kunsten: een middelbare school met alle schoolniveaus en alle kunstdisciplines. Dit biedt kansen om de doorstroom van Nederlands talent naar het kunstvakonderwijs te vergroten en interdisciplinaire cross-overs tussen kunstdisciplines te faciliteren. In 2018 zijn diverse gesprekken geweest tussen de Gemeente Rotterdam, LMC en Codarts, is een kwartiermaker aangesteld en zijn potentiële huisvestingslocaties in kaart gebracht.
- Codarts en Hellendaal Muziekinstituut hebben hun samenwerking gecontinueerd met de Talentenklas en het Young Talent Orchestra. Daarbij zijn nieuwe afspraken gemaakt over het gebruik van faciliteiten door Hellendaal. Hellendaal heeft sinds 1 december een eigen locatie buiten Codarts.
- In het landelijk overleg over talentscouting en talentontwikkeling heeft Codarts een actieve rol op zich genomen, onder meer als trekker van het bestuurlijk Team Talentontwikkeling, onderdeel van de sectoragenda KUO Next. In dit kader wordt gewerkt aan een integrale visie op talentontwikkeling (vooropleiding, hoger onderwijs, arbeidsmarkt), financiering van talentbeurzen en het evalueren van de DaMu-regeling.
- In de regio is onder meer ingezet op het versterken van kunst- en cultuureducatie in het funderend onderwijs. Codarts werkt daartoe nauw samen met drie pabo's in Rotterdam en de pabo in Zeeland. Dit heeft geleid tot concrete samenwerkingstrajecten binnen het subsidieprogramma Meer Muziek in de Klas. Met de drie Rotterdamse pabo's is de post-hbo opleiding 'vakspecialist muziek' ontwikkeld en de eerste zeventien groepsleerkrachten zijn afgestudeerd.
- Tot slot is ook de halvering van het collegegeld in het eerste studiejaar (en tweede studiejaar bij Docent Dans en Docent Muziek) ingevoerd. Dit was een besluit van de overheid om de toegankelijkheid van het onderwijs te verbeteren.

3.8 Organisation and Resources

Goal: *A healthy, dynamic, transparent and consistent administrative organisation ready for the 21st-century.*

- Het veelzijdige onderwijs bij Codarts stelt hoge eisen aan de faciliteiten. Met zowel nieuwe investeringen als planmatig onderhoud zijn de drie gebouwen onder handen

genomen. Bij Kruisplein ging het onder meer om het vervangen van de koelinstallatie en het opstarten van een onderzoek naar duurzame dakbedekking (zonnepanelen, waterberging, groen dak of publieksontsluiting). Voor het WMDC zijn intensieve gesprekken opgestart met de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) over het gebruik en mogelijk op termijn aankopen van ruimtes. En voor Fenixloods II is, samen met Circus Rotjeknor en Conny Janssen Danst, veel werk gestoken in de nieuwe huisvesting in Fenixloods I. Oplevering hiervan staat gepland op 1 mei 2019, met afbouw en verhuizing in de zomer. De vele ontwikkelingen op het gebied van huisvesting waren aanleiding om in 2018 een extern advies op te stellen ten behoeve van een huisvestingsvisie. Deze visie zal in 2019 worden uitgewerkt op basis van de aanbevelingen uit dit advies. Tot slot is in 2018 onderzoek in gang gezet naar een duurzame dakbestemming voor Kruisplein, binnen het project 7 Square Endeavour.

- Op het gebied van IT en informatiemanagement is in 2018 veel veranderd. Codarts heeft een afdeling IMIT (Informatie Management en IT) opgericht. De opleidingen Docent Dans en Uitvoerende Dans jaar 1 zijn live gegaan met de applicatie Gradework, een applicatie voor summatief toetsen en voor het makkelijker inleveren, beoordelen en inzien van opdrachten. De Master Choreografie en een aantal docenten van andere opleidingen zijn gestart met het learning management systeem Brightspace. In 2019-2021 wordt Brightspace stapsgewijs geïntroduceerd bij de andere opleidingen. De minorprogramma's in OSIRIS zijn anders vormgegeven waardoor studenten beter inzicht krijgen en zich vanaf 2019 via de My Codarts Student App ook via hun telefoon voor modules kunnen inschrijven. Een grote stap is ook de aansluiting bij de SURF-coöperatie, waardoor Codarts straks gebruik kan maken van eduroam en veel IT-diensten die SURF aanbiedt.
- Codarts is verantwoordelijk voor de veiligheid van haar studenten en docenten. De jaarlijkse ontruimingsoefeningen zijn goed verlopen. Daarnaast is een externe nulmeting gedaan gericht op safety & security, waarvan de conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in het activiteitenplan van de Facilitaire Dienst. De Inspectie SZW heeft een bezoek gebracht aan Codarts, vooral gericht op onderwerpen als werkdruk. De terugkoppeling van dit bezoek was positief. De contacten met de wijkagent en de Gemeente Rotterdam zijn geïntensiveerd, zodat Codarts beter op de hoogte is in geval van calamiteiten.
- De afdeling Communicatie & PR heeft in 2018 extra ingezet op de interne communicatie van het bestuursverslag. Alle medewerkers en stakeholders hebben een brochure met de highlights van het bestuursverslag 2017 ontvangen, vormgegeven als leporello (zoals het strategisch plan van Codarts). Dit zal in 2019 opnieuw worden gedaan met de highlights uit het bestuursverslag 2018. Daarnaast is gewerkt aan de professionalisering van de programmaboekjes van voorstellingen om daarmee de externe presentatie te verbeteren. Het gebruik van social media voor de communicatie is geïntensiveerd, hiervoor is samengewerkt met Codarts-studenten. Tot slot is een bijzonder project van start gegaan: de komende vijf jaar zal een aantal studenten van Uitvoerende Dans gevolgd worden voor een documentaire.

Enkele hoogtepunten uit 2018...

- Op 21 maart waren de Gemeenteraadsverkiezingen. Op 4 april zijn de nieuwe raadsleden geïnstalleerd. Codarts-studenten verzorgden een optreden tijdens een boottocht met alle nieuwe raadsleden.
- Eind april blonk Muziektheater uit met de voorstellingen *Molière de Musical* in Theater Rotterdam de Witte de With en Theater aan het Spui in Den Haag en *Thou Shalt Always Kill* in Theater Rotterdam de Witte de With en Frascati Amsterdam.
- Circus stond, in twee bomvolle voorstellingen in de Fenixloods, in de spotlight met de groepsvoorstelling *Brother, My cup is empty*.
- Op 22 april was het optreden van het Codarts Symphony Orchestra, met als hoogtepunt de afscheidscompositie van Peter-Jan Wagemans.
- Op 3 mei vond de eerste RASL Talk Show plaats met als thema Inclusive Gentrification. Een platform waar studenten van de EUR, Codarts en WdKA samenkwamen.
- Op woensdag 16 mei was het Katendrechtse Deliplein het toneel van Pop op de Kaap. Van singer-songwriter tot elektro, van reggae tot rock en van dance tot funk: 29 Codarts Pop bands spelen de diverse podia op de Kaap, waar zij onder meer hun eigen werk ten gehore brengen. Bij het bereiken van 1.000 bezoekers aan het Facebook-event voor Pop op de Kaap is de werving stopgezet.
- Eind mei namen vijftien studenten van Uitvoerende Dans deel aan een intensieve projectweek in New York, met de school van Alvin Ailey American Dance Theater. Deze week vol workshops, lessen en optredens vormde voor de studenten een unieke ervaring met de New Yorkse dansscene. Bovendien zijn hiermee de banden met deze hoog aangeschreven school versterkt.
- De Compositie Week vond plaats in de Doelen op 24 en 25 mei. Hier hebben compositiestudenten hun afstudeerwerken ten gehore gebracht. Op de slotavond waren zes premières, uitstekend uitgevoerd door het AKOM-ensemble.
- Docent Dans trad op 4 juni op in Theater Zuidplein met hun *dansvoorstelling Rūpa – The shape of nature*. In deze voorstelling werd invulling gegeven aan de vier elementen: water, vuur, aarde en lucht. Aan het einde van de voorstelling ontvingen studenten Celine Braakman en Alina Jacobs een Corrie Hartong Fonds Beurs t.w.v. € 1.000.
- Op 1 juni trad het Codarts Chamber Choir samen met het BBC Scottish Symphony Orchestra en het Rotterdam Symphony Chorus op in de Grote Zaal van de Doelen: *The dream of Gerontius*.
- Woensdag 6 juni traden leerlingen van de Havo/vwo voor Muziek en Dans (HMD) op in de Eduard Flipse zaal van de Doelen. Deze maandelijkse voorspeelavonden, die steeds meer bekendheid krijgen, bieden de leerlingen de gelegenheid om podiumervaring op te doen.
- Voor de zomer vonden ruim 150 voorstellingen plaats van eindexamenstudenten. Deze voorstellingen zijn samengebracht onder de noemer Codarts Festival en trokken veel publiek. Opvallend veel studenten kozen voor een optreden met artiesten uit andere afdelingen, waarschijnlijk mede dankzij de succesvolle cross-overprojectweek Incubator.

- Studenten van Codarts traden op met Conny Janssen Danst bij de Wereldhavendagen.
- Ten behoeve van het Prinses Beatrix Spierfonds vond op 30 augustus 2018 *Free to Move* plaats, een programma met dansers van onder meer Codarts, Scapino Ballet, NDT en Het Nationale Ballet.
- Half september stonden studenten van Codarts op het podium tijdens het jaarlijkse Gergiev-festival, met 30 jaar een jubileumeditie. Onder meer met een optreden van het symfonieorkest van Codarts en het Koninklijk Conservatorium.
- Optreden Sing your heart out, door eerstejaarsstudenten Muziektheater op 1 november.
- Project door Codarts Dans en Compositie en de Willem de Kooning Academie: *Blind Date*, op 8 en 9 november.
- Duruflé Requiem in de Goede Herderkerk in Schiebroek, afdeling Klassieke Muziek, op 9 november.
- Codarts String Orchestra met Igor Gruppman en Wiecher Mandemaker, op 21/26 november.
- Openingsact onder regie van Arlon Luyten tijdens Elia-conferentie op 22 november.

Codarts in de prijzen...

- Alex Simu, docent klarinet bij de afdelingen Jazz en Wereldmuziek, is de winnaar van de Buma Award 2018 in de categorie 'beste muziek voor documentaires, korte films en telefilms'.
- Joey de Boer, student pop, was in april en mei op tournee met Delain in Noord-Amerika en Canada, gaat in het najaar met deze symfonische metalband naar Zuid-Amerika.
- Alumnus Adriaan Hoek heeft op 28 april in het Italiaanse Treviso de ECHO Grand Prix 2018 gewonnen. Hij ontving een bedrag van € 3.000 en mag zich ECHO Young Organist of the Year 2018 noemen.
- Alumnus San Holo stond op het festival Coachella in Indio, Californië. Beyoncé, Eminem en The Weekend zijn dit jaar de grote namen op het festival.
- Inés de Juan (cello) heeft de vakjuryprijs gewonnen van de Prix d'Harmonie 2018. De (gedeelde) publieksprijs ging naar Wendy Vo Cong Tri (fluit) en Karin Timmerman (zang).
- Flamenco-docenten en -studenten traden samen met Paco Pena op bij het tv-programma *Vrije Geluiden*.
- Op 4 juni was de New Yorkse première van compositie-alumnus Robin de Raaff. Deze vond plaats in een overvolle Carnegie Hall, in aanwezigheid van de Nederlandse ambasadestaf.
- Saxofonist Benjamin Herman, één van de origineelste en productiefste jazzmuzikanten in Nederland, werd per 1 september 2018 gastdocent bij Codarts. Hij geeft wekelijks les.

4/ Kwaliteitsafspraken

Kwaliteitsafspraken: aanleiding en proces

Met de invoering van het studievoorschot zijn middelen vrijgespeeld om te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Instellingen dienen hiervoor een plan op te stellen in nauwe samenspraak met de Medezeggenschapsraad, studenten en docenten. In totaal gaat het voor de periode 2019-2024 naar schatting om ruim €10 miljoen.

Het Plan Kwaliteitsafspraken Codarts 2019-2024 is het resultaat van een intensief proces. In een projectgroep, bestaande uit leden van Medezeggenschapsraad (studentlid en docentlid), Raad van Toezicht en College van Bestuur, en hoofden en adviseurs, is gewerkt aan een integraal plan dat aansluit bij het bijzondere onderwijs dat Codarts als kunsthogeschool aanbiedt. Deze projectgroep heeft op tal van manieren ook rechtstreekse inbreng van studenten en docenten verzameld. Onder meer via:

- de uitkomst van de NSE 2018 is in de studentenpanels besproken. Studentenpanels is gevraagd om ideeën aan te dragen voor de kwaliteitsafspraken en aan te geven wat in hun ogen prioriteit heeft.
- de opleidingscommissies hebben, eveneens op basis van de NSE 2018, input geleverd voor de kwaliteitsafspraken.
- alle studenten zijn per e-mail en in nieuwsbrieven geïnformeerd over de kwaliteitsafspraken.
- in twee brainstorm met studenten, docenten en hoofden is specifiek gekeken naar de wensen ten aanzien van huisvesting/faciliteiten.
- tijdens een les Muziek Wereldwijd is studenten Muziek gevraagd om ideeën aan te leveren.

Dit inclusieve proces heeft gezorgd voor een plan dat rijk is aan ideeën en kan rekenen op een breed draagvlak. Op 29 november heeft de Medezeggenschapsraad ingestemd met het plan, op 10 december heeft het College van Bestuur ingestemd en op 13 december heeft de Raad van Toezicht ingestemd.

Inhoud van het plan

Codarts zorgt met het plan voor een ambitieuze en voor studenten duidelijk merkbare kwaliteitsimpuls aan het onderwijs. Dit doel is gekoppeld aan drie doelstellingen:

1. Een stijging van de studententevredenheid in de Nationale Studenten Enquête (NSE) en het oordeel van de studentenpanels.
2. Een continue, inclusieve dialoog met studenten, docenten en staf over de kwaliteitsverbetering bij Codarts, resulterend in draagvlak voor de kwaliteitsafspraken onder studenten en instemming van de Medezeggenschapsraad op de jaarplannen.
3. Een verhoging van het studiesucces, zowel binnen de studie (percentages uitval en studierendement) als daarna (scores HBO-Monitor).

De voornemens in het plan zijn gerelateerd aan de zes thema's uit de Strategische Agenda van OCV en de daarop aansluitende Gezamenlijke Agenda van LSVb, ISO, VH en VSNU:

- Intensiever en kleinschaliger onderwijs (onderwijsintensiteit);
- Onderwijsdifferentiatie, waaronder talentontwikkeling binnen en buiten de studie;

- Verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit);
- Passende en goede onderwijsfaciliteiten;
- Meer en betere begeleiding van studenten;
- Studiesucces, inclusief doorstroom, toegankelijkheid en gelijke kansen.

Codarts zet daarbij primair in op onderwijsdifferentiatie en onderwijsfaciliteiten, met in mindere mate ook een impuls aan studiebegeleiding en studiesucces.

Dit plan voor de kwaliteitsafspraken sluit aan op de financiële en beleidsmatige kaders van Codarts. Op die manier zorgen we voor consistentie in ons beleid.

- Het Instellingsplan 2016-2022, met daarin acht centrale thema's (Authentic, artistic craftsmanship, Self-management, Diversity, Inquisitiveness, Sustainability, Connectivity, Talent scouting and development en Organisation and Resources);
- De eerdere inzet tijdens de Prestatieafspraken en Voorinvesteringen. Prioriteiten waren ICT, curriculum en huisvesting/faciliteiten.
- De Kaderbrief 2019, met de Codartsbrede prioriteiten voor de begroting 2019. Dit zijn ICT, curriculum, huisvesting/faciliteiten en partnerships.

Daarnaast is voor het onderbouwen van het plan gebruik gemaakt van beschikbare informatie uit de Nationale Studenten Enquête (NSE 2018) en de EvaSys onderwijsbeoordelingen. Deze evaluatie-instrumenten vormen ook de kern van hoe we de voortgang zullen monitoren in de komende jaren.

Het plan is hybride opgezet: het bevat dertien concrete projecten die Codarts al in het eerste jaar (2019) zal opstarten om de kwaliteit merkbaar te verbeteren en die bijna allemaal een structureel karakter hebben. Daarnaast is het plan ook vooral de uitwerking van een cyclisch proces waarin we tot 2024 jaarlijks de voortgang monitoren, met studenten in gesprek blijven gaan en aanvullende projecten uitwerken in nieuwe jaarplannen. Dit cyclische proces zorgt ervoor dat we ook in de komende jaren vanzelfsprekend in gesprek blijven met alle belanghebbenden en ruimte bieden aan nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Het plan dient daarbij als meerjarig kader en geeft voor de volledige periode de aanpak, de prioriteiten, het budget, de doelstellingen en de wijze van monitoring.

Monitoring voortgang

Codarts werkt constant, planmatig en systematisch aan verbetering en heeft haar kwaliteitszorgstelsel hierop ingesteld (zie ook hoofdstuk 6). Voor de monitoring van de kwaliteitsafspraken is gekozen om zo veel mogelijk bij deze bestaande systematiek aan te sluiten. Dit betekent dat projecten worden uitgewerkt en gevolgd via activiteitenoverzichten, met een duidelijk aanspreekbare trekker per project. Voor de nulmeting en resultaten wordt primair gebruikgemaakt van de reeds bestaande Nationale Studenten Enquête (2020, 2022 en 2024). In de jaarverslaggeving wordt eveneens uitgebreid stilgestaan bij de voortgang van de kwaliteitsafspraken.

Tot slot

Codarts is trots op het plan kwaliteitsafspraken en op de intensieve betrokkenheid van onze studenten, docenten en staf bij de totstandkoming van het plan. Er is de komende jaren veel werk aan de winkel om de ambities te realiseren, maar in 2018 is een goede basis gelegd.

5/ Sociaal jaarverslag

Het sociaal jaarverslag geeft inzicht in de wijze waarop Codarts haar sociaal beleid heeft uitgevoerd in 2018. Dit beleid is altijd gericht op goed werkgeverschap, opdat werknemers in staat worden gesteld zich optimaal te ontwikkelen en ontplooien. Professionalisering en duurzame inzetbaarheid zijn duurzame thema's en daarmee belangrijke beleidsonderdelen voor Codarts. Uitgangspunt hierbij is eveneens het instellingsplan 'Where talents become artists'.

5.1 Professionalisering

De cao voor het hbo kent medewerkers ruime voorzieningen toe in tijd en geld als het gaat om professionalisering. Volgens O-1 lid 2 van de cao moet Codarts minimaal 6% van het getotaliseerde jaarinkomen besteden aan professionalisering. De helft daarvan wordt besteed aan een basisrecht in uren, de andere 3% aan out-of-pocketkosten. Het getotaliseerd jaarinkomen is in 2018 begroot op € 12.951.775.

- De benutting van het professionaliseringsbudget in geld bedroeg in 2018 € 204.037. Dit zijn alle kosten die rechtstreeks verband houden met studies, scholingen, trainingen en symposia of conferenties (studiemateriaal, reis- en verblijfkosten) die op 'scholing' geboekt worden. Hiermee komt het bedrag van de out-of-pocketkosten op 1,58% van het getotaliseerd jaarinkomen.
- De benutting van het professionaliseringsbudget in tijd (uren scholing x uurloon betreffende medewerkers) bedroeg € 398.252. Hiermee komt het bedrag van de urenbesteding op 3,07% van het getotaliseerd jaarinkomen.

De totale besteding voor 2018 geeft een onderuitputting van € 174.817, veroorzaakt door de uitgaven op de out-of-pocketkosten. De uitgaven in 2018 laten ten opzichte van voorgaande jaren wel een duidelijke stijging zien.

Professionalisering staat stevig op de agenda bij Codarts. Het is een belangrijk onderwerp van gesprek in de gesprekkencyclus met alle medewerkers en er worden organisatiebreed initiatieven genomen voor scholing. Zo zijn in 2018 persoonlijke aanvragen gehonoreerd op het gebied van coaching. Naast de gebruikelijke groepstrainingen voor BHV en EHBO zijn er ook aanvragen goedgekeurd voor een cursus kerkmuziek in Cambridge voor een van de docenten en een studiereis naar Denemarken, georganiseerd door Zilveren Kruis Achmea ter inspiratie van het inzetten/ beleid maken op het gebied van Duurzame Inzetbaarheid. Voor het management is een aantal boeken aangeschaft met verschillende onderwerpen, zoals Agile werken, de one minute mentor en de gespreksleider. In overleg met de vakbonden hebben we ook in 2018 voor elke medewerker van Codarts een Rotterdampas ter beschikking gesteld ter bevordering van de educatie op het gebied van kunst en cultuur in Rotterdam en omgeving.

Docenten met een mastergraad

Met het ministerie van OCW is de ambitie afgesproken dat 30% van de docenten in het hbo een mastertitel heeft. Destijds bedroeg het percentage 27%. In 2017 zagen we een daling naar 25%. In 2018 is het aandeel 26%. De mogelijkheden voor het volgen van een masteropleiding in het kunstvakonderwijs zijn beperkt. Op dit moment zijn nog 1 docent en 2 medewerkers bezig met een PhD, 1 docent heeft zijn PhD in 2018 afgerond.

Basiskwalificatie docenten

In 2018 heeft een aantal docenten de opleiding Basiskwalificatie Examinering bij het Koninklijk Conservatorium in Den Haag met goed gevolg afgerond. Dit is in de vorm van een train-de-trainerconstructie gegaan, zodat docenten een soortgelijke training voor Codarts kunnen opzetten. In 2018 is eveneens de Seniorekwalificatie Examinering (SKE) gestart voor leden van de toetscommissie en een aantal managers in samenwerking met de Hogeschool Rotterdam. Deze training loopt nog.

Duurzame inzetbaarheid

De regeling voor Duurzame Inzetbaarheid (DI) in de cao is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, op een gezonde manier en met plezier te blijven doen en om werk en privé goed te kunnen combineren. De eigen verantwoordelijkheid en keuzes van de medewerker staan daarbij voorop. De werknemer overlegt jaarlijks in de gesprekkencyclus met zijn direct leidinggevende of en op welke wijze DI-uren aangewend worden.

In 2018 hebben 20 medewerkers een aanvraag voor Duurzame Inzetbaarheid ingediend voor in totaal 565 uur. De bestedingsdoelen variëren, maar hebben voornamelijk betrekking op herstel van de balans tussen werk en privé- en zorgverplichtingen voor een beperkte periode. In 2017 ging het in totaal om 17 aanvragen en 394 uur. Voor 2019 zal in overleg met de MR een plan gemaakt worden voor de bestedingsdoelen.

Arbeidsomstandigheden

De aandacht van de Codarts arbostuurgroep is in 2018 vooral uitgegaan naar de implementatie van het nieuwe arbomanagementsysteem (AMS), de actualisatie van de RI&E en het conform de nieuwe Arboret invullen van de preventiefunctie.

Preventie

Voor de zomer is een preventiemedewerker nieuwe stijl aangesteld en met de speciaal op scholen en kantoren gerichte opleiding begonnen. In oktober is het diploma behaald. De preventiemedewerker is Codartsbreed inzetbaar, werkzaam op onze drie locaties en een makkelijk benaderbaar en toegankelijk aanspreekpunt voor alle medewerkers.

De arbeidsomstandighedenwet richt zich meer dan voorheen op preventie, beroepsziekten en arbeidsgerelateerde gezondheidsklachten en beoogt de betrokkenheid van de medewerkers te versterken. De preventiemedewerker heeft een stevigere rol gekregen en heeft als taak te ondersteunen, adviseren aan en samen te werken met de bedrijfsarts, de MR en andere arbodienstverleners. Met elkaar werken we hard aan een gezonde en veilige situatie op de werkvloer.

AMS (RI&E)

In 2017 heeft de VH/Zestor een nieuw, gezamenlijk met hoger onderwijsinstellingen ontwikkeld instrument beschikbaar gesteld: de branche-RI&E voor het hbo, in de vorm van het arbomanagementsysteem (AMS). Dit is een digitaal, webbased systeem met een modulaire opbouw: diverse vragenlijsten (in beginsel standaard, maar desgewenst aan te passen) over alle relevante aspecten van de arbeidsomstandigheden in uiteenlopende vormen van onderwijs (van laboratoria via beeldende vorming tot podia & evenementen). Dit maakt het mogelijk het systeem in te zetten op een manier die past bij de Codarts-organisatie en de soorten onderwijs die Codarts verzorgt. Belangrijk is dat het AMS door beantwoording van de vragenlijsten niet alleen een valide, toetsbare RI&E oplevert, maar ook suggesties voor de aanpak/oplossing van knelpunten en een systeem voor het sturen en beheersen van het vervolgproces gericht op voortdurende verbetering van arbeidsomstandigheden.

Nadat het systeem was ingericht voor de verschillende organisatieonderdelen, zijn in de periode najaar 2017 tot en met voorjaar 2018 in samenspraak met betrokkenen en de MR voor het Kruisplein en het WMDC de vragenlijsten ingevuld.

De preventiemedewerker heeft na aanstelling de uitgewerkte vragenlijsten samengevoegd tot een compleet document in dit nieuwe AMS en een plan van aanpak uitgewerkt, waarna we zijn gestart met de uitvoering. Het AMS geeft ons een waardevol en betrouwbaar instrument in handen waarmee we de RI&E kunnen toetsen en ons kunnen richten op de kwaliteit en voortdurende verbetering van de arbeidsomstandigheden. De uitwerking van de RI&E voor de locatie Fenixloods komt later aan bod vanwege de ophanden zijnde verhuizing en de nog relatief actuele RI&E voor het huidige pand.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Om de arbeidsgerelateerde gezondheidsklachten en beroepsziekten tot een minimum te beperken biedt Codarts een uitgebreid scala aan preventieve maatregelen waar de preventiemedewerker graag meer informatie over geeft. Op verzoek kunnen medewerkers die geluidsoverlast ervaren bij het werken in de kantoortuin via de preventiemedewerker een koptelefoon met noise cancelling verkrijgen. Hiervan is in ruime mate gebruikgemaakt.

Werkplekonderzoek

De preventiemedewerker draagt zorg voor het welzijn van de medewerkers. Op verzoek geeft de preventiemedewerker curatief of preventief advies over werkhouding, de werkplekinrichting en de ergonomische hulpmiddelen. Indien nodig wordt op het gebied van werkplekinrichting en aangepast meubilair een beroep gedaan op de Zitacademie.

Gehoorbescherming

Al jaren besteedt Codarts systematisch aandacht aan de gehoorbescherming van docenten en andere medewerkers die gedurende hun werk aan (te) veel geluid worden blootgesteld. Gemiddeld eenmaal in de zes weken wordt zowel op het Kruisplein als in het WMDC de gelegenheid geboden aan studenten en medewerkers om het gehoor te laten testen, advies in te winnen en gehoorbeschermers te laten aanmeten (de aanschafkosten voor de betreffende medewerkers worden vergoed uit een projectbudget vanuit de collectieve ziektekostenverzekering). De belangstelling voor deze sessies en de afname van gehoorbescherming is in 2018 onverminderd groot gebleven.

Registratieformulier voor (bijna-)ongevallen, incidenten en onveilige situaties

Codarts heeft de verplichting om (bijna-)ongevallen, incidenten en onveilige situaties vast te leggen. De preventiemedewerker heeft hiervoor een nieuw registratieformulier gemaakt dat voor alle locaties gelijk is. Dit formulier dient tijdens of direct na de gebeurtenis te worden ingevuld door de hulpverlener, in samenspraak met de getroffene.

5.2 Ziekteverzuim

In 2018 zijn in totaal 287 verzuimmeldingen verwerkt met een totaal aantal verzuimdagen van 2.508 op jaarbasis. In 2017 betrof het 1.446 op jaarbasis. Dit betekent een stijging van 1.062 dagen. Het gemiddeld ziekteverzuim voor 2018 is 2,27%.

Verzuimpercentage	2016	2017	2018
Kort verzuim (1-7 dgn)	0,65%	0,62%	0,62%
Middellang verzuim (8-42 dgn)	0,65%	0,03%	0,67%
Langdurig verzuim (43-365 dgn)	1,20%	0,58%	0,98%
Extra lang verzuim (> 365 dgn)	0,10%	0,69%	0,0%
TOTAAL	2,6%	1,93%	2,27%

5.3 Werkloosheid (WW/BWW)

Codarts is als eigenrisicodragers verantwoordelijk voor de re-integratie van een werkloze werknemer. Codarts heeft hiervoor vanaf 2017 een externe partij, Randstad, ingehuurd. Deze partij begeleidt en bemiddelt voor medewerkers die uitstromen naar ander werk. Bij aanvang van het jaar is Codarts gestart met 8 medewerkers. Van deze 8 zijn er 3 afgemeld; 2 in verband met pensioen en 1 vanwege stopzetten uitkering op eigen verzoek. In 2018 zijn er 4 kandidaten bijgekomen, van wie 3 zijn bemiddeld naar ander werk. In 2019 zijn we met 6 kandidaten gestart.

5.4 Werving en selectie

Vervuld met	2016	2017	2018
Interne kandidaten	5	4	4
Reeds werkzaam via inhuur	3	0	0
Externe kandidaten	11	24	26
Totaal vacatures	19	28	30

5.5 Vertrouwenspersonen en mediation

Sandra Roosenburg en Ronald Kool zijn de interne vertrouwenspersonen. Sandra Roosenbrug heeft in 2018 een gerichte bijscholing gevolgd. Ronald Kool oriënteert zich op bijscholing.

Margriet Maris was de externe vertrouwenspersoon. Na de zomervakantie van 2018 hebben we afscheid genomen van haar. De zoektocht naar een nieuwe externe vertrouwenspersoon is eind 2018 opgestart.

De vertrouwenspersonen zijn er voor het personeel en de studenten op momenten dat zij zich onveilig voelen binnen de werk- of onderwijsomgeving als gevolg van gedrag van een medestudent, docent of collega. Dat kan pestgedrag zijn, intimidatie geweld of discriminatie. De betrokkene kan zich tot een vertrouwenspersoon richten om te praten over de ervaring en om advies of ondersteuning te krijgen bij de aanpak van de situatie. In 2018 hebben in totaal 20 personen een beroep gedaan op de vertrouwenspersonen. Dat waren 18 medewerkers en 2 studenten.

5.6 Arbeidsvoorwaarden

Decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen

In 2018 hadden we een budget van € 225.291. Er is in 2018 € 253.511 uitgegeven. Er is vanaf 2017 geen sprake meer van onderuitputting op de besteding van de decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen.

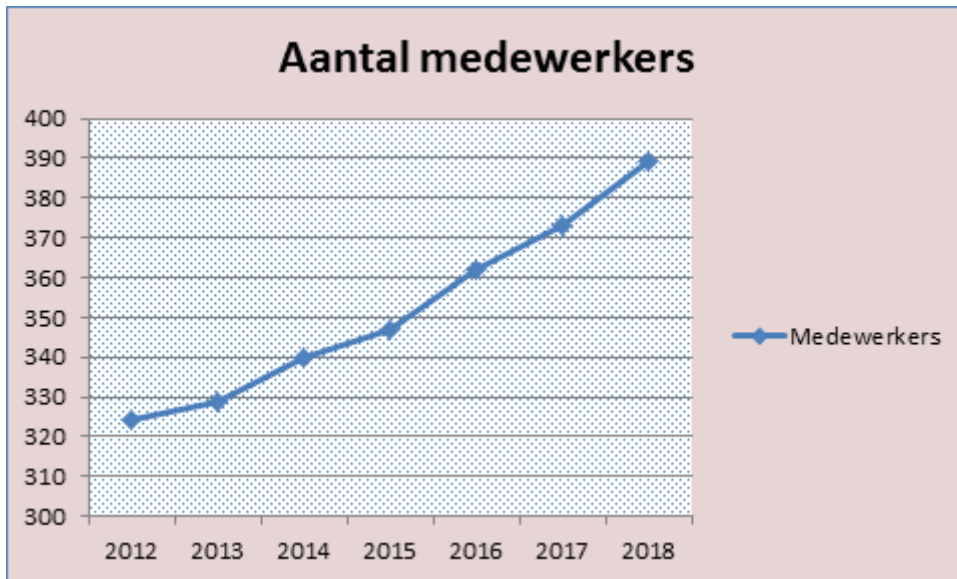
5.7 Kengetallen

Verhouding OP/OOP/AOP

Som van FTE rato	Kolomlabels	0	Schaal 01	Schaal 02	Schaal 04	Schaal 05	Schaal 06	Schaal 07	Schaal 08	Schaal 09	Schaal 10	Schaal 11	Schaal 12	Schaal 13	Schaal 15	Schaal 18	Eindtotaal
AOP			0,890	1,560	14,450	3,550	1,830	14,970	23,750	0,980	10,180	7,000	11,840	7,000	1,800		99,800
M			0,890	1,560	9,780	3,000	1,000	4,000	5,890		2,800	5,000	5,000	5,000	0,800		44,720
V					4,670	0,550	0,830	10,970	17,860	0,980	7,380	2,000	6,840	2,000	1,000		55,080
DIR		1,000														0,600	1,600
M																0,600	0,600
V		1,000															1,000
OBP							1,000						1,000				2,000
M							1,000										1,000
V														1,000			1,000
OOP					1,000	1,000	2,030	1,090	6,450		2,000	0,930					14,500
M					1,000	1,000	0,470	0,500	5,450		1,000						9,420
V							1,560	0,590	1,000		1,000	0,930					5,080
OOP-Z			1,060				1,890	1,000					0,680	1,000			5,630
M			0,560					1,000									1,560
V			0,500				1,890						0,680	1,000			4,070
OP		0,650								1,590	38,270	54,800	3,140				98,460
M										0,610	25,470	34,080	1,420				61,580
V		0,650								0,980	12,800	20,720	1,720				36,870
S		1,670															1,670
M		1,670															1,670
Eindtotaal		3,320	0,890	2,620	14,450	4,550	2,830	19,890	25,840	7,430	11,770	47,270	68,250	12,140	1,800	0,600	223,650

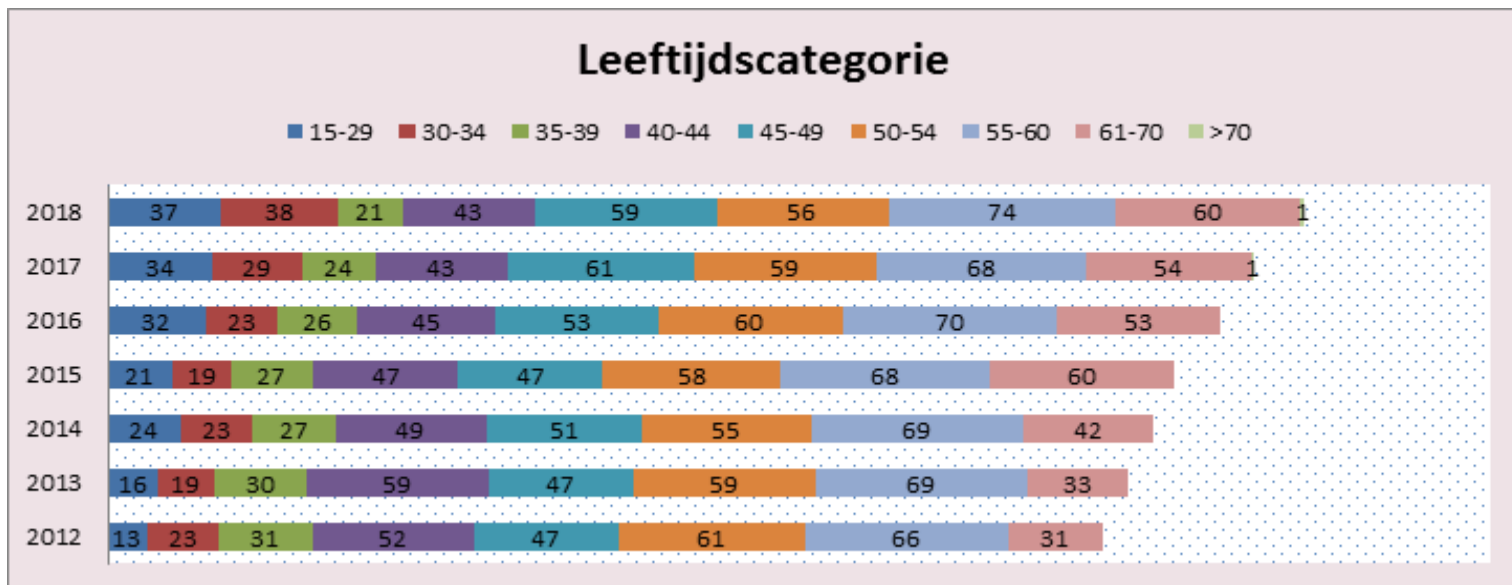
Aantal Medewerkers

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Medewerkers	324	329	340	347	362	373	389

Leeftijdscategorie

	15-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-60	61-70	>70	TOTAAL
2012	13	23	31	52	47	61	66	31		324
2013	16	19	30	59	47	59	69	33		332
2014	24	23	27	49	51	55	69	42		340
2015	21	19	27	47	47	58	68	60		347
2016	32	23	26	45	53	60	70	53		362
2017	34	29	24	43	61	59	68	54	1	373
2018	37	38	21	43	59	56	74	60	1	389

5.8 Korte vooruitblik op 2019 en verder

Participatiewet

Codarts moet in 2024 10 medewerkers met een arbeidsbeperking geplaatst hebben. Ook in 2018 zijn we er niet in geslaagd medewerkers met een arbeidsbeperking aan te stellen. In 2015 hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden met het werkgeversservicepunt Rijnmond . Op basis van deze gesprekken zijn destijds twee profielen opgesteld. De contacten met stichting Pameijer hebben wederom geleid tot een profiel, opgesteld na een bezoek van één van hun jobcarvers. Ook dit heeft in 2018 nog niet tot gewenste resultaten geleid.

Gastdocentenbeleid/ Wet DBA

In september 2016 werd als gevolg van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) een hernieuwde procedure voor de gastdocenten ingevoerd. Voor een goede implementatie van de hernieuwde procedure maakten we een inventarisatie van het totale gastdocentenbestand en de verstrekte opdrachten.

Als gevolg van de invoering van de wet DBA zijn vanaf 2016 gastdocenten in loondienst gekomen bij Codarts. De kabinetsplannen om schijnzelfstandigheid bij zzp'ers aan te pakken, zijn volgens de Europese Commissie in strijd met het EU-recht. De opvolger van de Wet DBA schuift daarmee op naar januari 2021. Wel komt er per 1 januari 2019 meer duidelijkheid over het gezagscriterium in het Handboek loonheffingen.

Functiewaardering

Met de komst van de cao 2018-2020 is in de preambule een afspraak opgenomen met betrekking tot functiewaardering en loonebouw. Het functieordeningssysteem zal opnieuw aandacht krijgen, waarbij de sociale partners er waarde aan hechten dat de sector kan beschikken over actuele referentiefuncties. Tevens willen de sociale partners de garantie dat de systeemhouders hun referentiemateriaal up-to-date houden en zij zullen navraag doen naar de borging van dit proces. Er zal een vernieuwde functiematrix opgenomen worden in de volgende cao. In afwachting hiervan zal het bestaande functiegebouw mogelijk herzien worden.

Afas

Op 1 maart 2016 gingen het nieuwe personeelsinformatiesysteem van Afas (Profit) en het medewerkersportaal (InSite) live. In 2018 is met de komst van het nieuwe hoofd IMIT (Informatiemanagement & IT) een start gemaakt met het inventariseren van de mogelijkheden van een verdere professionele digitalisering. De mogelijkheden en wensen vanuit het management zijn hierin meegenomen. Het verder uitrollen van de verschillende HR-modules hebben hiermee in 2018 vertraging opgelopen. Er is wel aandacht besteed aan het verbeteren en optimaliseren van de bestaande modules.

In 2019 word InSite verder uitgerold door onder meer de implementatie van verschillende HRM-modules. Te denken valt aan het inrichten van de Wet verbetering poortwachter, de gesprekkencyclus en op de langere termijn professionalisering. Het management krijgt in 2019 toegang tot deze informatie via InSite.

Introductieprogramma nieuwe medewerkers

In 2019 zal in samenwerking met de MR beleid voor het inwerken van nieuw in dienst tredende werknemers opgesteld worden conform artikel M-1-c van de cao.

Werkdrukbeleid

In 2019 is een werkgroep werkdrukbeleid van start gegaan. Aan de hand van de resultaten van het MTO 2018 zal de werkgroep – bestaande uit een delegatie van de arbostuurgroep, onder wie de preventiemedewerker, en een vertegenwoordiging van de MR – beleid op het gebied van werkdruk formuleren.

6/ Kwaliteitszorg

6.1 Kwaliteitszorgsysteem

Codarts werkt constant en planmatig aan verbetering: van het onderwijs, van de onderwijsorganisatie en administratie, van de begeleiding van studenten, van de bedrijfsvoering, enzovoort. Hierbij willen we, in overleg met alle betrokkenen, een steeds hoger niveau realiseren en dit ook adequaat borgen. We willen een op kwaliteitsverbetering gerichte cultuur stimuleren, waarin opleidingen/studierichtingen en afdelingen hun verantwoordelijkheid voelen en nemen (eigenaarschap): kwaliteitszorg is immers van ons allemaal.

De PDCA¹-cyclus die Codarts hanteert, met als beleidsmatig referentiekader het instellingsplan, bestaat in de kern uit:

- de jaarlijkse kaderbrieven Financiën en Kwaliteitszorg, waarin het CvB de richtlijnen voor het betreffende begrotingsjaar of studiejaar geeft;
- activiteitenoverzichten per opleiding/afdeling, waarin activiteiten worden opgenomen die voortvloeien uit het instellingsplan en verbetermaatregelen op grond van evaluatieresultaten alsmede input van opleidings- en/of examencommissie(s). De plannen voor het betreffende studiejaar worden daarnaast ook in een gezamenlijke bijeenkomst van management en medewerkers gepresenteerd;
- 'stoplichtenrapportages' om gedurende het jaar de stand van zaken aan te geven, opdat tussentijdse voortgangsbewaking en desgewenst bestuurlijke bijsturing plaats kan vinden. Aan het einde van het studiejaar vindt wederom een gezamenlijke bijeenkomst plaats waarin de bereikte resultaten worden besproken. De laatste stoplichtenrapportage van een studiejaar is uiteraard de basis voor het activiteitenoverzicht voor het daaropvolgende jaar.

Naast de activiteitenoverzichten/stoplichtenrapportages worden diverse evaluatievormen en andere kwaliteitszorginstrumenten gebruikt om de tevredenheid van betrokkenen te meten en/of te toetsen of de geformuleerde doelen worden gerealiseerd:

- onderwijsevaluaties met behulp van het digitale systeem EvaSys en volgens een in beginsel vaste systematiek met vragen over een semester en een aantal modules met bijbehorende docenten. Deze evaluaties worden centraal uitgevoerd, op basis van door de opleidingen opgestelde evaluatieagenda's;
- de Nationale Studenten Enquête (NSE) waaraan Codarts om het jaar deelneemt;
- eveneens tweejaarlijks een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) waarbij aansluiting is gezocht bij een hiervoor op landelijk niveau ontwikkeld instrument (Integron, in samenwerking met Zestor) dat benchmarking mogelijk maakt;
- evaluatie van specifieke activiteiten, onderwijsprojecten en/of organisatieonderdelen en werkprocessen in de vorm van een interne audit of met behulp van EvaSys;
- de HBO-Kunstenmonitor waaraan Codarts elk jaar en voor alle opleidingen deelneemt;
- jaarlijks een inventarisatie en analyse van de studieuitval en redenen daarvoor;
- de studentenpanels, die waardevolle input leveren;

¹ Plan – Do – Check – Act

- participatie in U-multirank: een instrument voor internationale vergelijking van instellingen voor hoger en wetenschappelijk onderwijs.

Verbetermaatregelen die uit dergelijke evaluaties voortvloeien worden vervolgens zo veel mogelijk in de reguliere cyclus van activiteitenoverzichten en stoplichtenrapportages opgenomen. Hetzelfde geldt in een iets uitgebreide vorm voor de met het Rijk te maken kwaliteitsafspraken.

6.2 Resultaten

In 2018 stonden naast de reguliere PDCA-cyclus de volgende onderwerpen centraal:

- accreditatie van de Bachelor Circus Arts (zie ook hoofdstuk 3);
- kwaliteitsafspraken (zie ook hoofdstuk 5);
- (onderwijs)evaluaties met behulp van EvaSys;
- NSE 2018;
- studieuitval;
- HBO-Kunstenmonitor 2017.

EvaSys: (onderwijs)evaluaties

Via EvaSys heeft ook in 2018 een groot aantal (onderwijs)evaluaties plaatsgevonden:

- evaluatie van de projectweek voor de Bachelor Muziek;
- evaluatie van de gezamenlijke verdiepingsweek van Docent Muziek met het KC;
- evaluatie van de muzikaal begeleiders voor Dans, Docent Dans en de HMD;
- onderzoek naar de alumni van Circus Arts;
- onderzoek over de naamsbekendheid van de HMD onder havo/vwo-leerlingen;
- 58 onderwijsevaluaties, waarvan 49 semesterevaluaties volgens de standaard systematiek (een aantal vragen over het betreffende semester als geheel, plus vaste vragen over één of meerdere modules en bijbehorende docenten) en 9 evaluaties van een specifiek project, vak of aspect van de betreffende opleiding met een geheel of gedeeltelijk daarop toegesneden vragenlijst. De respons bij de onderwijsevaluaties varieerde van 4% tot en met 86% (met een gemiddelde – ongewogen – van 38%).

De resultaten van deze evaluaties, uiteraard uiteenlopend maar zonder uitzondering uiterst informatief en bruikbaar, zijn teruggekoppeld naar de betreffende doelgroep (korte versie) en de verantwoordelijke hoofden (volledige versie) alsmede besproken in de studentenpanels en met de betrokken docenten.

Na afsluiting van alle onderwijsevaluaties is daarnaast op hoofdlijnen (gemiddelde scores per opleiding voor wat betreft semester-, module- en docentvragen, met specifieke aandacht voor toetsing en beoordeling) gerapporteerd aan het overleg tussen het CvB en de onderwijsclusters Muziek en Performing Arts.

Waar nodig zijn verbetermaatregelen in gang gezet, variërend van een andere keuze van gastdocenten en inhoudelijke aanpassing van programmaonderdelen of toetspraktijk tot het verbeteren/vervroegen van de informatievoorziening.

In 2018 zijn de standaardvragenlijsten op basis van overleg met diverse betrokkenen op onderdelen enigszins gedifferentieerd (bijvoorbeeld een aantal specifieke vragen over theorie-onderwijs) en aangepast/aangevuld (bijvoorbeeld met de in de NSE vervallen vraag over studielast).

Tot slot is EvaSys gebruikt voor de tussentijdse verkiezingen voor studenten Muziek voor de Medezeggenschapsraad.

Nationale Studenten Enquête 2018

Aan het begin van het jaar heeft Codarts meegedaan aan de NSE 2018. Door de inzet van vele betrokkenen is Codartsbreed een respons gerealiseerd van 59,0%: hoger dan in 2016 (51,7%) en ruim boven het landelijk gemiddelde (36,4%). De absolute uitschieter was de opleiding Dans met een respons van 79,8%.

De studenten van Codarts beoordeelden hun 'studie in het algemeen' met een 3,99 (op een vijfpuntschaal) en de 'algemene sfeer op de opleiding' met een 4,27. Ten opzicht van de NSE 2016 zijn de resultaten (themascores op instellingsniveau) stabiel met een lichte stijging. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde scoort Codarts vrijwel overall (iets) hoger (met uitzondering van algemene vaardigheden, wetenschappelijke vaardigheden en stage-ervaring, waar de studenten bij Codarts gemiddeld minder tevreden over waren).

Tussen de diverse opleidingen zijn – soms aanzienlijke – verschillen te zien in gemiddelde scores en thema's die wel of juist niet goed worden beoordeeld, maar ook waar het gaat om de ontwikkeling ten opzichte van de vorige NSE. Ook vanwege deze verschillen heeft de verdere bespreking van de NSE-resultaten met onder meer de studentenpanels en vertaling daarvan in verbetermaatregelen die in de activiteitenoverzichten worden opgenomen decentraal plaatsgevonden.

Mede dankzij de uitstekende NSE-resultaten (alle themascores een 4 of hoger) heeft de opleiding Dans in de in oktober 2018 verschenen Keuzegids Hbo wederom het predicaat 'topopleiding' gekregen.

Studieuitval

Eén van de onderwerpen die in het overleg tussen opleidingen en het CvB aan de orde komen, is studierendement en studieuitval. Wat betreft dit laatste wordt sinds 2013 met behulp van diverse bronnen (informatie uit StudieLink, registratie gesprekken door de decaan en informatie vanuit de opleidingen) in beeld gebracht om welke redenen studenten met hun studie stoppen. Hiervoor zijn zeven hoofdcategorieën onderscheiden. Dit levert een goed inzicht op en maakt een zowel kwantitatieve als kwalitatieve vergelijking van jaar op jaar mogelijk. De belangrijkste oorzaken bleken in 2018² gelegen te zijn in (fysieke en/of mentale) gezondheid (21,1%), een verkeerde studiekeuze (17,8%) en onvoldoende studieresultaten/negatief BSA (15,6%). Procentueel is de studieuitval afgenomen tot 7,1% (was 10,6%), met daarvan ruim de helft in het eerste jaar van de bachelor.

² d.w.z. studiestakers tijdens of na het studiejaar 2017-2018

HBO-Kunstenmonitor 2017

Jaarlijks doet Codarts mee aan de HBO-Kunstenmonitor. Het onderzoek hiervoor wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA). In de enquête geven afgestudeerden na anderhalf jaar hun oordeel over de gevolgde studie en hun arbeidsmarktsituatie op dat moment. Het gaat in deze Kunstenmonitor 2017 dus om de in 2015-2016 afgestudeerden die eind 2017 zijn bevraagd. De respons lag met 32,3% net iets onder het landelijk gemiddelde van 34,3%.

Van de alumni die hebben deelgenomen aan de Kunstenmonitor 2017 is 83% (zeer) tevreden over de mate waarin de opleiding een goede basis biedt voor het uitoefenen van het beroep. Achteraf bezien zou 81% van de afgestudeerden opnieuw kiezen voor dezelfde opleiding bij Codarts. Na de studie kiest 29% voor het volgen van een vervolgstudie.

Het werkloosheidspercentage onder de afgestudeerden is 0,0%. Van de afgestudeerden werkt 70% uitsluitend binnen het eigen vakgebied en 30% zowel binnen het eigen vakgebied als daarbuiten. Van de alumni die uitsluitend werkzaam zijn in het eigen vakgebied geeft 86% aan tevreden te zijn over de aansluiting van de gevolgde opleiding op de huidige werkzaamheden.

7/ Bestuur, medezeggenschap en toezicht

7.1 College van Bestuur (CvB)

Het College van Bestuur (CvB), bestaande uit Wilma Franchimon (voorzitter) en Samuel Wuersten (lid), is verantwoordelijk voor de realisatie van de strategie en doelstellingen van Codarts. Dit geeft het CvB vorm binnen de door de wet en de branchecode gestelde kaders. Het CvB stelt het instellingsplan met instemming van de Medezeggenschapsraad (MR) voor een periode van zes jaar vast en op basis daarvan de kaders waarbinnen de opleidingen en de ondersteunende diensten hun beleid voeren. Het huidige instellingsplan loopt tot 2022.

Ieder jaar leggen het CvB en het management afspraken vast over gewenste resultaten in de kaderbrief en de jaarplannen van de verschillende afdelingen. Op basis van de afdelingsjaarverslagen en tussentijdse voortgangsbesprekingen wordt de voortgang op inhoudelijk en financieel gebied bewaakt en worden afspraken gemaakt voor het komende jaar. Op deze manier is ook het risicomangement structureel georganiseerd. Per kwartaal wordt een financiële voortgangsrapportage gemaakt en als vast onderdeel van de jaaragenda ter beoordeling voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Daarnaast worden alle jaarplannen van de afdelingen en de MR tijdens een openbare bijeenkomst bij de start van het collegejaar gepresenteerd en aan het eind van het collegejaar geëvalueerd. Op deze manier beoogt het CvB het resultaatgericht werken en circulair denken te stimuleren. Daarnaast biedt deze werkwijze de verschillende afdelingen een grotere mate van vrijheid om binnen de kaders zelf te bepalen hoe zij de afgesproken resultaten bereiken.

Het CvB heeft naast deze interne rol ook de belangrijke taak om Codarts extern te vertegenwoordigen. Het gaat daarbij om talrijke overleggremia in Rotterdam, Nederland en internationaal, bijvoorbeeld de Rotterdamse Sectortafel-HO, de Vereniging Hogescholen, het culturele werkveld, het landelijk overleg van alle kunsthogescholen en de Europese organisaties ELIA en AEC. Dit stelt Codarts in staat om vooruit te lopen op nieuwe ontwikkelingen en hier optimaal gebruik van te maken.

Het CvB vergadert, afhankelijk van de noodzaak, iedere twee tot vier weken. In 2018 waren er meerdere onderwerpen die extra aandacht vroegen (zie hoofdstuk 3, Speerpunten in het gevoerde beleid). Bestuurlijk is ook veel gesproken over de samenwerking tussen Codarts en het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, alsmede over de samenwerking met de EUR en WdKA binnen RASL. Daarnaast heeft het CvB de werkwijze om eigenaarschap binnen de organisatie te stimuleren met korte lijnen naar het CvB. In een driewekelijkse cyclus vergadert het CvB met alle afdelingen, zodat deze teams directe input kunnen geven en ook onderling kunnen afstemmen. Daarnaast zijn er wekelijks open spreekuren zowel voor personeel als studenten.

CvB	Wilma Franchimon (voorzitter CvB, 1 fte)	Samuel Wuersten (lid CvB, 0.6 fte)
Portefeuilleverdeling	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene zaken • Onderwijs & Onderzoek • Personeel & Organisatie • Financiële zaken • Onderwijsadministratie • Gebouwen en Facilitaire Zaken 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie & PR • Student Life • Fondsen en sponsorwerving • The Agency
Gezamenlijk	<ul style="list-style-type: none"> ○ Aansturing onderwijsclusters en internationalisering 	
Nevenfuncties	<ul style="list-style-type: none"> ○ Raad van Advies Prinsenkwartier Delft ○ Raad van Toezicht Ondernemershuis op Zuid 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Algemeen directeur Holland Dance Festival ○ Artistiek directeur Dance, Zürich University of the Arts ○ Voorzitter Kylián Foundation, Den Haag ○ Bestuurslid Circusstad Festival

Bezoldiging bestuur

De voorzitter van het College van Bestuur (CvB) is aangesteld per augustus 2014 voor een eerste termijn van vier jaar voor 1,0 fte. In augustus 2017 heeft de Raad van Toezicht het traject voor herbenoeming van de voorzitter doorlopen en een tweede termijn toegekend tot augustus 2022. De vergoeding voor Wilma Franchimon bedroeg in 2018 € 142.346.

Het lid van het CvB is als zodanig aangesteld per 1 oktober 2009 en is in vaste dienst voor 0,6 fte. De vergoeding voor Samuel Wuersten bedroeg in 2018 € 79.085.

De bezoldiging van het bestuur ligt onder het niveau dat volgens de WNT maximaal mag worden uitgekeerd. Voor Codarts ligt dit maximum, op basis van negen complexiteitspunten, op respectievelijk € 146.000 en € 87.600.

Declaraties bestuur

De leden van het bestuur maken zakelijke kosten bij de uitoefening van hun functie. Deze kosten kunnen zij declareren volgens de richtlijn declaraties. De declaraties zijn ingedeeld in vier categorieën:

1. Representatiekosten. Deze kosten hangen samen met het representeren van de hogeschool bij verschillende gelegenheden binnen en buiten werktijd. Hieronder vallen werklunches en diners met relaties van de hogeschool of met medewerkers, alsook presentjes en andere representatieve uitgaven. Wanneer leden van het CvB aanwezig zijn in grotere gezelschappen van medewerkers van de hogeschool, wordt van hen

verwacht dat zij de rekening betalen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de dinerkosten voor een overleg met een groep docenten.

2. Reis- en verblijfkosten binnenland. In deze categorie zijn alle reis- en verblijfkosten in het binnenland opgenomen.
3. Reis- en verblijfkosten buitenland. In deze categorie zijn alle reis- en verblijfkosten in het buitenland opgenomen.
4. Overige kosten. Hieronder zijn onkosten opgenomen die niet tot representatie of reis- en verblijfkosten behoren.

Categorie	Betreft		
	1. W. Franchimon	2. S. Wuersten	Eindtotaal
1. Reis- en verblijfskosten binnenland	€ 4.436,78	€ 5.373,00	€ 9.809,78
2. Reis- en verblijfskosten buitenland	€ 656,88	€ 3.108,46	€ 3.765,34
3. Representatiekosten	€ 2.411,96	€ 406,50	€ 2.818,46
Eindtotaal	€ 7.505,62	€ 8.887,96	€ 16.393,58

7.2 Horizontale en verticale dialoog

Codarts is een hogeschool met korte lijnen en een platte organisatiestructuur. Horizontale dialoog met alle docenten, studenten en medewerkers zit in het DNA van Codarts. Onder horizontale verantwoording wordt de verantwoording verstaan richting medewerkers en studenten (onder meer tot uiting komend in structureel intern overleg met studentenpanels, algemene personeelsvergaderingen, de wettelijke inspraakorganen zoals de opleidingscommissies en de medezeggenschapsraad), het werkveld, georganiseerde beroepsgroepen, (lokale) overheden en andere stakeholders.

Instellingsbreed krijgt dit vorm door een actieve Medezeggenschapsraad en tal van discussiebijeenkomsten met geïnteresseerden, bijvoorbeeld bij de totstandkoming van het nieuwe instellingsplan. Dit geeft focus aan plannen, maar zorgt ook voor een breed draagvlak en een geïnformeerde organisatie. Strategische projecten, zoals de ICT-vernieuwing, de curriculumwijzigingen en accreditaties, worden uitgevoerd door projectgroepen met een brede samenstelling. Ook binnen afdelingen wordt deze dialoog actief georganiseerd, onder meer dankzij de studentenpanels en opleidingscommissies.

In de verticale verantwoording geeft Codarts uitvoering aan de regelgeving en het beleid van het ministerie van OCW. De jaarverslaggeving, prestatieafspraken en de afspraken met OCW in het kader van de sectoragenda KUO Next zijn hier goede voorbeelden van. Intern is de verticale verantwoording geregeld door middel van de Raad van Toezicht (RvT), die toeziet op het handelen van het CvB. De RvT concentreert zich op de realisatie van de doelstellingen van de hogeschool, de strategie en de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkeling alsmede de financiële situatie van Codarts. De RvT hanteert de branchecode hbo als kader voor haar handelen en onderschrijft de principes die daarvoor gelden.

Er zijn geen afwijkingen van de Branchecode 'Goed Bestuur' van de Vereniging Hogescholen.

Het CvB verklaart dat er geen sprake is van besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor de hogeschool en/of voor de leden van de Raad van Toezicht.

Codarts hecht er groot belang aan om proactief te zijn bij eventuele klachten. Studenten en medewerkers zijn actief geweest op de daartoe beschikbare kanalen, zoals de studentenpanels, de Medezeggenschapsraad en de vertrouwenspersonen. In het jaarverslag van de vertrouwenspersonen is aangegeven dat in 2018 in totaal 20 meldingen zijn ontvangen. Dit ging bijvoorbeeld om ervaren tekortkomingen in de interne communicatie en ongewenste omgangsvormen. In 2018 waren er geen meldingen over integriteitsschendingen.

7.3 Verslag van de Raad van Toezicht (RvT)

Werkwijze

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op een adequate besturing van Codarts en concentreert zich hierbij op de realisatie van de doelstellingen van de hogeschool in onderwijs en onderzoek, de kwaliteitszorg, de strategievorming en het gevoerde beleid, de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkeling en de financiële situatie. Onderdeel hiervan is het toezicht houden op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen. De RvT vindt het belangrijk om via diverse kanalen betrokken te zijn bij de hogeschool. De leden bezoeken daarom regelmatig voorstellingen en bijzondere gelegenheden om de sfeer en de vitaliteit van de instelling te proeven en voeling te houden met medewerkers en studenten.

Ook wordt de RvT door periodieke presentaties van het management op de hoogte gehouden van de stand van zaken met betrekking tot de verschillende bedrijfsadministratieve of onderwijsinhoudelijke terreinen.

De RvT hanteert een jaaragenda waarin de voor de RvT belangrijke agendapunten vanuit zijn wettelijke taakstelling en de controle op de naleving en handhaving van de branchecode op vaste momenten geagendeerd worden. De RvT kwam in 2018 viermaal voor regulier overleg bijeen met het College van Bestuur.

Daarnaast kwam de RvT eenmaal (december 2018) bijeen zonder het CvB onder andere om een zelfevaluatie te doen aangaande het functioneren van de RvT. Deze zelfevaluatie werd gedaan op basis van een interne systematiek waarin de relevante evaluatiepunten uit de 'Branchecode goed bestuur hogescholen' zijn opgenomen.

Belangrijke agendapunten in de reguliere overleggen waren: de financiële kwartaalrapportages, de kaderbrief 2019 en de begroting 2019, de kwaliteitszorgsystematiek en accreditatie, de (totstandkoming van de) kwaliteitsafspraken, het bestuursverslag en de jaarrekening, onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen, strategische allianties, onderzoek, de lectoraten, de samenstelling en functioneren van RvT zelf, de evaluatie en de bezoldiging van de CvB-leden, de mogelijke aankoop van een vastgoedobject voor onderwijsdoeleinden en een groot aantal 'lopende zaken'.

De RvT vergaderde in 2018 tweemaal met de Medezeggenschapsraad (MR) zonder de aanwezigheid van het CvB. Onderwerp van gesprek waren onder andere de

kwaliteitsafspraken, huisvestingsonderwerpen en de samenwerking in Center of Knowledge in Music Education (CKME)-verband met het Koninklijk Conservatorium, Den Haag.

Commissies

Er zijn binnen de RvT drie commissies actief, te weten: de financiële commissie, de remuneratiecommissie en de evaluatiecommissie ten behoeve van het voeren van de functioneringsgesprekken. De financiële commissie kwam driemaal bijeen ten behoeve van de bespreking van de interim accountantscontrole, de kaderbrief, de begroting, het Bestuursverslag 2017, inclusief continuïteitsparagraaf en jaarrekening en de mogelijke aankoop van het SKVR-deel van het WMDC-gebouw.

Thema's

In de eerste helft van het jaar waren naast de standaard agendapunten, de volgende thema's onderwerp van gesprek: de mogelijke aankoop van een deel van het WMDC-gebouw om meer onderwijsruimte te verkrijgen, de intensieve samenwerking met het conservatorium te Den Haag en de kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019-2024. De RvT gaf zijn goedkeuring aan het bestuursverslag 2017 inclusief de continuïteitsparagraaf en de bijbehorende jaarrekening 2017. De RvT sprak daarnaast met de externe accountant naar aanleiding van het accountantsverslag opgesteld door het accountantskantoor Van Ree Accountants. Ten slotte keurde de RvT de kaderbrief 2019 en in het najaar de begroting voor het kalenderjaar 2019 goed. Te gast tijdens de RvT-vergaderingen waren het hoofd 'Center of Knowledge in Music Education (CKME) en het hoofd Jazz, Pop en Wereldmuziek (JPW). Zij stelden de RvT op de hoogte van de stand van zaken binnen hun afdelingen.

In het najaar was het hoofd van de afdeling Informatiemanagement & IT (IMIT) te gast om een presentatie te geven over de ontwikkelingen op het ICT gebied bij Codarts.

Inhoud en totstandkomingsproces van de kwaliteitsafspraken waren in 2018 een belangrijk thema voor de RvT. De RvT vaardigde uit zijn midden mevrouw Ripmeester af om zitting te nemen in de Codarts-brede Projectgroep kwaliteitsafspraken, zodoende borgend dat de RvT actief betrokken was op dit belangrijke dossier. Eind 2018 leverde de projectgroep een door alle geledingen gedragen Plan kwaliteitsafspraken Codarts op, dat op instemming van de RvT kon rekenen.

Tenslotte maakte de RvT in 2018 een begin met gedachtevorming en gesprekken over de toekomstige structuur, taakstelling en samenstelling van het College van Bestuur. Dat proces zal in 2019 worden voortgezet.

Samenstelling Raad van Toezicht

De RvT verklaart dat de leden van de RvT onafhankelijk zijn volgens de daarvoor geldende criteria opgenomen in de 'Branchecode goed bestuur hogescholen, oktober 2013' (artikel III.4.2) en dat er geen sprake is van tegenstrijdige belangen in het kader van zijn toezichthoudende rol. De RvT heeft geen aanleiding gezien tot een wijziging van de samenstelling en portefeuillevverdeling van het CvB in 2018, noch tot een wijziging van het bestuurs- en beheersreglement.

De leden van de Raad zijn:

- Dhr. dr. Sijbolt Noorda, voorzitter
- Dhr. dr. Laurens de Graaf, lid
- Dhr. drs. Gerry Oosterbaan, lid
- Mevr. drs. Els van der Plas, lid
- Mevr. drs. Nannette Ripmeester, lid

Financiële commissie

- Dhr. dr. Sijbolt Noorda, voorzitter
- Dhr. drs. Gerry Oosterbaan, lid

Remuneratiecommissie

- Dhr. dr. Sijbolt Noorda, voorzitter
- Dhr. dr. Laurens de Graaf, lid

Evaluatiecommissie

- Dhr. dr. Sijbolt Noorda, voorzitter
- vacature

Rooster van aan- en aftreden Raad van Toezicht

Codarts hanteert de Branchecode hbo voor de benoemingstermijn voor de leden van de Raad van Toezicht. Het rooster van aftreden ziet er als volgt uit:

	Benoemd per	Einde termijn 1	Einde termijn 2
Dhr. dr. S.J. (Sijbolt) Noorda	01-09-2015	01-09-2019	01-09-2023
Dhr. dr. L.J. (Laurens) de Graaf	01-09-2015	01-09-2019	01-09-2023
Dhr. drs. G. (Gerry) Oosterbaan	16-12-2010	16-12-2014	16-12-2018
Mevr. drs. E.A. (Els) van der Plas	01-09-2017	01-09-2021	01-09-2025
Mevr. drs. A.M. (Nannette) Ripmeester	01-09-2017	01-09-2021	01-09-2025

RvT-lid Oosterbaan hield zich binnen de Raad van Toezicht in zijn twee zittingstermijnen specifiek bezig met de portefeuille financiën. Gelet op een aantal lopende dossiers en om meer tijd te hebben om een geschikte opvolger voor de heer Oosterbaan te vinden die ook de portefeuille financiën kan beheren, verzocht de RvT de heer Oosterbaan daarom om nog een half jaar langer (tot 1 juli 2019) aan te blijven als lid. Oosterbaan stemde daarmee in.

Vergoeding

De voorzitter van de RvT ontving een vergoeding van 6.500 euro per jaar, de leden ontvingen een vergoeding van 4.500 euro per jaar. Hierover is tevens btw in rekening gebracht. De vergoedingen liggen onder het toegestane WNT-maximum van respectievelijk 22.800 euro (voorzitter) en 14.600 euro (lid).

7.4 Verslag van de Medezeggenschapsraad (MR)

De MR voert gestructureerd en ongestructureerd overleg met alle afdelingen van Codarts en met personen en organisaties daarbuiten. De MR komt minstens 16 maal per jaar bijeen, waarvan 10 maal als MR, 4 maal met het CvB en 2 maal met de RvT. Daarnaast voert een MR-delegatie vierwekelijks informeel overleg met het CvB en 2 maal per jaar met de vakbonden. Binnen de MR worden verschillende commissies gevormd, al naar gelang het onderwerp het vraagt. Buiten Codarts maakt de MR deel uit van de vereniging van Medezeggenschapsraden van Hogescholen.

Voor het eerst heeft de MR zich op de presentaties van alle afdelingen voor kunnen stellen. Dit alles om de MR meer onder de aandacht binnen de organisatie te brengen. Om de MR ook Codartsbreed meer bekendheid te geven, is een kort promotie/informatiefilmpje over de functie van de MR gemaakt door een student van de Willem de Koning Academie.

Tussentijdse verkiezingen

Vanwege het vertrek van enkele studentenleden heeft de MR in 2018 tussentijdse verkiezingen laten uitschrijven. Het MR-reglement voorziet hier niet in, maar de MR wil zo breed mogelijk vertegenwoordigd blijven. Na een flink aantal aanmeldingen bleven 6 aanmeldingen over, waaruit 2 nieuwe studentenleden zijn verkozen.

Begroting 2019 en OER

Zoals elk jaar, heeft de MR zich in 2018 weer gebogen over de terugkerende onderwerpen in de besluitvormingscyclus, zoals kaderbrief en begroting, de onderwijs- en examenregeling (OER) en de jaarplanning. Ook heeft een kleine afvaardiging van de MR zich meerdere malen laten informeren en voorlichten over de financiële huishouding. Na een aantal kritische vragen heeft de MR ingestemd met de hoofdlijnen van de begroting en de kaderbrief. Ook werd in het voorjaar de OER 2018-2019 goedgekeurd.

Kwaliteitsafspraken

Een van de onderwerpen waaraan de MR aandacht heeft besteed, zijn de kwaliteitsafspraken. Twee MR-leden (een docent en een student) hebben zitting genomen in de werkgroep die het plan opstelde voor de besteding van deze gelden. Mede namens de MR heeft de projectgroep diverse projectvoorstellen gedaan, waarvan een aantal is opgenomen in het aanbod, zoals de ontwikkeling/opzet van de Codarts-studievereniging en het uitbreiden van studieruimtes voor studenten. Ook het plan coaching/begeleiding van docenten in intervisievorm wordt door de MR van harte ondersteund.

Voor de komende collegejaren staan ook andere door MR ingebrachte projecten op de rol, zoals de opzet van een honoursprogramma in samenwerking met het lectoraat Onderwijsvernieuwing en de ontwikkeling van een Codarts-hotspot. De leden van de MR blijven actief betrokken bij de ontwikkeling en begeleiding van projecten, als projectleider of als werkgroep lid.

Voorop staat dat de gelden van de kwaliteitsafspraken zo direct mogelijk in het onderwijs terecht dienen te komen.

Beleid

De MR vindt het zeer belangrijk om signalen uit de organisatie en vooral ook vanuit de studenten onder aandacht te brengen van het management. En, indien nodig, hier advies over uit te brengen.

Tal van onderwerpen zijn in 2018 aan bod gekomen. Studieruimtes voor studenten en de onnodige leegstand van lokalen en het daarmee samenhangende sleutelbeleid waren belangrijke onderwerpen. Maar ook zaken als examenplanning, inhoud van de projectweken, planning van de scripties, de luchtkwaliteit in de lokalen, minors, stageplekken en de financiële situatie van niet-EER-studenten kwamen uitgebreid aan bod. Van harte heeft de MR ook het initiatief voor een studievereniging ondersteund.

Vanuit de organisatie werden onder meer onderwerpen als werkdruk, veranderingen in het functiehuis, het nieuwe rooster van de Facilitaire Dienst en veranderingen in de roostering en werkomstandigheden van begeleiders van de Dansafdeling aangedragen.

In 2019 zal een MR-lid plaatsnemen in de te vormen werkgroep over de eerder genoemde werkdruk. Net als in 2018 zullen onderwerpen als curriculumvernieuwing, samenwerking met het Koninklijk Conservatorium, functiehuis, studentenzaken en huisvesting de aandacht van de MR hebben. Ook zal de MR contact blijven houden met de achterban. Direct contact met studenten, docenten en stafleden is van cruciaal belang.

7.5 Functionaris Gegevensbescherming (FG)

Dit jaar is de overgang naar de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geweest. Dit is volgens verwachting soepel gegaan. De AVG gaf naast de bestaande, oude verplichtingen vanuit de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) een aantal nieuwe verplichtingen waar Codarts aan heeft voldaan:

- Er is een professioneel verwerkingsregister ingericht, dat in voldoende mate is gevuld met verwerkingen, datalekken en privacy impact analysis (PIA). Dit wordt bijgehouden door de FG.
- De datalekken die er zijn geweest, zijn vakkundig afgehandeld. In één geval is de Autoriteit Persoonsgegevens geïnformeerd. Het betrof hier een incident waarbij gevoelige persoonlijke gegevens per ongeluk met studenten zijn gedeeld. Dit heeft vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens geen verder vervolg gehad; er is voldaan aan de administratieve verplichtingen. Het management is hier adequaat mee omgegaan.
- Er is begonnen met een eerste PIA. Ten tijde van schrijven was deze nog niet afgerond. Er zullen er nog vele volgen.
- De benodigde beleidsdocumenten, zoals een privacyverklaring, privacybeleid en informatiebeveiligingsbeleid, zijn geactualiseerd.

In zijn geheel is Codarts actief bezig met het thema privacy en persoonsgegevens. Een belangrijke verandering is de introductie van het IMIT-team. Hiermee is een stevigere basis voor de ICT en de beveiliging van persoonsgegevens gecreëerd. Dat wekt vertrouwen voor de toekomst.

7.6 Notities Helderheid

Codarts richt zich primair op haar publiek gefinancierde taken. In zeer beperkte mate is sprake van private activiteiten. Hiervoor vraagt Codarts een integrale kostprijs en deze private activiteiten hebben altijd een verbinding met zowel het instellingsplan van Codarts als haar

maatschappelijke taak. Het gaat bijvoorbeeld om contractonderwijs aan studenten die een individuele module wensen te volgen.

In de notitie Helderheid en de aanvulling daarop van het ministerie van OCW is een aantal zaken expliciet aan de orde gesteld waaraan in het jaarverslag aandacht besteed dient te worden. Het betreft:

1. het uitbesteden van onderwijs;
2. investeren van publieke middelen in private scholen;
3. het verlenen van vrijstellingen;
4. bekostiging van buitenlandse studenten;
5. collegegeld niet betaald door deelnemer zelf;
6. studenten volgen modules van opleidingen;
7. de student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven;
8. bekostiging van maatwerktrajecten;
9. bekostiging van het kunstonderwijs.

Ad.1. De hogeschool besteedt geen onderwijs uit.

Ad.2. Codarts besteedt geen onderdelen van onderwijsprogramma's van in het CROHO geregistreerde opleidingen uit aan een private organisatie dan wel aan andere bekostigde instellingen. Codarts heeft als uitgangspunt contractonderwijs kostenneutraal te realiseren en die onderdelen waarvoor dit niet lukt geen doorgang te laten vinden.

Ad.3. In 2018 heeft de examencommissie 216 verzoeken behandeld (Osiris zaak-aanvragen niet meegeteld) waarvan 88 vrijstellingsverzoeken. De hogeschool verleent alleen vrijstellingen op individuele basis vanwege elders verworven competenties.

Ad.4. Studenten van buiten de EER betalen in principe een instellingscollegegeld en komen niet voor bekostiging in aanmerking. Dit geldt niet voor studenten van buiten de EER die bijvoorbeeld in aanmerking komen voor bekostiging op grond van een verblijfsstatus als vluchteling.

Ad.5. In sommige gevallen wordt het collegegeld door derden betaald. Dit kan alleen door middel van het afgeven van een machtiging.

Ad.6. Indien studenten modules volgen, worden zij beschouwd als contractstudenten en ontvangen zij een certificaat na afronding van de module. Codarts biedt dit contractonderwijs aan omdat het bijdraagt aan haar missie (talent opleiden) en haar maatschappelijke opdracht (talent opleiden).

Ad.7. Studenten volgen de opleiding waarvoor zij zijn ingeschreven.

Ad.8. Codarts levert geen maatwerktrajecten voor bedrijven of publieke organisaties.

Ad.9. De bekostiging van Codarts wordt deels gebaseerd op het aantal studenten van het studiejaar t-2, met andere woorden het aantal studenten tijdens het studiejaar twee jaar vóór het huidige studiejaar. Indien studenten bij meer dan één instelling ingeschreven staan, worden zij slechts bij één instelling bekostigd; de hogeschool ziet hier nauwgezet op toe en overlegt in deze gevallen met de betreffende instelling waar de student voor bekostiging in aanmerking komt.

8/ Financiën

8.1 Financiële positie op balansdatum

1.1 Financiële positie op balansdatum

Codarts heeft over 2018 een positief resultaat van € 105K gerealiseerd. Uit de ontwikkeling van de kengetallen blijkt dat Codarts een gezonde financiële basis heeft. De kengetallen liggen ruim boven de signaleringswaarden die de Inspectie van het Onderwijs hanteert bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen.

Kengetallen per balansdatum

Kengetal	Signalerings- waarde	2018	2017
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	30%	57%	57%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kort vreemd vermogen)	0,5	1,0	0,9
Rentabiliteit (resultaat / totale baten) (1-jarig)	-0,1	0,00	0,02
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) (vrije kasstroom / rente + aflossingsverplichtingen)	n.v.t.	2,6	3,4

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen op de balans. De solvabiliteit geeft inzicht in de financiële gezondheid van de stichting op de langere termijn.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de stichting haar korte termijnverplichtingen kan voldoen met behulp van de vlottende activa. Ondanks dat Codarts een current ratio heeft boven de signaleringswaarde van 0,5 wordt in het algemeen bij een waarde boven de 1 pas over een gezonde waarde gesproken.

Rentabiliteit

De rentabiliteit, zoals gedefinieerd door de Inspectie van het Onderwijs, geeft de verhouding aan tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten uit gewone bedrijfsvoering. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculatie op lange termijn. Ten behoeve van de continuïteit van de onderneming moet het resultaat op lange termijn voldoende groot zijn.

Debt Service Coverage Ratio(DSCR)

De DSCR geeft een beeld van de betalingscapaciteit van een onderneming in verhouding tot de financiële verplichtingen. De betalingscapaciteit betreft de vrije geldstroom binnen de onderneming. De financiële verplichtingen betreffen het totaal aan rente en aflossingen. De Inspectie voor het onderwijs hanteert geen norm voor de DSCR echter, het is een belangrijke ratio op het moment dat besloten wordt lang vreemd vermogen aan te trekken. Door financiers wordt veelal een norm gehanteerd die varieert van 1,2 - 1,4.

Ontwikkeling baten en lasten

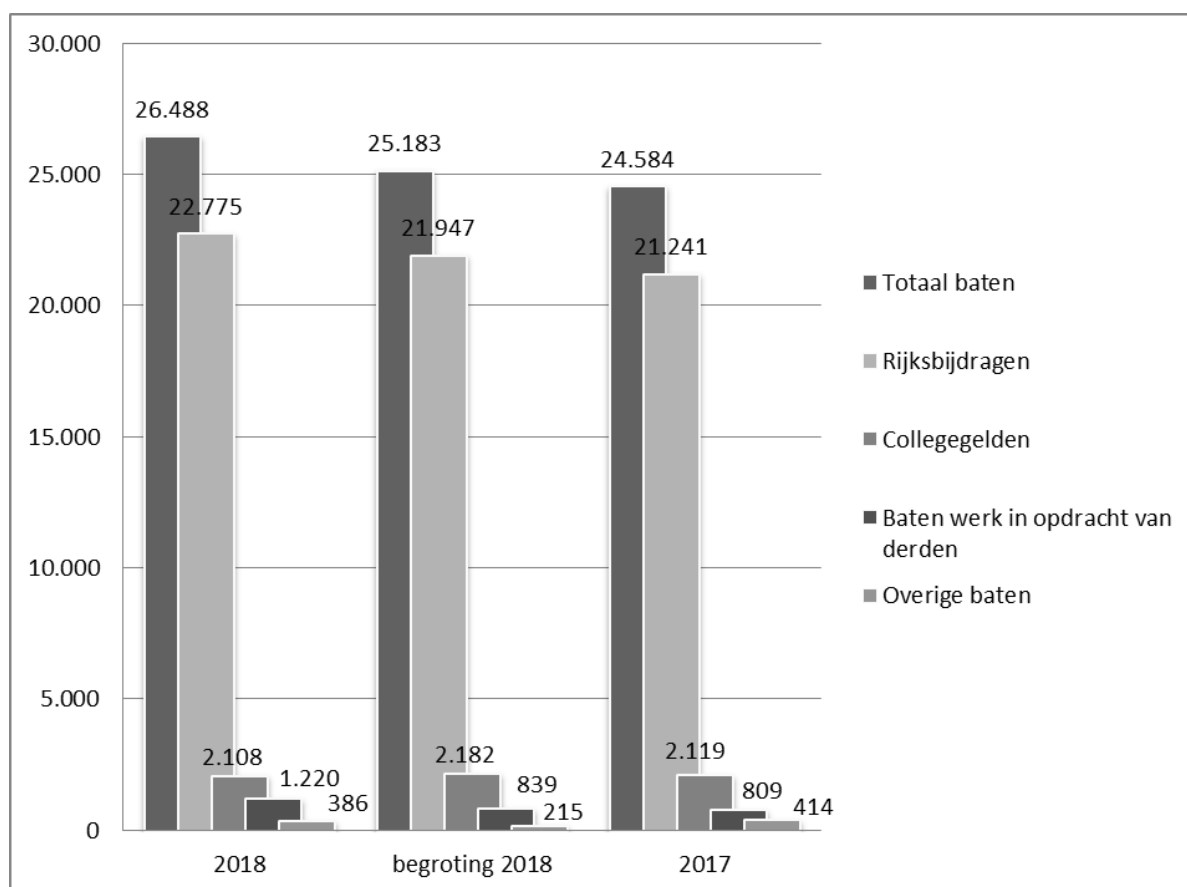
Het gerealiseerde resultaat over 2018 is € 2K hoger dan begroot en € 403K lager dan het resultaat over voorgaand jaar.

Staat van baten en lasten over 2018 (bedragen x € 1.000)

(bedragen x € 1.000)	2018	2018	2017	Verschil 2018		Verschil 2018	
	EUR	begroting EUR	EUR	t.o.v. begroting EUR	%	t.o.v. 2017 EUR	%
Baten	26.488	25.183	24.584	1.305	5%	1.904	8%
Lasten	26.337	25.031	24.025	1.305	5%	2.312	10%
Saldo baten en lasten	152	152	559	0	0%	-407	-73%
Financiële baten en lasten	-47	-49	-50	2	-5%	4	-7%
Netto resultaat	105	103	508	2	2%	-403	-79%

De baten over 2018 zijn € 1,3 miljoen hoger dan begroot en € 1,9 miljoen hoger dan voorgaand jaar. Ontwikkelingen in de baten over 2018 zijn in onderstaande grafiek weergegeven.

Ontwikkelingen baten (bedragen x € 1.000)

Rijksbijdragen

De belangrijkste inkomstenbron is de Rijksbijdrage. Over 2018 is deze € 0,8 miljoen hoger dan begroot en ruim € 1,5 miljoen hoger dan voorgaand boekjaar. De stijging van de Rijksbijdrage ten

opzichte van de begroting 2018 wordt grotendeels veroorzaakt door aanvullende loon- en prijscompensatie en compensatie voor de daling van de inkomsten als gevolg van de maatregel halvering collegegeld. Tezamen met de toegevoegde studievoorschotmiddelen aan de Rijksbijdrage (vanaf 2018) verklaard dit het verschil in de omvang ten opzichte van voorgaand boekjaar

Collegegelden

Als gevolg van de maatregel halvering collegegeld is de gerealiseerde opbrengst over 2018 lager dan begroot. De daling is gecompenseerd in de Rijksbijdrage over 2018.

Baten werk in opdracht van derden

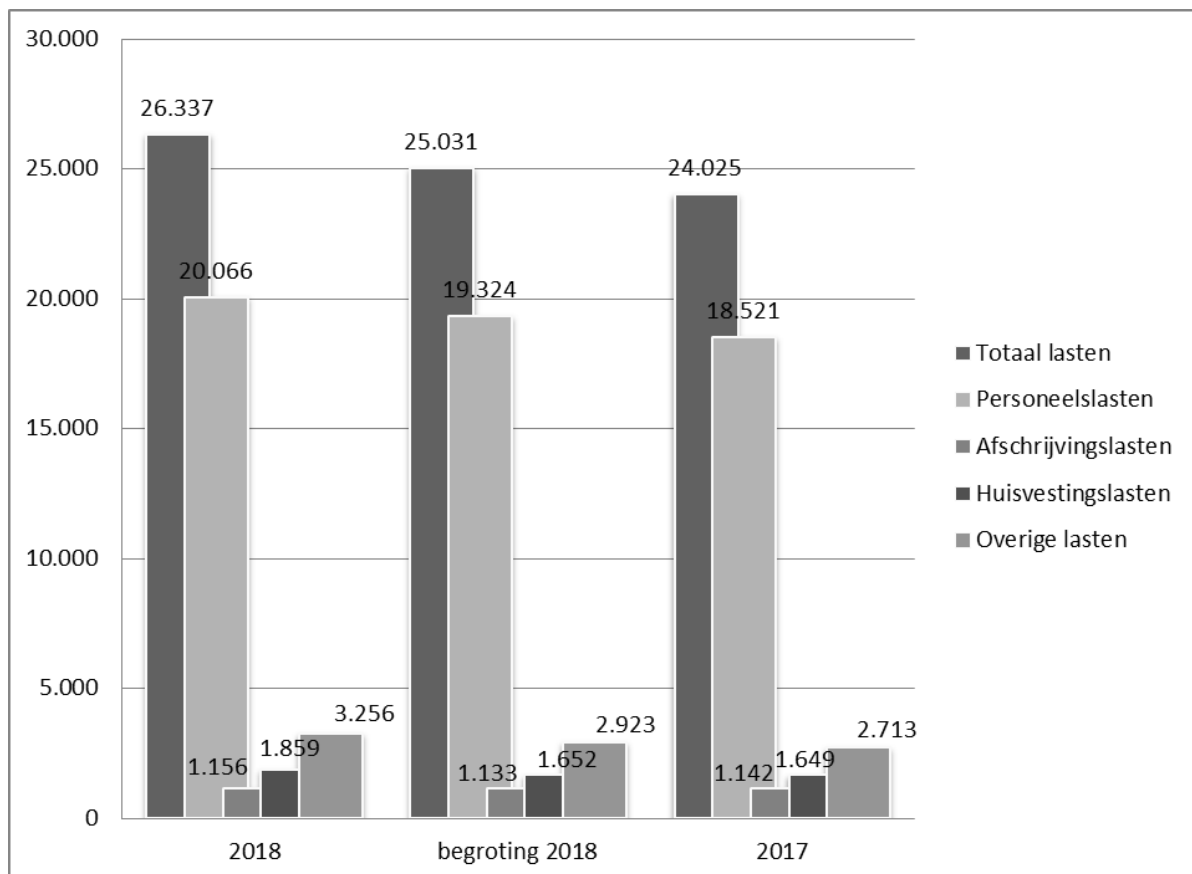
De baten werk in opdracht van derden zijn € 0,4 miljoen hoger dan begroot. In tegenstelling tot voorgaand jaar, en ten opzichte van de begroting, zijn er meer subsidieopbrengsten in het kader van contractonderzoek ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht overeenkomstig verantwoording van de gemaakte kosten in dezelfde periode.

Overige baten

In voorgaand boekjaar is een incidentele opbrengst verantwoord in verband met een vordering op de Belastingdienst (aftrek van pro-rata btw over de fiscale jaren 2012 t/m 2017). Hierdoor zijn de overige baten in 2018 lager dan in 2017. De overige baten over 2018 zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot doordat er meer opbrengsten zijn gegenereerd met voorstellingen en optredens en bijdragen van derden voor de uitvoering van projecten.

De lasten over 2018 zijn € 1,3 miljoen hoger dan begroot en € 2,3 miljoen hoger dan voorgaand jaar. Ontwikkelingen in de lasten over 2018 zijn in onderstaande grafiek weergegeven.

Ontwikkelingen lasten (bedragen x € 1.000)

Studievoorschotmiddelen

Vanaf 2018 zijn de studievoorschotmiddelen aan de Rijksbijdrage toegevoegd. Het aandeel voor Codarts bedroeg € 0,8 miljoen. In de begroting over 2018 is voor wat betreft de besteding van deze extra bijdrage is destijds aangesloten bij de "Gemeenschappelijk Agenda hoger Onderwijs" van LSVb, ISO, VH en VSNU. Een indicatie van de bestedingen ten opzichte van de begroting over 2018 is in onderstaande tabel per doel weergegeven. De bestedingen liggen in lijn met de begroting.

Bestedingen studievoorschotmiddelen

Bestedingsdoel (bedragen x € 1.000)	2018	2018 Begroting	Vershil
ICT (leer)omgeving	483	510	-27
Curriculumvernieuwing	159	125	34
Onderwijsprojecten & masterclasses	149	100	49
Innovatie- en reseachfonds	42	50	-8
Leermiddelen/instrumentarium	54	35	19
Totaal	887	820	67

Personeelslasten

Als gevolg van de nieuwe cao HBO 2018-2020 hebben de medewerkers van Codarts in juni 2018 een eenmalige uitkering ontvangen van € 400,- bruto (naar rato dienstverband) en met ingang van september 2018 een salarisverhoging gekregen van 2,5%. Met name hierdoor vallen de brutolonen en salarissen inclusief sociale lasten en pensioenlasten € 0,4 miljoen hoger uit dan begroot. Het verschil met voorgaand jaar is naast effecten van de nieuwe CAO gelegen in een stijging van de gemiddelde bezetting. De overige personele lasten zijn met € 0,3 miljoen gestegen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door incidenteel hogere dotaties aan personele voorzieningen in verband met de vorming van een tweetal nieuwe voorzieningen, namelijk: de voorziening langdurig zieken en de voorziening generatiepactregeling.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten liggen op totaal in lijn met de begroting en voorgaand jaar. In de begroting 2018 was voor wat betreft de categorie gebouwen en terreinen geen rekening gehouden met de versnelde afschrijving op de investeringen in de Fenixloods II. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door lagere afschrijvingslasten op inventaris en apparatuur als gevolg van latere ingebruikname/realisatie van investeringen gedurende het boekjaar.

Huisvestingslasten

De stijging van de huisvestingslasten ad. € 0,2 miljoen, zowel ten opzichte van de begroting als voorgaand jaar, wordt voor het grootste deel veroorzaakt door onvoorziene hoge onderhoudskosten aan o.a. de roltrappen. Daarnaast is er meer gebruik gemaakt externe ruimtes (huur) ten behoeve van het groeiend aantal projecten voor studenten en zijn de schoonmaakkosten gestegen door aanvullende inzet.

Overige lasten

De afwijking ten opzichte van de begroting 2018 ad. € 0,3 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door een financiële afwikkeling c.q. finale kwijting met betrekking tot de huur- en samenwerkingsovereenkomsten met de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam over voorgaande jaren en een boekverlies als gevolg van desinvesteringen in materiële vaste activa. De hogere lasten ten opzichte van voorgaand jaar worden daarnaast veroorzaakt door hogere reis- en verblijfkosten, hogere automatiserings- en infrastructuurkosten a.g.v. herinrichting van de ICT (leer)omgeving en

hogere projectkosten. De hogere reis- en verblijfskosten en projectkosten in 2018 worden gecompenseerd door respectievelijk bijdragen van derden en subsidies contractonderzoek.

Ontwikkelingen balans

De belangrijkste ontwikkelingen op de balans per 31 december 2018 ten opzichte van voorgaand jaar betreffen de toename van de liquide middelen en de kortlopende schulden. Andere ontwikkelingen zoals de toename van het eigen vermogen en de afname van de langlopende schulden zijn inherent aan, respectievelijk: het gerealiseerde positieve resultaat en de periodieke hypothecaire aflossing. De mutatie in de liquiditeit is in onderstaand verkort kasstroomoverzicht weergegeven.

Verkort kasstroomoverzicht

Liquiditeit (bedragen x € 1.000)	2018	2017	Vershil
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.553	1.679	875
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-974	-523	-451
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-452	-452	0
Mutatie liquide middelen	1.127	704	423

De liquide middelen zijn in 2018 met € 1,1 miljoen toegenomen. Van de kredietfaciliteit van € 1,5 miljoen bij het Ministerie van Financiën heeft Codarts in 2018 geen gebruik gemaakt.

De positieve operationele kasstroom is € 0,9 miljoen hoger dan in 2017. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een incidenteel hogere schuldpositie (kortlopend) per balansdatum.

De investeringen betreffen hoofdzakelijk leermiddelen, hardware (ICT), inrichting en gebouw gebonden apparatuur/installaties. De investeringsbegroting 2018 ad. € 1 miljoen is volledig gerealiseerd. Onder de financieringsactiviteiten is de jaarlijkse aflossing op de lening van het Ministerie van Financiën verantwoord.

Treasurybeleid

Het treasurybeleid van Codarts is vastgelegd in het treasurystatuut. Op basis van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 is het treasurystatuut ultimo 2016 herzien en opnieuw vastgesteld. Het treasurybeleid is gericht op een optimalisatie van de vermogensstructuur en de liquiditeitspositie waarbij wordt gestreefd naar een minimalisering van de risico's en naar zo gunstig mogelijke opbrengsten en kosten. Codarts maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Overtollige liquiditeiten worden alleen uitgezet bij Nederlandse banken of de staat. Codarts neemt deel aan Schatkistbankieren waarbij de rekeningen bij de huisbanken zijn gekoppeld aan een rekening courant bij het Ministerie van Financiën. Positieve en negatieve saldi op deze rekeningen worden dagelijks afgeroomd of aangevuld via de rekening bij het Ministerie. Bij het Ministerie is een er kredietfaciliteit van € 1.500.000 beschikbaar. Daarnaast heeft Codarts een langlopende lening bij het Ministerie van Financiën. De hoofdsom van deze lening is € 8.138.500, het openstaande bedrag eind 2018 bedroeg € 6.329.948. De resterende looptijd van deze lening is 14 jaar. De lening kent tot 12 juni 2019 een rentevoet van 0,72%. Daarna wordt de rentevoet herzien.

8.2 Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf is in eerste instantie bedoeld als weerslag van de interne discussie en besluitvorming over het toekomstige beleid en de gevolgen daarvan voor de financiële positie.

Ontwikkeling baten en lasten 2019-2023

De belangrijkste aannames die gehanteerd zijn voor de meerjarenraming 2019-2023 en de eventuele onzekerheden hierin worden op hoofdlijn uiteen gezet.

Studentenaantallen

De sector kunstonderwijs kiest ervoor hoogwaardig selectief en klein te blijven. De sector beslaat 4% van het HBO bacheloronderwijs en is de laatste tien jaar niet gegroeid. In het sectorplan kunstonderwijs zijn afspraken gemaakt over de maximale aantal studenten. In de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2023 is dit beleid als uitgangspunt genomen.

Studentenaantallen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>
Aantal studenten	1.012	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

In onderstaande tabel is begroting 2019 en prognose 2020-2023 weergegeven. De cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2018 en de vastgestelde en goedgekeurde begroting 2019 en meerjarenraming 2019-2023.

Ontwikkeling baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>	<u>Prognose</u>
BATEN						
Rijksbijdragen	22.775	22.889	23.017	23.638	24.017	24.120
College-, cursus-, les- en examengelden	2.108	2.015	2.067	2.125	2.143	2.144
Baten werk in opdracht van derden	1.220	1.196	1.182	1.184	1.185	1.186
Overige baten	386	194	194	195	196	196
TOTAAL BATEN	26.488	26.294	26.460	27.141	27.540	27.646
LASTEN						
Personeelslasten	20.066	20.192	20.395	21.027	21.169	21.278
Afschrijvingslasten	1.156	1.164	1.205	1.227	1.237	1.228
Huisvestingslasten	1.859	1.703	1.723	1.801	1.934	1.934
Overige lasten	3.256	3.189	3.094	2.929	3.044	3.053
TOTAAL LASTEN	26.337	26.248	26.417	26.984	27.383	27.493
SALDO BATEN EN LASTEN	152	46	43	158	156	153
Financiële baten en lasten	-47	-46	-43	-40	-36	-33
NETTO RESULTAAT	105	0	0	118	120	121

Rijksbijdrage

De geraamde Rijksbijdrage 2019³ is nagenoeg gelijk aan de laatste beschikking over 2018⁴. Voor de daarin opgenomen studievoorschotmiddelen ad. € 0,8 mln. moeten kwaliteitsafspraken worden gemaakt gerelateerd aan de 6 thema's uit de Strategische agenda van OCW en de daarop aansluitende Gezamenlijke Agenda van LSVb, ISO, VH en VSNU.

Medio oktober 2018 is er een Adviescommissie bekostiging hoger onderwijs en onderzoek ingesteld⁵. Deze commissie heeft o.a. tot taak te adviseren over aanpassing van de huidige bekostigingssystematiek in het hoger onderwijs en over een voorkeursoptie voor herziening.

³ Brief met kenmerk 932341-1 van het Ministerie van OCW inzake Geraamde Rijksbijdrage HO 2019

⁴ Beschikking 856022-4 van het Ministerie van OCW inzake herziening Rijksbijdrage HO 2018

⁵ Staatscourant nr. 58771 d.d. 22 oktober 2018

De Rijksbijdrage is voornamelijk gebaseerd op de gegevens van het Ministerie van OCW inzake de Geraamde Rijksbijdrage HO 2019 en bijbehorende meerjarig kader 2020-2023 op macroniveau. De verstrekte meerjarige ontwikkelingen zijn indicatief en onder voorbehoud van goedkeuring van de begrotingswetgever. Voor wat betreft de studievoorschotmiddelen ten behoeve van de kwaliteitsafspraken heeft OCW een meerjarige verdeling per instelling gepresenteerd. In onderstaande tabel is de reeks voor Codarts weergegeven.

Studievoorschotmiddelen als onderdeel Rijksbijdrage

Berekening Ministerie OCW 2019 e.v. (bedragen x € 1.000)	2018 Realisatie	2019 Begroting	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose
Studievoorschotmiddelen	887	831	975	1.655	2.071	2.183

De verdeling van de studievoorschotmiddelen na 2019 is gebaseerd op aandelen in de studentgebonden financiering en onderwijsopslag in percentages van 2018 en is daarmee slechts een inschatting. De meerjarige verdeling zal ieder jaar opnieuw geactualiseerd worden op basis van nieuwe gegevens over inschrijvingen en graden en onderwijsopslag in percentages.

Collegegelden

Het instellingstarief dat Codarts hanteert voor niet EER-studenten is, in vergelijking met andere kunsthogescholen, relatief laag. Met ingang van collegejaar 2019/2020 wordt het collegegeld voor niet-EER studenten stapsgewijs en cohortgewijs verhoogd waardoor de inkomsten uit collegegelden vanaf 2020 licht stijgen.

Baten werk in opdracht van derden

De post baten werk in opdracht van derden bestaat voor de helft uit een variabel deel in verband subsidies in het kader van contractonderzoek (Codarts Research). Meerjarig is het uitgangspunt gehanteerd dat onderzoeksgelden op hetzelfde niveau gehandhaafd blijven. Het personeelsbeleid voorziet, onder andere door tijdelijke aanstellingen in flexibiliteit ten aanzien van eventuele schommelingen in deze subsidiestromen.

Overige baten

De overige baten bestaan met name uit opbrengsten in het kader van detacheringsovereenkomsten, voorstellingen en optredens en (incidentele)verhuur.

Kwaliteitsafspraken studievoorschotmiddelen

Ten aanzien van de studievoorschotmiddelen 2019-2024 moeten er kwaliteitsafspraken worden gemaakt gerelateerd aan de 6 thema's uit de Strategische agenda van OCW en de daarop aansluitende Gezamenlijke Agenda van LSVb, ISO, VH en VSNU. De plannen en realisatie van de plannen worden getoetst door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). In 2019, het eerste jaar van de kwaliteitsafspraken, wordt door Codarts ingezet op het intensiveren van projecten die reeds tijdens de voorinvesteringen in gang zijn gezet en op nieuwe projecten met snel resultaat (quick wins). Daarnaast worden in 2019 voorbereidingen getroffen voor de plannen voor 2020 en verder. De bestedingsdoelen 2019 zijn in de volgende tabel naar thema weergegeven. Deze bestedingen zitten verweven binnen diverse kostencategorieën in de exploitatiebegroting 2019 alsook in de investeringsbegroting. Meerjarig (2020 e.v.) is voor wat betreft de besteding van de studievoorschotmiddelen besteding van de afspraak met de medezeggenschapsraad m.b.t. de procentuele verdeling van lasten over diverse beleidsterreinen als uitgangspunt gehanteerd.

Kwaliteitsafspraken 2019

(bedragen x € 1.000)	2019	
Thema landelijke kwaliteitsagenda	Begroting	Typering kosten
Onderwijsdifferentiatie	345	
- Masterclasses, gastdocenten en projecten op maat	150	structureel
- Interdisciplinaire projectweek Incubator	60	structureel
- student assistenten	60	structureel
- Continueren Rotterdam Arts & Sciences Lab (RASL)	65	structureel
- Opzetten en faciliteren Codarts-studievereniging	10	structureel
Onderwijsfaciliteiten	455	
- Studentwerkplekken	100	structureel/incidenteel
- Digital Learning Lab	200	structureel/incidenteel
- Externe locaties t.b.v. projecten/eindexamens	60	structureel
- Upgrade cardio-ruimte	10	incidenteel
- Digitale leeromgeving	85	structureel
Studiebegeleiding, studiesucces & docentkwaliteit	30	
- Studentpsycholoog	10	structureel
- Intensieve taallessen	10	structureel
- Intervisie voor studenten en docenten	10	structureel
TOTAAL KWALITEITSAFSPRAKEN	830	

Personeelslasten

De effecten van de nieuwe cao HBO 2018-2020 uiten zich door een verdere stijging van de personeelslasten in 2019. De salarissen zijn per 1 september 2018 verhoogd met 2,5% en per 1 april 2019 volgt een verhoging van 2,4%. Daarnaast wordt er evenals in juni 2018 in juni 2019 een eenmalige uitkering van € 400 bruto toegekend (naar rato dienstbetrekking). De begroting 2019 en prognose 2020-2023 is gebaseerd op 220fte.

Personele bezetting in fte

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Realisatie	Begroting	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Bestuur en management	19	19	19	19	19	19
Docerend personeel / primair proces	119	119	119	119	119	119
Ondersteunend en overig personeel	86	82	82	82	82	82
Totaal fte	224	220	220	220	220	220

Afschrijvingslasten

De huidige activastaat en de investeringsbegroting 2019-2023 (zie volgende tabel) vormen de basis voor de afschrijvingslasten. Het meerjarig plan voor groot onderhoud is hierin betrokken. Bij het opstellen van zowel de meerjarige exploitatie- als de investeringsbegroting is het uitgangspunt dat Codarts per 1 januari 2019 de componentenmethode hanteert. Met eventuele negatieve effecten van deze methode op de exploitatie is vooralsnog geen rekening gehouden.

Investeringsbegroting 2019-2023

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Categorie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Fenix I	0	500	0	0	0	0
ICT	382	135	125	125	125	125
Digital learning lab & studentwerkplekken	0	310	0	0	0	0
Huisvesting/facilitair	338	832	575	575	575	575
Leermiddelen	199	150	150	150	150	150
Overig	55	0	25	25	25	25
Totaal	974	1927	875	875	875	875

Huisvestingslasten

Voor een toelichting op de incidentele hogere huisvestingslasten over 2018 wordt verwezen naar de voorgaande paragraaf. Meerjarig is rekening gehouden met additionele huur van externe ruimtes voor o.a. projecten van studenten.

Overige lasten

In 2019 en 2020 is er sprake van tijdelijk hogere automatiserings- en infrastructuurkosten in verband met de herinrichting/upgrade van de ICT-(leer)omgeving.

Ontwikkelingen balans 2019-2023

De balansontwikkelingen volgen uit ontwikkelingen in de staat van baten en lasten. De cijfers zijn gebaseerd vastgestelde en goedgekeurde begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 en waar van toepassing aangepast naar aanleiding van de gerealiseerde balansposities ultimo 2018. In het eigen vermogen wordt lopende het verslagjaar niet gemuteerd anders dan de resultaatbestemming.

Ontwikkelingen balans 2019-2023

(bedragen x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
	Realisatie	Begroting	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	21.515	22.278	21.948	21.596	21.234	20.881
Totaal vaste activa	21.515	22.278	21.948	21.596	21.234	20.881
Vlottende activa						
Vorderingen	296	255	255	255	255	255
Liquide middelen	5.236	3.314	3.192	3.210	3.240	3.261
Totaal vlottende activa	5.532	3.568	3.447	3.465	3.495	3.516
TOTAAL ACTIVA	27.047	25.846	25.394	25.060	24.729	24.397
PASSIVA						
Eigen vermogen						
Kapitaal	0	0	0	0	0	0
Algemene reserve	3.858	3.858	3.858	3.976	4.097	4.217
Bestemmingsreserve	10.240	10.240	10.240	10.240	10.240	10.240
Totaal eigen vermogen	14.099	14.099	14.099	14.217	14.337	14.457
Voorzieningen	1.364	1.364	1.364	1.364	1.364	1.364
Langlopende schulden	5.878	5.426	4.974	4.522	4.070	3.618
Kortlopende schulden	5.706	4.958	4.958	4.958	4.958	4.958
TOTAAL PASSIVA	27.047	25.846	25.394	25.060	24.729	24.397

De materiële vaste activa stijgen als gevolg van de geplande (incidentele) investeringen in 2019. Het gaat dan met name om de noodzakelijke investeringen voor ingebruikname van de nieuwe locatie Fenix I en investeringen voortvloeiend uit het Plan Kwaliteitsafspraken. Dienovereenkomstig zal dit leiden tot een hogere kasstroom uit investeringsuitgaven en daarmee een daling van de liquide middelen. Ook de afname van de overlopende passiva als onderdeel van de kortlopende schulden, die tot uiting komen in een daling van de operationele kasstroom, zijn vanzelfsprekend ook debet aan de daling van de liquide middelen in 2019. De ontwikkelingen in het eigen vermogen houden verband met de begrootte en geprognosticeerde resultaten. De afname van de langlopende schulden is inherent aan de jaarlijkse aflossing.

Financiële ratio's 2019-2023

De vertaling van de ontwikkelingen ten aanzien van de baten en lasten en de balans voor de periode 2019-2023 naar de kengetallen voor diezelfde periode laat zien dat Codarts ook in de toekomst financieel gezond blijft. De kengetallen liggen (ruim) boven de signaleringswaarden die de Inspectie van het Onderwijs hanteert bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen. Voor de definities van de kengetallen wordt verwezen naar de eerste paragraaf van dit hoofdstuk.

Financiële ratio's 2019-202

Kengetal	Signalerings- waarde	2018 Realisatie	2019 Begroting	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 prognose
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	30%	57%	60%	61%	62%	63%	65%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kort vreemd vermogen)	0,5	1,0	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Rentabiliteit (resultaat / totale baten) (1-jarig)	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) (vrije kasstroom / rente + aflossingsverplichtingen)	n.v.t.	2,6	2,4	2,5	2,8	2,9	2,8

Vastgoedtransactie 2019

Codarts en de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) bezitten allebei één bouwdeel van World Music & Dance Centre (WMDC). Een groot deel van het SKVR-bouwdeel wordt gehuurd door Codarts. In verband met de rechtsgeldige beëindiging van de huurovereenkomst door de SKVR ontstaat er met ingang van het collegejaar 2019/2020 een acuut tekort aan circa 900 m² aan les-, examen-, en repetitieruimte. De SKVR is bereid gevonden haar bouwdeel aan Codarts te verkopen tegen een aankoop prijs van € 2,4 miljoen waardoor Codarts eigenaar wordt van het volledige WMDC-gebouw. Daarnaast zal de SKVR een deel van het pand terug huren voor een periode van minimaal 10 jaar. Het effect van deze transactie op de vastgestelde begroting 2019 en meerjarenraming 2019-2023 voor wat betreft de staat van baten en lasten is beperkt en zal niet leiden tot significante afwijkingen. De aankoop en de gedeeltelijke financiering daarvan heeft met name effect op de balans en de financiële ratio's. De uitwerking van de transactie op de financiële ratio's is in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële ratio's 2019-2021 – na vastgoedtransactie 2019

Kengetal	Signalerings- waarde	2018 Realisatie	2019 Begroting	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	30%	57%	56%	57%	59%	60%	61%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kort vreemd vermogen)	0,5	1,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Rentabiliteit (resultaat / totale baten) (1-jarig)	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debt Service Coverage Ratio (DSCR) (vrije kasstroom / rente + aflossingsverplichtingen)	n.v.t.	2,6	2,3	2,2	2,4	2,4	2,4

8.3 Interne beheersing en control

Planning- en controlcyclus

Het identificeren en beheersen van risico's is onderdeel van de planning- en controlcyclus van Codarts. Het strategisch beleid wordt vormgegeven via de kaderbrief die als basis dient voor de begroting. De begroting wordt 'bottem-up' vormgegeven en daarmee in feite door het management van de verschillende organisatieonderdelen geoperationaliseerd. Na instemming van de medezeggenschapsraad en het College van Bestuur wordt de begroting vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Middels maand- en kwartaalrapportages en periodiek overleg hierover is het College van Bestuur bij eventuele afwijkingen ten aanzien van afgesproken doelstellingen of financiële middelen van organisatieonderdelen snel in staat in te grijpen of bij te sturen. Tijdens deze gesprekken wordt ook ingegaan op studentenaantallen, de kwaliteit van het onderwijs, personele ontwikkelingen en specifieke projecten. Gedurende het jaar rapporteert het College van Bestuur de (financiële)voortgang aan de Raad van Toezicht en laat zich daarbij door hen adviseren en ondersteunen.

Risico's en compliance

Het belangrijkste risico's waarvoor het bestuur zich geplaagd ziet is de bekostiging van het kunstvakonderwijs. Codarts is bijna uitsluitend afhankelijk van de Rijksbijdrage en daarbij in de berekenings- en toekenningsmethodiek voor meer dan de helft afhankelijk van de omvang van het macrobudget van het Ministerie van OCW en voor een derde van het aantal studenten. De hoogte van de bekostiging is daarmee sterk afhankelijk van het maatschappelijke en/of politieke klimaat en slechts beperkt beïnvloedbaar door Codarts.

Zowel het secundaire proces alsook het primaire proces van onderwijs- en onderzoek steunen steeds meer op automatisering. Digitalisering van (leer)omgeving vergt een IT-infrastructuur die hierop is toegepast en brengt risico's met zich mee in het kader van informatiebeveiliging, privacy en compliance met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Om deze risico's te mitigeren is er een aparte afdeling Informatiemanagement & IT opgericht die o.a. belast is met de herinrichting en besteding van de ICT infrastructuur. Daarnaast is er een beleidsmedewerker aangesteld specifiek voor de AVG en wordt er awareness gecreëerd binnen de organisatie.

Om vast te stellen of een instelling en een opleiding voldoet aan de vereiste kwalificaties zijn er onderwijsaccreditaties ingesteld. Het behalen van de accreditatie is cruciaal en geeft aan dat Codarts haar kwalificaties op orde heeft. De kwaliteitszorg van Codarts is ingebed in de afdelingen, wordt ondersteund door de coördinator kwaliteitszorg en monitoring is verankerd in de kwaliteitszorgsystematiek (o.a. met behulp van de zogenaamde stoplichtenrapportages).

De naleving van Europese aanbestedingsregels wordt bewaakt door tijdens de planningsfase vast te stellen welke leveringen en diensten het drempelbedrag te boven (kunnen) gaan. Bij Europese aanbestedingstrajecten laat Codarts zich ondersteunen en adviseren door een extern bedrijf om er zeker van te zijn dat aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt voldaan.

Codarts besteedt geen onderdelen van onderwijsprogramma's van in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) geregistreerde opleidingen uit aan een private organisatie dan wel aan andere bekostigde instellingen. Voor contractonderwijs is het uitgangspunt dat dit minimaal kostenneutraal moet zijn. Er wordt alleen contractonderwijs geboden dat in lijn ligt met de werkzaamheden waarvoor Codarts een Rijksbijdrage ontvangt. Verder verzorgt Codarts geen maatwerktrajecten voor bedrijven of publieke organisaties.

Deel B: Jaarrekening

Jaarrekening 2018

Stichting Codarts, Hogeschool voor de Kunsten

INHOUDSOPGAVE

	Pagina	
A1	Jaarrekening 2018	
A1.1	Balans per 31 december 2018	4
A1.2	Staat van baten en lasten over 2018	5
A1.3	Kasstroomoverzicht over 2018	6
A1.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	7
A1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	13
A1.6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	21
A2	Overige gegevens	
A2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	33
A2.2	Nevenvestigingen	33
A2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	33

A1. JAARREKENING

Stichting Codarts, Hogeschool voor de Kunsten

A1 JAARREKENING

**A1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(NA RESULTAATBESTEMMING)**

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u> EUR	<u>31-dec-17</u> EUR
ACTIVA	1		
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.1	21.514.998	21.900.956
Totaal vaste activa		21.514.998	21.900.956
Vlottende activa			
Vorderingen	1.3	296.123	337.384
Liquide middelen	1.4	5.235.625	4.108.576
Totaal vlottende activa		5.531.748	4.445.959
TOTAAL ACTIVA		<u>27.046.746</u>	<u>26.346.915</u>
	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u> EUR	<u>31-dec-17</u> EUR
PASSIVA	2		
Eigen vermogen	2.1		
Kapitaal		45	45
Algemene reserve		3.858.450	3.753.525
Bestemmingsreserve		10.240.304	10.240.304
Totaal eigen vermogen		14.098.799	13.993.875
Voorzieningen	2.2	1.364.182	1.063.042
Langlopende schulden	2.3	5.877.810	6.329.948
Kortlopende schulden	2.4	5.705.954	4.960.050
TOTAAL PASSIVA		<u>27.046.746</u>	<u>26.346.915</u>

A1 JAARREKENING

A1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Ref.	2018	Begroting 2018	2017
		EUR	EUR	EUR
BATEN	3.			
Rijksbijdragen	3.1	22.774.674	21.947.183	21.240.655
College-, cursus-, les- en examengelden	3.2	2.108.191	2.182.000	2.119.267
Baten werk in opdracht van derden	3.3	1.219.700	838.537	809.378
Overige baten	3.4	385.538	214.954	414.445
TOTAAL BATEN		26.488.103	25.182.674	24.583.745
LASTEN	4.			
Personeelslasten	4.1	20.065.929	19.323.671	18.520.932
Afschrijvingslasten	4.2	1.155.512	1.133.026	1.141.749
Huisvestingslasten	4.3	1.858.836	1.651.525	1.648.863
Overige lasten	4.4	3.256.292	2.922.950	2.713.489
TOTAAL LASTEN		26.336.569	25.031.172	24.025.034
SALDO BATEN EN LASTEN		151.535	151.502	558.712
Financiële baten en lasten	5.	-46.610	-48.831	-50.299
NETTO RESULTAAT		104.924	102.671	508.413

A1 JAARREKENING

A1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u> EUR	<u>2017</u> EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		151.535	558.712
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	1.155.512		1.141.749
- boekresultaten afstoting activa	204.520		0
- mutaties voorzieningen	<u>301.140</u>		<u>-19.435</u>
		1.661.172	1.122.314
Veranderingen in vlottende middelen:			
- vorderingen	41.261		-33.787
- schulden	<u>748.259</u>		<u>83.515</u>
		789.519	49.728
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>2.602.226</u>	<u>1.730.754</u>
- ontvangen interest	410		142
- betaalde interest	<u>-49.375</u>		<u>-52.372</u>
		-48.965	-52.230
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>2.553.261</u>	<u>1.678.524</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in MVA	<u>-974.074</u>		<u>-522.788</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-974.074</u>	<u>-522.788</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	0		0
Aflossing langlopende leningen	<u>-452.138</u>		<u>-452.138</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-452.138</u>	<u>-452.138</u>
Mutatie liquide middelen		<u>1.127.049</u>	<u>703.598</u>

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

A1.4.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO), de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 660 inzake de jaarverslaggeving voor onderwijsinstellingen, en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke- en semipublieke sector (WNT).

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten zal haar activiteiten in de nabije toekomst voortzetten waarbij noch de intentie noch de noodzaak tot liquidatie, het staken van bedrijfsactiviteiten of ingevolge wet- of regelgeving aan crediteuren verzoeken om mee te werken aan schuldsanering, aan de orde zijn.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor deze herziening gevolgen heeft.

In het verslagjaar 2018 is bij de bepaling van de voorziening wachtgeld de kans op voortzetting individueel beoordeeld. In voorgaand verslagjaar is een collectieve benadering van de kans op voortzetting gehanteerd. De eenmalig hogere dotatie aan de voorziening wachtgeld is ten laste van de staat van baten en lasten 2018 gebracht. Voor het effect van deze schattingswijziging wordt verwezen naar de toelichting op de staat van baten en lasten 2018.

Verbonden partijen

De Vereniging van Eigenaren De Doelen te Rotterdam is een verbonden partij van Stichting Codarts hogeschool voor Kunstvakonderwijs. Omdat er geen sprake is van overheersende zeggenschap is deze partij niet in de consolidatie betrokken.

Valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de instelling. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele getallen waardoor weergegeven (op)tellingen soms niet exact overeenstemmen.

A1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van economische levensduur. Op terreinen (grond), onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik, en wordt beëindigd bij buiten gebruikstelling of bij desinvestering. De volgende afschrijvingstermijnen en -percentages worden gehanteerd:

Categorie	Termijn in maanden	Percentage per jaar
- Gebouwen	360 / 600	3,3 / 1,3 %
- Terreinen	n.v.t.	n.v.t.
- Verbouwingen, inrichting en inventaris	120	10,0 %
- Hard- en software	36 / 60	33,3 / 20,0 %
- Telecommunicatie en overige apparatuur	60 / 120	20,0 / 10,0 %
- Muziekinstrumenten	120	10 %
- Vervoermiddelen	60	20 %

Groot onderhoud

Groot onderhoud wordt geactiveerd wanneer met het onderhoud de levensduur van het actief wordt verlengd en/of de waarde van het actief wordt verhoogd. Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten van het onderhoud waarbij de levensduur van het actief niet verlengd en/of de waarde van het actief niet verhoogd wordt, worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren bij voortgezet gebruik, of de bij verkoop naar verwachting te realiseren directe opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden en overlopende passiva. Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De eerste waardering voor afgeleide financiële instrumenten is de reële waarde. Na eerste waardering worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde. Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Besloten afgeleide instrumenten in contracten worden niet afgescheiden van het basiscontract en niet apart verantwoord, maar toegelicht onder het betreffende balanshoofd.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering zijn beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. De grondslagen voor de waardering zijn beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze eis in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening voor toekomstige jubileumgratificaties. De voorziening betreft de contante waarde van in de toekomst uit te keren jubileumgratificaties. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld betreft een voorziening voor uit te betalen WW-uitkeringen en wachtgeld in de toekomst. De berekening is gebaseerd op (prognose)gegevens van de uitvoerende instanties, kans op voortzetting en leeftijd. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening generatiepact

De voorziening generatiepact is opgenomen voor door Codarts gemaakte maatwerkafspraken met medewerkers voor (gedeeltelijke) vervroegde uittrekking. Hiervoor is op grond van RJ 271.4 een voorziening gevormd. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. De voorziening is gevormd voor alle medewerker waarmee per balansdatum maatwerkafspraken zijn gemaakt. De regelingen betreffende individuele regelingen waaraan door andere medewerkers geen rechten kunnen worden ontleend. Daarom is geen rekening gehouden met de kans dat medewerkers mogelijk in de toekomst gebruik maken van de regeling. Medewerkers die gebruik maken van de voormalig seniorenregeling onderwijspersoneel (SOP) worden conform artikel 4 lid 1a van de regeling jaarverslaggeving onderwijs niet in de voorziening meegenomen. Aangezien toekomstige loonkostenstijgingen naar verwachting wegvallen tegen disconteringsvoet is met beide geen rekening gehouden. Eveneens is geen rekening gehouden met een vertrek- en/of overlijdenskans vanwege de beperkte gemiddelde looptijd van de regelingen (circa 4 jaar). De voorziening is in 2018 voor het eerst opgenomen. Ultimo 2017 was geen sprake van materiële verplichtingen vanuit generatiepact regelingen. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De aflossingsverplichting voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden. De grondslagen voor de waardering van langlopende schulden is beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De grondslagen voor waardering van de kortlopende schulden is beschreven onder de toelichting op de Financiële instrumenten.

A1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Baten

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdrage en niet geormerkte OCW subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, volledig verwerkt in de staat van baten en lasten.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen of onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige (overheids)subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen subsidies zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als baten ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in dezelfde periode als die waarin de kosten zijn gemaakt. Subsidies ter compensatie van de stichting voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto omzet tegen reële waarde van de ontvangsten of de te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare manier kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door opbrengsten.

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de overeenkomst.

Lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan de werknemers respectievelijk de overheid.

Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Algemeen burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten betaalt hiervoor premies waarvan 70% door de werkgever wordt betaald en 30% door de werknemer. De pensioenlasten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. Ten aanzien van de beleidsdekkingsgraad van de pensioenfonds gelden wettelijke eisen. De pensioenregels schrijven voor dat de dekkingsgraad van het ABP 128% moet zijn. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen. Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

A1 JAARREKENING

A1.4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt hiervoor een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt in de staat van baten en lasten, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

A1.4.4 Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht is ingedeeld in drie onderdelen: kasstromen uit operationele activiteiten, kasstromen uit investeringsactiviteiten en kasstromen uit financieringsactiviteiten.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

1 ACTIVA

1.1 Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
1.1.1 Gebouwen en terreinen	19.647.809	20.414.285
1.1.2 Inventaris en apparatuur	1.867.189	1.486.671
Totaal materiële vaste activa	<u>21.514.998</u>	<u>21.900.956</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>1.1.1</u>	<u>1.1.2</u>	<u>Totaal</u>
	<u>Gebouwen</u>	<u>Inventaris</u>	<u>materiële</u>
	<u>en terreinen</u>	<u>en apparatuur</u>	<u>vaste activa</u>
	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2018			
- aanschafwaarde	27.804.690	3.427.020	31.231.710
- cumulatieve afschrijvingen	7.390.405	1.940.349	9.330.754
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>20.414.285</u>	<u>1.486.671</u>	<u>21.900.956</u>
Mutaties in het boekjaar			
- Investerings	43.830	930.245	974.074
- Afschrijvingen	742.332	413.180	1.155.512
- Desinvesteringen			
aanschafwaarde	194.191	399.011	593.203
cumulatieve afschrijvingen	126.217	262.465	388.682
per saldo (boekresultaat)	67.974	136.546	204.520
Totaal mutaties in het boekjaar	<u>-766.476</u>	<u>380.518</u>	<u>-385.958</u>
Stand per 31 december 2018			
- aanschafwaarde	27.654.328	3.958.253	31.612.582
- cumulatieve afschrijvingen	8.006.519	2.091.065	10.097.584
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>19.647.809</u>	<u>1.867.189</u>	<u>21.514.998</u>

Toelichting:

De investeringen betreffen hoofdzakelijk leermiddelen, hardware (ICT), inrichting en gebouwgebonden apparatuur/installaties. De desinvesteringen vloeien grotendeels voort uit de herinrichting van de ICT (leer)omgeving waarbij de overstap is gemaakt naar 'software-as-a-service' (huur) in plaats van aanschaf van softwarecomponenten. Hierdoor zijn de activa niet langer beschikbaar voor het beoogde gebruik. Ook zijn er verbouwkosten gedesinverteerd waarvan het bestaan niet meer kon worden vastgesteld. Het boekresultaat ad. € 205K is ten laste van het resultaat gebracht en komt in de staat van baten en lasten tot uiting onder de categorie overige lasten.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

1 ACTIVA

1.3 Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
1.3.1 Studentdebiteuren	26.676	31.744
1.3.2 Overige debiteuren	45.982	18.154
1.3.3 Overlopende activa	243.282	313.162
1.3.4 Af: voorziening wegens oninbaarheid	-19.816	-25.676
Totaal vorderingen	<u>296.123</u>	<u>337.384</u>

Toelichting:

De vordering op studenten uit hoofde van collegegelden bevat alleen vorderingen die betrekking hebben op de periode tot aan balansdatum en nog niet zijn ontvangen per balansdatum. De overlopende passiva is gedaald door de afwikkeling van een aantal oudere posten waaronder een vordering op de Belastingdienst over het fiscale jaar 2012 en een vordering op de Vereniging Hogescholen over 2016.

1.4 Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
1.4.1 Kasmiddelen	3.981	7.276
1.4.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	5.091.307	3.200.653
1.4.3 Deposito's	140.336	900.647
Totaal vorderingen	<u>5.235.625</u>	<u>4.108.576</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn € 1,1 miljoen gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. Voor een specificatie van de mutatie geldmiddelen zie § A1.3 Kasstroomoverzicht. Met uitzondering van een afgegeven huurgarantie ad. € 42.500,- aan de gemeente Rotterdam staan de liquide middelen ter vrije beschikking van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

2 PASSIVA

2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u> EUR	<u>31-dec-17</u> EUR
2.1.1 Kapitaal	45	45
2.1.2 Algemene reserve	3.858.450	3.753.525
2.1.3 Bestemmingsreserve	10.240.304	10.240.304
Totaal eigen vermogen	<u>14.098.799</u>	<u>13.993.875</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Stand per</u> <u>1-jan-18</u> EUR	<u>Resultaat</u> <u>bestemming</u> EUR	<u>Overige</u> <u>mutaties</u> EUR	<u>Stand per</u> <u>31-dec-18</u> EUR
2.1.1 Kapitaal	45	0	0	45
2.1.2 Algemene reserve	3.753.525	104.924	0	3.858.450
2.1.3 Bestemmingsreserve				
- reserve huisvestingsbeleid	10.240.304	0	0	10.240.304
Totaal eigen vermogen	<u>13.993.875</u>	<u>104.924</u>	<u>0</u>	<u>14.098.799</u>

Toelichting:

Het resultaat over 2018 is conform resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve. In de periode t/m 2000 is een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van het (toenmalige) huisvestingsbeleid. Medio 2019 wordt de strategische huisvestingsvisie verder uitgewerkt en zal zonedig de omvang van de bestemmingsreserve worden herzien.

2.2 Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u> EUR	<u>31-dec-17</u> EUR
2.2.1 Jubileumgratificaties	262.412	348.357
2.2.2 Langdurig zieken	170.890	0
2.2.3 Wachtgeld	504.072	714.685
2.2.4 Generatiepactregeling	426.808	0
Totaal voorzieningen	<u>1.364.182</u>	<u>1.063.042</u>

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

2 PASSIVA

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Stand per 1-jan-18	Dotaties	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-dec-18
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1 Jubileumgratificaties	348.357	0	5.317	80.628	262.412
2.2.2 Langdurig zieken	0	170.890	0	0	170.890
2.2.3 Wachtgeld	714.685	125.434	336.047	0	504.072
2.2.4 Generatiepactregelin	0	426.808	0	0	426.808
Totaal voorzieningen	1.063.042	723.132	341.364	80.628	1.364.182

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

- Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	473.168
- Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	891.014

Toelichting:

Bij de berekening van de voorziening jubileumgratificaties is uitgegaan van het aantal voor ABP-pensioen geldige dienstjaren (conform CAO 2017/2018 artikel H-5). De voorziening is gebaseerd op de contante waarde. De vrijval wordt veroorzaakt doordat in 2017 een schatting was opgenomen voor ABP-pensioen geldende dienstjaren en in 2018 de werkelijke dienstjaren conform opgave ABP zijn gehanteerd.

De voorziening langdurig zieken is opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Voor in de toekomst uit te betalen WW-uitkeringen is de voorziening wachtgeld gevormd. De berekening is gebaseerd op (prognose)gegevens van de uitvoerende instanties, kans op voortzetting en leeftijd. Met ingang van verslagjaar 2018 is bij bepaling van de voorziening de kans op voortzetting individueel beoordeeld. In voorgaand verslagjaar is een collectieve benadering van de kans op voortzetting gehanteerd. Het effect van deze schattingswijziging ad. € 59K is verwerkt in de staat van baten en lasten over 2018. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

De voorziening generatiepact is opgenomen voor door Codarts gemaakte maatwerkafspraken met medewerkers voor (gedeeltelijke) vervroegde uittreding. Hiervoor is op grond van RJ 271.4 een voorziening gevormd. De regeling biedt medewerkers vanaf een bepaalde leeftijd de mogelijkheid om vrijwillig minder te gaan werken waardoor Codarts op langere termijn kan besparen op de loonkosten. De voorziening is gevormd voor de toekomstige loonkosten waar geen arbeid voor geleverd hoeft te worden. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

2.3 Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	EUR	EUR
2.3.1 Schulden aan kredietinstellingen	5.877.810	6.329.948
Totaal langlopende leningen	5.877.810	6.329.948

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

2 PASSIVA

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	6.782.086	7.234.224
Af: aflossingen	452.138	452.138
Stand per 31 december	<u>6.329.948</u>	<u>6.782.086</u>
Af: aflossingen komend boekjaar	452.138	452.138
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>5.877.810</u></u>	<u><u>6.329.948</u></u>

Toelichting:

De post schulden aan kredietinstellingen wordt voor het volledige bedrag gevormd door een lening van het Ministerie van Financiën. Eind 2018 is de resterende looptijd van deze lening 14 jaar. De lening kent tot 12 juni 2019 een rentevoet van 0,72%. Daarna wordt de rentevoet herzien. Als gestelde zekerheden is ten behoeve van de Staat hypotheek verleend waarbij de volgende registergoederen zijn verpand (onderpand): Kruisplein 26, Pieter de Hoochweg 125 en Willem Buyteweghstraat 68-68A-68B-68C.

2.4 Kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
2.4.1 Kredietinstellingen	452.138	452.138
2.4.2 Crediteuren	1.366.349	963.264
2.4.3 Ministerie OCW/LNV	4.992	4.992
2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen ¹	797.495	721.953
2.4.5 Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt	0	3.695
2.4.6 Overige kortlopende schulden	15.077	18.770
2.4.7 Overlopende passiva ²	3.069.904	2.795.238
Totaal kortlopende schulden	<u><u>5.705.954</u></u>	<u><u>4.960.050</u></u>

Toelichting:

Eind 2018 zijn er, in tegenstelling tot voorgaand jaar, relatief veel verbouwings- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd en leermiddelen en hardwarecomponenten aangeschaft. Dit heeft zich vertaald in een hogere crediteurenpositie per balansdatum als gevolg van de gehanteerde betalingstermijn. De stijging van de overlopende passiva ten opzichte van voorgaand jaar wordt met name veroorzaakt door een opgenomen verplichting voor de onroerende-zaakbelasting over 2018, een financiële afwikkeling c.q. finale kwijting met betrekking tot de huur- en samenwerkingsovereenkomsten met de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam over voorgaande jaren en relatief veel nagekomen declaraties van gastdocenten voor geleverde diensten in 2019 over het boekjaar 2018.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

2 PASSIVA

¹ Uitsplitsing 2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
2.4.4.1 Loonheffing & sociale verzekeringen	781.973	703.928
2.4.4.2 Omzetbelasting	15.522	18.026
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>797.495</u>	<u>721.953</u>

² Uitsplitsing 2.4.7 Overlopende passiva

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	EUR	EUR
2.4.7.1 Vooruitontvangen college- en les gelden	1.022.540	1.014.192
2.4.7.2 Vooruitontvangen subsidies	531.372	639.532
2.4.7.3 Vakantiegeld	492.479	464.538
2.4.7.4 Vakantiedagen	273.252	228.690
2.4.7.5 Accountants- en administratiekosten	35.832	30.480
2.4.7.6 Rente	29.227	31.582
2.4.7.7 Overige	685.202	386.224
Totaal overlopende passiva	<u>3.069.904</u>	<u>2.795.238</u>

Het verloop van de 2.4.7.2 Vooruitontvangen subsidies is als volgt weer te geven:

<u>Omschrijving</u>	<u>Stand per</u> <u>1-jan-18</u>	<u>Ontvangsten</u>	<u>Realisatie</u> <u>Codarts</u>	<u>Realisatie</u> <u>Deelnemers</u>	<u>Stand per</u> <u>31-dec-18</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Promotiebeurs NWO	-5.312	38.499	33.187	0	0
DoPoDo	4.928	31.860	30.649	0	6.139
Fit to Perform	52.942	61.406	79.554	16.914	17.880
Singewing Space (KIEM)	12.855	0	12.855	0	0
GAMPSISS	121.547	96.084	27.778	137.683	52.170
Toetsenbord naar patiënt	0	252.705	89.755	153.311	9.639
Big Data	136.869	0	122.638	0	14.231
PEARL	258.012	308.878	200.802	0	366.087
RASL Double Degree	52.291	0	52.291	0	0
Leren van registreren	0	59.885	0	0	59.885
Overige	5.400	5.340	5.400	0	5.340
Totaal vooruitontv.subs.	<u>639.532</u>	<u>854.657</u>	<u>654.909</u>	<u>307.908</u>	<u>531.372</u>

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

2 PASSIVA

MODEL G - Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

<u>Omschrijving</u>	<u>Toewijzing kenmerk</u>	<u>Toewijzing datum</u>	<u>Bedrag toewijzing</u> EUR	<u>Ontvangen t/m verslagjaar</u> EUR	<u>Prestatie uitgevoerd en afgerond:</u>
Studieverlof HBO	852974-1	20-09-17	4.992	4.992	nee
Studieverlof HBO	928151-1	23-07-18	4.512	4.512	ja
Totaal			<u>4.992</u>	<u>4.992</u>	

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

Niet van toepassing.

A1 JAARREKENING

A1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen

Aan de gemeente Rotterdam heeft Stichting Codarts een huurgarantie van € 42.500,- verstrekt. Stichting Codarts heeft een schuld van € 225.435 aan het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap op grond van afspraken uit 1998. Het betreft een eenmalige liquiditeitsbijdrage die ter beschikking is gesteld inzake de financiering van de vorderingen collegegeld uit hoofde van gespreide betaling. Bij liquidatie van de hogeschool zal deze renteloze lening als eerst betaald worden.

Meerjarige verplichtingen (> € 20.000 p/jr)

Verplichting	Leverancier	Looptijd tot	Bedrag p/jr
Afvalverwerking	Van Vliet Afvalverzamelaars BV	1-9-2019	77.000
Brandverzekering	AON Risk Solutions	31-12-2019	32.000
Huur kopieer- en printapparatuur	Xtandit BV	1-1-2023	56.000
Huur stalling Kruisplein 26, Rotterdam	Gemeente Rotterdam	1-9-2019	22.000
Huur Veerlaan 19-F, Rotterdam	Gemeente Rotterdam	1-6-2019	161.000
Huur Willem Buytenwegstr. 70, Rotterdam	SKVR	1-9-2019	76.000
ICT hosting en beheer	Xcellent Automatisering BV	1-9-2020	232.000
Schoonmaakcontract	Dolmans Facilitaire Diensten	16-10-2019	261.000

Aan Stichting LMC Voortgezet Onderwijs te Rotterdam is door Stichting Codarts een langlopend gebruiksrecht verleend voor een deel van het pand aan het Kruisplein ten behoeve van de opleiding Havo/vwo Muziek en Dans (HMD).

Regeling duurzame inzetbaarheid en werktijdvermindering senioren

De regeling duurzame inzetbaarheid is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, gezond en met plezier te blijven doen, om werk en privé goed te combineren. Eigen verantwoordelijkheid en keuze van de werknemer staan daarbij voorop.

Voor zakelijke doeleinden in te zetten (extra) DI-uren leiden niet tot een verplichting in de jaarrekening. Binnen stichting Codarts worden DI-uren hoofdzakelijk opgenomen voor (zorg)verlof. Daar het individuele afspraken op jaarbasis betreft waar geen rechten aan ontleend kunnen worden voor eenzelfde toekomstig bestedingsdoel is er geen sprake van een verplichting voor de gespaarde (en dus nog niet opgenomen) uren.

De Werktijdvermindering senioren is een regeling gericht op duurzame inzetbaarheid van oudere medewerkers in het hoger beroepsonderwijs. Deze regeling heeft sinds 1 januari 2015 de voormalige Seniorenregeling Onderwijspersoneel (SOP) vervangen. Met de Werktijdenvermindering Senioren kunnen hogeschoolmedewerkers hun werktijd inkorten vanaf tien jaar voor de AOW-leeftijd. De werktijd kan verminderd worden met een vast percentage van maximaal twintig procent, gedurende een periode van maximaal vijf jaar.

Sinds inwerkingstreding van de Werktijdvermindering senioren heeft geen enkele werknemer, die in 2015 al (deels) voldeed aan de criteria (leeftijd en aantal dienstjaren), daar inmiddels of op korte termijn aan voldoet of zal voldoen, geopteerd voor de regeling of te kennen gegeven dat voornemens te zijn. De kans dat werknemers in de toekomst opteren voor deze regeling is niet betrouwbaar in te schatten.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

3 BATEN

3.1 Rijksbijdragen

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW sector HBO	22.770.162	21.947.183	21.229.087
3.1.2 Geoordeelde subsidies OCW	4.512	0	11.568
Totaal rijksbijdragen	<u>22.774.674</u>	<u>21.947.183</u>	<u>21.240.655</u>

Toelichting:

De Rijksbijdrage over 2018 is ruim 0,8 miljoen hoger dan begroot en ruim € 1,5 miljoen hoger dan in voorgaand boekjaar. De stijging van de Rijksbijdrage ten opzichte van de begroting 2018 wordt grotendeels veroorzaakt door aanvullende loon- en prijscompensatie en compensatie voor de daling van de inkomsten als gevolg van de maatregel halvering collegegeld. Tezamen met de toegevoegde studievoorschotmiddelen aan de Rijksbijdrage (vanaf 2018) verklaart dit het verschil in de omvang van de Rijksbijdrage ten opzichte van het voorgaande boekjaar.

3.2 College-, cursus-, les- en examengelden

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
3.2.1 Collegegelden sector HBO	2.108.191	2.182.000	2.119.267
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	<u>2.108.191</u>	<u>2.182.000</u>	<u>2.119.267</u>

Toelichting:

Als gevolg van de maatregel halvering collegegeld is de gerealiseerde opbrengst over 2018 lager dan begroot. De daling is gecompenseerd in de Rijksbijdrage over 2018.

3.3 Baten werk in opdracht van derden

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
3.3.1 Contractonderwijs	136.744	130.000	129.525
3.3.2 Vergoeding LMC	208.450	199.000	196.800
3.3.3 Contractonderzoek	654.909	334.537	274.144
3.3.4 Overige baten in opdracht van derden	219.598	175.000	208.910
Totaal baten werk in opdracht van derden	<u>1.219.700</u>	<u>838.537</u>	<u>809.378</u>

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

3 BATEN

Toelichting:

In tegenstelling tot voorgaand jaar, en ten opzichte van de begroting, zijn er meer subsidie opbrengsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht overeenkomstig verantwoording van de gemaakte kosten in dezelfde periode. Dit komt tot uiting in de post contractonderzoek. Voor een specificatie van het contractonderzoek naar subsidie/onderwerp wordt verwezen naar het verloopoverzicht vooruitontvangen subsidies onder de toelichting op de kortlopende schulden.

3.4 Overige baten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u> EUR	<u>Begroting 2018</u> EUR	<u>2017</u> EUR
3.4.1 Overige	385.538	214.954	414.445
Totaal overige baten	<u>385.538</u>	<u>214.954</u>	<u>414.445</u>

Toelichting:

In voorgaand boekjaar is een incidentele opbrengst verantwoord in verband met een vordering op de Belastingdienst (aftrek van pro-rata btw over de fiscale jaren 2012 t/m 2017). Hierdoor zijn de overige baten in 2018 lager dan in 2017. De overige baten over 2018 zijn hoger dan begroot doordat er meer opbrengsten zijn gegenereerd met voorstellingen en optredens en bijdragen van derden voor de uitvoering van projecten.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

4 LASTEN

4.1 Personeelslasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.1.1 Brutolonen en salarissen ³	16.631.187	16.161.451	15.508.681
4.1.2 Overige personele lasten ⁴	3.434.742	3.162.221	3.012.251
Totaal personeelslasten	<u>20.065.929</u>	<u>19.323.671</u>	<u>18.520.932</u>

Toelichting:

Als gevolg van de nieuwe cao HBO 2018-2020 hebben de medewerkers van Codarts in juni 2018 een eenmalige uitkering ontvangen van € 400,- bruto (naar rato dienstverband) en met ingang van september 2018 een salarisverhoging gekregen van 2,5%. Met name hierdoor vallen de brutolonen en salarissen inclusief sociale lasten en pensioenlasten € 0,5 miljoen hoger uit dan begroot. Het verschil met voorgaand jaar is naast effecten van de nieuwe CAO gelegen in een stijging van de gemiddelde bezetting. De stijging van de overige personele lasten ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door incidenteel hogere dotaties aan personele voorzieningen in verband de vorming van de voorziening langdurig zieken en de voorziening generatiepactregeling en een schattingswijziging met betrekking tot de voorziening wachtgeld (zie § A1.5 - 2.2 voorzieningen). De vrijval van de voorziening jubilea is ten gunste van de overige lasten gebracht.

³ Uitsplitsing 4.1.1 Brutolonen en salarissen:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.4.1.1 Brutolonen en salarissen	13.071.970	12.716.267	12.229.899
4.4.1.2 Sociale lasten	1.675.334	1.611.182	1.558.447
4.4.1.3 Pensioenlasten	1.883.883	1.834.001	1.720.335
Totaal brutolonen en salarissen	<u>16.631.187</u>	<u>16.161.451</u>	<u>15.508.681</u>

⁴ Uitsplitsing 4.1.2 Overige personele lasten:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	723.132	235.000	346.235
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	2.228.050	2.259.798	2.152.225
4.1.2.3 Overige lasten	483.560	667.423	513.791
Totaal overige personele lasten	<u>3.434.742</u>	<u>3.162.221</u>	<u>3.012.251</u>

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

4 LASTEN

4.2 Afschrijvingslasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.2.1 Gebouwen en terreinen	742.332	695.941	722.937
4.2.2 Inventaris en apparatuur	413.180	437.085	418.812
Totaal afschrijvingslasten	<u>1.155.512</u>	<u>1.133.026</u>	<u>1.141.749</u>

Toelichting:

De afschrijvingslasten liggen op totaal in lijn met de begroting en voorgaand jaar. In de begroting 2018 was voor wat betreft de categorie gebouwen en terreinen geen rekening gehouden met de versnelde afschrijving op de investeringen in de Fenixloods II. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door lagere afschrijvingslasten op inventaris en apparatuur als gevolg van latere ingebruikname/realisatie van investeringen gedurende het boekjaar.

4.3 Huisvestingslasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.3.1 Huur	498.337	472.710	429.554
4.3.2 Verzekeringen	32.151	33.000	32.371
4.3.3 Onderhoud	513.738	436.815	438.978
4.3.4 Energie en water	283.806	220.000	259.352
4.3.5 Schoonmaakkosten	372.698	343.000	345.370
4.3.6 Heffingen	127.591	126.000	123.983
4.3.7 Overige	30.515	20.000	19.255
Totaal huisvestingslasten	<u>1.858.836</u>	<u>1.651.525</u>	<u>1.648.863</u>

Toelichting:

De stijging van de huisvestingslasten, zowel ten opzichte van de begroting als voorgaand jaar, wordt voor het grootste deel veroorzaakt door onvoorziene hoge onderhoudskosten aan o.a. de roltrappen. Daarnaast is er meer gebruik gemaakt externe ruimtes (huur) ten behoeve van het groeiend aantal projecten voor studenten en zijn de schoonmaakkosten gestegen door aanvullende inzet.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

4 LASTEN

4.4 Overige lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	471.033	490.850	372.090
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	354.417	331.400	353.153
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	15.023	0	-14.513
4.4.4 Overige	2.415.819	2.100.700	2.002.759
Totaal overige lasten	<u>3.256.292</u>	<u>2.922.950</u>	<u>2.713.489</u>

Toelichting:

De afwijking ten opzichte van de begroting 2018 wordt voornamelijk veroorzaakt door een financiële afwikkeling c.q. finale kwijting met betrekking tot de huur- en samenwerkingsovereenkomsten met de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam over voorgaande jaren en een boekverlies als gevolg van desinvesteringen in materiële vaste activa (zie toelichting op de balans - 1.1 Materiële vaste activa). De hogere lasten ten opzichte van voorgaand jaar worden daarnaast veroorzaakt door hogere reis- en verblijfskosten, hogere automatiserings- en infrastructuurkosten a.g.v. herinrichting van de ICT (leer)omgeving en hogere projectkosten. De hogere reis- en verblijfskosten en projectkosten in 2018 worden gecompenseerd door respectievelijk bijdragen van derden en subsidies contractonderzoek.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR	EUR
5.1.1 Rentebaten	410	0	142
5.2.1 Rentelasten	47.020	48.831	50.441
Totaal overige lasten	<u>46.610</u>	<u>48.831</u>	<u>50.299</u>

Toelichting:

De rentelast betreft de aan het boekjaar toe te rekenen rente over de lening van het Ministerie van Financiën. De betaalde rente in het boekjaar bedraagt € 49.375,-.

6 TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen onder punt 7.

MODEL E - VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm 2017	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-18	Resultaat 2018	Art.2:403 BW	Deelname	Consolidatie
VvE De Doelen	Vereniging	Rotterdam	4 (overig)	-	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

7 WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering en bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Het bezoldigingsmaximum 2018 voor Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is € 146.000, klasse D sector Onderwijs. Overeenkomstig de Evaluatiewet WNT is het verbod op het verstrekken van winstdelingen, bonussen en andere vormen van variabele beloning vervallen. Deze vormen van beloning zijn toegestaan zolang het relevante bezoldigingsmaximum wat van toepassing is niet wordt overschreden.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten van toepassing zijnde regelgeving: WNT, Uitvoeringsbesluit WNT, Uitvoeringsregeling WNT, Regeling controleprotocol WNT, Beleidsregels WNT 2018, Evaluatiewet WNT en de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

Als topfunctionarissen zijn gedefinieerd de leden van het hoogst uitvoerende dagelijkse- en toezichthoudende orgaan van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten, respectievelijk het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

7.1 Leidinggevende topfunctionarissen - College van Bestuur

Bedragen x € 1	W.	S.F.
	Franchimon	Wuersten
Funcctiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang/einde functie vervulling in 2018	01/01-31/12	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	0,6
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.196	68.368
Beloningen betaalbaar op termijn	18.150	10.717
Subtotaal	142.346	79.085
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000	87.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	142.346	79.085

Bedragen x € 1	W.	S.F.
	Franchimon	Wuersten
Funcctiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang/einde functie vervulling	01/01-31/12	01/01-31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,0	0,6
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.065	68.277
Beloningen betaalbaar op termijn	16.933	9.978
Subtotaal	140.997	78.255
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	141.000	84.600
Totale bezoldiging 2017	140.997	78.255

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

7.2 Toezichthoudende topfunctionarissen - Raad van Toezicht

Bedragen x € 1	S.J. Noorda	G. Oosterbaan	E.A. van der Plas	L.J. de Graaf	A.M. Ripmeester
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang/einde functievervulling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging 2018					
Bezoldiging	6.000	4.500	4.500	4.500	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.800	14.600	14.600	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2018	6.000	4.500	4.500	4.500	4.500

Bedragen x € 1	S.J. Noorda	G. Oosterbaan	E.A. van der Plas	L.J. de Graaf	A.M. Ripmeester	R.I. Wester
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang/einde functievervulling	01/01-31/12	01/01-31/12	01/09-31/12	01/01-31/12	01/09-31/12	01/01-01/09
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	4.500	3.500	1.167	3.500	1.167	2.333
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.150	14.100	4.713	14.100	4.713	9.387
Totale bezoldiging 2017	4.500	3.500	1.167	3.500	1.167	2.333

8 HONORARIA ACCOUNTANT

De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:

	2018	2017
	EUR	EUR
1 Controle van de jaarrekening	36.000	33.081
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. bekostigingsgegevens)	4.000	11.919
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	40.000	45.000

Toelichting:

Alle accountantskosten die gemaakt moeten worden om de jaarrekening over het boekjaar te controleren worden toegerekend aan het boekjaar waarop de jaarrekening van toepassing is. Voor de na het boekjaar uit te voeren (controle)werkzaamheden is een post nog te betalen accountantskosten opgenomen onder de kortlopende schulden.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

Het College van Bestuur van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 13 juni 2019.

Het Raad van Toezicht van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 13 juni 2019.

10 RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	EUR	EUR
Toevoeging/onttrekking (-/-)		
2.2.2 Algemene reserve	104.924	508.413
2.2.3 Bestemmingsreserve	0	0
	<u>104.924</u>	<u>508.413</u>

Toelichting:

Het volledige resultaat over 2018 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Begin 2019 is het vastgoed in eigendom van Codarts opnieuw getaxeerd. Omdat de getaxeerde marktwaarde lager ligt dan de boekwaarde ultimo 2018 zou dit een indicatie voor een bijzondere waardevermindering kunnen zijn. Bij de taxaties is beperkt rekening gehouden met de specifieke inrichting van het vastgoed ten behoeve van het kunstvakonderwijs en ontwikkelingen op de Rotterdamse vastgoedmarkt ten aanzien van zogenaamde triple A -locaties (locatie Kruisplein). Medio 2019 zal het vastgoed opnieuw worden getaxeerd door een meer ervaren partij op het gebied van projectontwikkeling en de Rotterdamse vastgoedmarkt in het algemeen. Indien de opbrengstwaarde die hieruit voortvloeit daar aanleiding toe geeft zal er bedrijfswaardeberekening worden opgesteld. Ook zal in de loop van 2019 de afschrijvingstermijn van de locatie Kruisplein (lineaire afschrijving in 76 jaar zonder restwaarde) heroverwogen worden. De bezetting van de panden, de financiële situatie van Codarts en de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt op macroniveau geven geen aanwijzingen tot bijzondere waardevermindering.

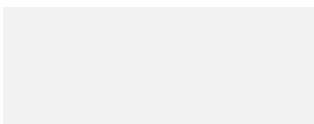
Codarts en de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) bezitten allebei één bouwdeel van het World Music & Dance Centre (WMDC). Een groot deel van het SKVR-bouwdeel wordt gehuurd door Codarts. In verband met de rechtsgeldige beëindiging van de huurovereenkomst door de SKVR per 31 augustus 2019 ontstaat er met ingang van het collegejaar 2019/2020 een acuut tekort van circa 900 m² aan les-, examen-, en repetitieruimte. De SKVR is bereid gevonden haar bouwdeel aan Codarts te verkopen tegen een verkoopprijs van € 2,4 miljoen waardoor Codarts per 1 september 2019 eigenaar wordt van het volledige WMDC-gebouw. Daarnaast zal de SKVR een deel van het pand terug huren voor een periode van minimaal 10 jaar. Codarts is voornemens een deel van de aankoopsom te financieren met lang vreemd vermogen (lening bij het Ministerie van Financiën ad. € 1,6 miljoen).

12 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

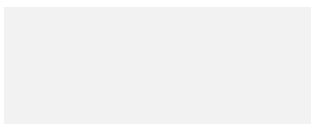
12.1 College van Bestuur

Rotterdam, 13 juni 2019
Origineel getekend door:

W. Franchimon
Voorzitter College van Bestuur

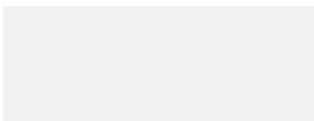
S.F. Wuersten
Lid College van Bestuur

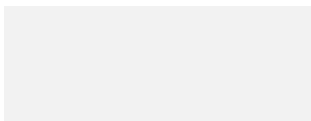
12.2 Raad van Toezicht

Rotterdam, 13 juni 2019
Origineel getekend door:

S.J. Noorda
Voorzitter Raad van Toezicht

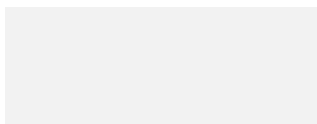
G. Oosterbaan
Lid Raad van Toezicht

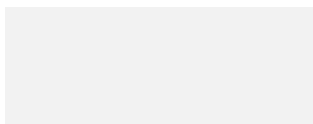
A1 JAARREKENING

A1.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

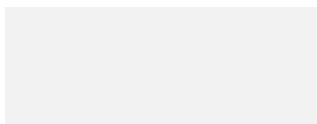
E.A. van der Plas
Lid Raad van Toezicht

L.J. de Graaf
Lid Raad van Toezicht

A.M. Ripmeester
Lid Raad van Toezicht

A2. OVERIGE GEGEVENS

A2 OVERIGE GEGEVENS

A2.1 STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van de voorgestelde resultaatbestemming.

A2.2 NEVENVESTIGINGEN

Stichting Codarts Hogeschool voor de Kunsten is gehuisvest op de volgende locaties:

- Kruisplein 26, 3012 CC Rotterdam
- Pieter de Hoochweg 125, 3024 BG Rotterdam
- Veerweg 19F, Fenixloodsen II, 3072 AN Rotterdam

A2.3 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Deel C: Overige gegevens

Samenstelling Raad van Toezicht

De heer dr. S.J. (Sijbolt) Noorda (1945), voorzitter, Nederlands

- DGA MS 369BV (bestuurs- en advieswerk, mede-eigenaar) - bezoldigd, part-time.
- Voorzitter Stichtingsbestuur De Groene Beheer (aandeelhouder en brandbewaker De Groene Amsterdammer) – onbezoldigd.
- Voorzitter Raad van Toezicht Muziekgebouw, Amsterdam – onbezoldigd.
- Voorzitter Stichtingsbestuur Cromhouthuizen, Amsterdam – onbezoldigd.
- Voorzitter Stichtingsbestuur Bijbels Museum, Amsterdam – onbezoldigd.
- Voorzitter Magna Charta Observatory, Bologna – onbezoldigd.
- Lid Raad van Advies, Universität Tübingen - vacatiegeld per vergadering.
- Lid Raad van Advies, ITMO universiteit, Sint Petersburg – onbezoldigd.
- Lid Sounding Board, Berliner Universitäten – onbezoldigd.
- Voorzitter review panels NVAO, Den Haag - vergoeding per review.
- Vice voorzitter Governing Board International Bacculaureate, Washington DC – onbezoldigd.

De heer dr. L.J. (Laurens) de Graaf (1977), lid, Nederlands

- Burgemeester Gemeente Lopik, uit dien hoofde:
 - Lid van het algemeen bestuur Veiligheidsregio Utrecht
 - Lid van het algemeen bestuur Recreatieschap De Stichtse Groenlanden
 - Lid van het bestuur Platform Utrechtse Waarden
 - Lid van de gebiedscommissie Utrecht West
 - Voorzitter aanjaaggroep LEADER Weidse Veenweiden
 - Lid algemeen bestuur Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard
 - Beoogd lid (formele benoeming vindt vermoedelijk op 5 juni 2019 plaats) van de VNG commissie Klimaat, Economie, Energie en Milieu.
- Senior docent Bestuurskunde, Tilburg Institute of Governance, Tilburg University.
- Kwaliteitsboard VNG trainees (Vereniging Nederlandse Gemeenten)
- Lid Thorbeckekring, ministerie van BZK.
- Visiegroep Binnenlands Bestuur en Democratie, CDA.
- Lid van de redactie van het wetenschappelijke vakblad Bestuurswetenschappen.

De heer drs. G.J. (Gerry) Oosterbaan (1973), lid, Nederlands

- Algemeen Directeur (bestuurder) van Rotterdamse Mobiliteit Centrale RMC B.V.
- Bestuurder van een aantal bij de groep behorende vennootschappen alsook bestuurder van een gelieerde stichting.

Mevrouw drs. E.A. (Els) van der Plas (1960) lid, Nederlands

- Algemeen directeur en voorzitter Raad van Bestuur Nationale Opera & Ballet, full time, onbepaalde tijd.
- Bestuurslid (en lid Dagelijks Bestuur) van Kunsten '92, onbezoldigd, tijdsbelasting ca. 40 uur p/j; benoeming eindigt in 2020.
- Lid Raad van Toezicht Codarts, onbezoldigd, tijdsbelasting ca. 20 uur; benoeming tot 2021 met mogelijkheid tot verlenging met 4 jaar.
- Lid Raad van Advies Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), bezoldigd (vacatiegeld (250) en reiskosten), tijdsbelasting ca. 20 uur p/j (twee vergaderdagen + voorbereiden), benoeming geldt voor 4 jaar (tot 2022).
- Bestuurslid De Plantage, onbezoldigd, tijdsbelasting ca. 25 uur p/j en onbepaalde duur.
- Voorzitter jury Johannes Vermeer Prijs, onbezoldigd, tijdsbelasting ca. 10 uur p/j; benoeming eindigt in 2019.

Mevrouw drs. A.M (Nannette) Ripmeester (1965), lid, Nederlands

- International Mobility Expert & Client Services Director: Expertise in Labour Mobility | European Office i-graduate
- Directeur-Eigenaar Expertise in Labour Mobility (Nederland).
- Founder CareerProfessor. works (Nederland).
- Client Services Director Europe, i-graduate (Verenigd Koninkrijk).
- Lid Adviesraad Alumni Association IMPAA, Erasmus Universiteit (Nederland) per 2016.
- NAFSA Trainer Corps lid, Washington DC (USA) per maart 2016.
- Professional Field Board European Studies, THUAS (Nederland) per januari 2018.
- Study Queensland Industry Innovator in Residence (Australië) per oktober 2018.

Tekenblad

College van Bestuur, Codarts Rotterdam

Rotterdam, 13 juni 2019, origineel getekend door:

W. Franchimon

Voorzitter College van Bestuur

S. F. Wuersten

Lid College van Bestuur

Raad van Toezicht, Codarts Rotterdam

Rotterdam, 13 juni 2019, origineel getekend door:

S.J. Noorda

Voorzitter Raad van Toezicht

L.J. de Graaf

Lid Raad van Toezicht

G.J. Oosterbaan

Lid Raad van Toezicht

E.A. van der Plas

Lid Raad van Toezicht

A.M. Ripmeester

Lid Raad van Toezicht